

Gorenjski Glas

PETEK, 31. JULIJA 2015

LETO LXVIII, ŠT. 61, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Prodaja Elana, a z določenimi pogoji

Kupca Elana naj bi bila Merrill Lynch International in Wiltan Enterprises Limited, v ozadju katerega naj bi bil ruski kapital.

URŠA PETERNEL

Begunje – Do zaključka redakcije nismo uspeli izvesti, ali je begunjski Elan dokončno prodan ali ne. Potem ko je v sredo popoldne nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga dal soglasje k prodaji svojega poslovnega deleža, naj bi včeraj dokončno podpisali pogodbo o prodaji. Kupca naj bi bila Merrill Lynch International in Wiltan Enterprises Limited s Cipra, ki naj bi bil hčerinska družba investicijskega sklada VR Capital, torej naj bi bili v ozadju nakupa ruski lastniki.

A prodajalci so kupcema dali nekaj zahtev, ki jih bosta morala izpolniti. Tako bosta morala spoštovati veljavno delovnopravno zakonodajo, kolektivne pogodbe in druge socialne sporazume, prav tako naj bi ohranila socialni dialog z zaposlenimi. Slovenščina mora ostati jezik komuniciranja z zaposlenimi, sedež družbe pa naj bi ostal v Sloveniji. Nova lastnika naj bi se zavezala še, da bosta poskrbela za prestrukturiranje družbe, da bi s tem zagotovili njeno nadaljnje preživetje, izboljšali njeno učinkovitost in omogočili nadaljnji razvoj.

Slovenski državni holding je lastnik 49,03 odstotka poslovnega deleža družbe Elan, ostali prodajalci lastniških deležev so še: Triglav Naložbe, D.S.U. in Modra zavarovalnica. Merrill Lynch International in Wiltan Enterprises Limited naj bi postala stoddstotna lastnika Elana. Koliko naj bi plačala za Elan, včeraj še ni bilo uradno znano. Po poročanju nekaterih medijev naj bi bila kupnina simbolična, naj bi pa kupca poravnala dvanajst milijonov evrov vrednih zahtevkov za vračilo tako imenovane nedovoljene državne pomoči iz leta 2008.

Foto: Tina Dokl

Kljub tujim lastnikom bo jezik komuniciranja z zaposlenimi v Elanu morala ostati slovenščina.

Trije kolesarski dnevi v Kranju

Z današnjim prologom prve VN Mateja Mohoriča se bo začel, s 47. VN Kranja v spomin na Filipa Majcna pa v nedeljo končal letošnji kolesarski praznik v Kranju.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Malo je športnih prireditvev s tako dolgo tradicijo, kot je kranjska kolesarska dirka, ki vsako leto na ulice Kranja privabi tako kolesarje kot njihove številne navijače. Dirka vsako leto postreže z zanimivim programom, tudi letos pa organizatorji iz Kolesarskega kluba Sava pripravljajo nekaj novosti.

»Letošnja novost je tri-dnevna etapna dirka za starejše mladince. Poimenovali smo jo po svetovnem prvaku Mateju Mohoriču, ki je bil od začetka svoje kariere pa do dveh naslovov svetovnega prvaka član našega

V Kolesarskem klubu Sava Kranj so ponosni na svojega šampiona Mateja Mohoriča, zato so po njem poimenovali dirko za starejše mladince. / Foto: arhiv Gorenjskega glasa

kluba. Uvod v dirko za VN Mateja Mohoriča bo atraktiven prolog, ki se bo začel danes ob 18. uri,« pravi direktor KK Sava in direktor dirke Matjaž Zevnik.

V jutrišnjih popoldanskih urah, od 12.30 naprej, se bodo najprej starejši mladinci pomerili na prvi etapi VN Mateja Mohoriča, nato bodo tekmovali rekreativni in amaterski kolesarji, ki bodo prvič nastopili na dirki Po ulicah Kranja za Pokal Slovenije.

Na svoj račun bodo prišli tudi najmlajši kolesarji, ki še ne trenirajo kolesarstva in bodo preizkusili traso nočnega kriterija.

▶ 11. stran

Danes priloga:

Kranjčanka

AKTIVNA HIŠA JELOVICA

080 23 23

jelovica-hise.si

AKTUALNO

Neplačevanje preživitve vodi tudi v zapor

Za neplačevanja preživitve je zagrožena tudi zaporna kazen, a se na kranjskem tožilstvu navadno odločijo za alternativno reševanje zadev. Šele če to ni uspešno, sledi vložitev obtožnega predloga.

3

GORENJSKA

Cesti v treh koledarskih letih

V Škofji Loki so slovesno odprli dva odseka obnovljenih lokalnih cest, Groharjevo naselje–Sv. Duh in Škofja Loka–Crngrob. Dela so se močno zavlekla zaradi zalednih voda, ki so jih morali na novo speljati v Prifarski potok.

8

KMETIJSTVO

Krompirja pojemo vedno manj

Letina krompirja bo dobra, ne pa rekordna, saj je bilo padavin to poletje premalo. Pri koncu je tudi žetev žit, ki so letos prav tako dala povprečen pridelek.

14

ZADNJA

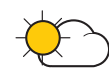
Fini grizljaji po fer ceni

S takšnim geslom goste vabita mlada kuharja Mitja Horvat in Janez Karlin, ki na poti z modrim kamiončkom navdušujeta s pripravljanjem jedi, ki jih je navdihnila slovenska tradicija.

32

VREME

Danes bo sprva še oblačno. Jutri bo sončno, popoldne se bo zmerno pooblačilo. V nedeljo bo oblačno s krajevnimi plohami.

11/27 °C

jutri: večinoma sončno

91770352666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Nagrajenke in nagrajenci

Drage naročnice in naročniki, radi bi se vam zahvalili za vse prejete odgovore na nagradno igro Shranjeno bogastvo domačega vrta. Kot smo predvidevali, ste nam zdaj le še potrdili, da ste izredno pridni, delovni in da znate

ceniti bogastvo v obliki zdravega živeža, polnega vitaminov in mineralov, ki ga povečini pridelate sami na domačem vrtičku. Povedali ste, da kuhate vse sorte marmelad iz različnih vrst sadja: sliv, malin, jagod, borovnic, grozdja, marelic, fig, buč, mešano iz vsega sadja. Manca iz Radovljice pravi, da je okusna iz banan in jagod, Berta iz Selc pa, da jo je že skuhalo iz polovice zgodnjih jabolok in malin. Kisle marmelade, kot so ribezova, malinova ali višnjeva, so všeč tudi Majdi iz Kranja. Majda vsako leto kupi tudi nekaj marelic, ki jih v marmelado predela takole: sadje najprej zmeša s sladkorjem in pusti čez noč, da sladkor potegne sok iz sadja. Naslednji dan pa jo samo še skuha. Minka z Bleda pravi, da je ta knjiga pravi magnet za vse, ki imajo vrtove in voljo za pripravo ozimnice. Sama to dela z veseljem, pripravi pa sokove, marmelado in kompot. Majda iz Škofje Loke iz pridelka, ki se ne poje sproti, naredi marmelado, shrani rdečo peso, bučke, kumarice, skuha različne sokove, zelenjavo pa vloži. Anica iz Škofje Loke uporablja izključno domače surovine – ameriške in gozdne borovnice, ribez, jabolka, slive. Nobenega sadja ne kupi in niti marmelade ne. Olga iz Kranja ima najraje margolanovo ali ribezovo marmelado, in kadar hruška dobro obrodi, jo skuha iz hrušk, ki jim doda ribez – taka je vsej družini zelo všeč. Mariji z Blejske Dobrave vrt pomeni njen zaklad, in čeprav ni velik, je nanj zelo ponosna in spoštuje doma pridelano hrano. Nikoli ne kupuje marmelad, omake naredi iz paradižnika, paprike, čebule in vedno vse še vroče polni v kozarce. V shrambi jo razveseljuje pogled na ozimnico, ki čaka na zimo. Po našem mnenju ste vsi zmagovalci in si zaslužite knjigo, vendar jo lahko dobi le eden. Srečo pri žrebu pa je imela Majda Čebašek iz Senčurja. Čestitke! Čeprav je še včeraj ves dan deževalo in na bazen niti pomislili nismo, je vreme danes primernejše za vodno rekreacijo. Vstopnici za kranjski bazen dobijo: Ana Renko iz Kranja, Metka Benedik iz Besnice, Jože Čufar z Jesenic, Darja Šarabon iz Tržiča, Majda Mayer iz Kranja, Marija Jenko iz Cerkelj, Diana Rugale iz Tržiča, Tone Hafner iz Škofje Loke, Anica Mokič iz Kranja in Peter Leban iz Kranja. Čestitke!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **METKA ŠLIBAR** iz Radovljice.

Tri četrtnine sprejetih

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Od 27. julija do 14. avgusta bo na visokošolskih zavodih potekal vpis v prvi letnik na dodiplomski in enoviti magistrski študij za študijsko leto 2015/16.

V prvem prijavnem roku je bilo na 19.013 razpisanih mest oddanih 16.093 prijav za vpis, od tega je bilo sprejetih 11.660 kandidatov oziroma 72,4 odstotka vseh. Najvišji delež sprejetih glede na prijave ima Univerza v Mariboru (78,7 odstotka), sledi Univerza na Primorskem (75), Univerza v Ljubljani (69,9), samostojni visokošolski zavodi in koncesije pa skupaj 72,3 odstotka. Podatki o še prostih mestih za drugi prijavni rok bodo 20. avgusta 2015 objavljeni na spletnem portalu eVŠ in na spletnih straneh visokošolskih prijavno-informacijskih

služb vseh slovenskih univerz. Drugi prijavni rok bo potekal od 21. do 28. avgusta 2015. V skladu z razpisom za vpis drugo prijavo lahko oddajo kandidati, ki niso oddali prve prijave, in tisti, ki niso bili sprejeti v nobenega od v prvi prijavi napisanih študijskih programov. Izjemoma se bodo lahko prijavi li z drugo prijavo tudi kandidati, ki so bili sprejeti s prvo prijavo, vendar če bodo imeli za to upravičen razlog. Bodoči študenti, ki želijo pridobiti subvencijo za subvencionirano bivanje v študijskem letu 2015/16, pa morajo prošnjo za sprejem oddati najpozneje do 14. avgusta. Prošnjo morajo do roka oddati tudi kandidati, ki bodo opravljali maturo v jesenskem roku, in kandidati, ki se bodo vpisali ali šele oddali prijavo za vpis na študij po roku za oddajo prošnje.

Namesto dela na črno – vrednotnice

Na začetku leta je država z namenom, da zajezi sivo ekonomijo, na novo uredila osebno dopolnilno delo. Za legalno opravljanje tega dela so potrebne vrednotnice.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Kako dobro se je uveljavil novi sistem, smo poizvedeli na ministrstvu za delo, ki je bilo predlagatelj nove ureditve. »Na podlagi podatkov o številu izdanih vrednotnic na upravnih enotah kot tudi številu prijavljenih oseb pri AJPES-u je opazen pozitiven trend, saj je iz meseca v mesec več oseb, ki opravljajo delo preko instituta osebnega dopolnilnega dela. Tako je bilo do 29. junija letos na upravnih enotah izdanih 3913 vrednotnic (do 14. julija pa že 5523), pri AJPES-u pa je bilo do 29. junija 2430 prijavljenih izvajalcev, do 14. julija pa že 3687 izvajalcev, pri čemer število dnevno raste,« so zadovoljni na ministrstvu.

»Če primerjamo število aktivnih izvajalcev osebnega dopolnilnega dela pred sprejetjem zakona, je bilo dejansko aktivnih izvajalcev okoli 3000, po podatkih Finančne uprave RS. Gre sicer za grobo oceno FURS, ki beleži podatke o prihodkih iz osebnega dopolnilnega dela skupaj s prihodki iz drugih pravnih razmerij (npr. avtorske pogodbe itd.) in danes aktivnih izvajalcev osebnega dopolnilnega dela. Ugotavljamo, da je ta številka presežena že sedaj ob izteku prehodnega obdobja, in ocenjujemo, da bo takšen trend tudi v prihodnje.«

Na ministrstvu tudi sproti spremljajo podatke o številu

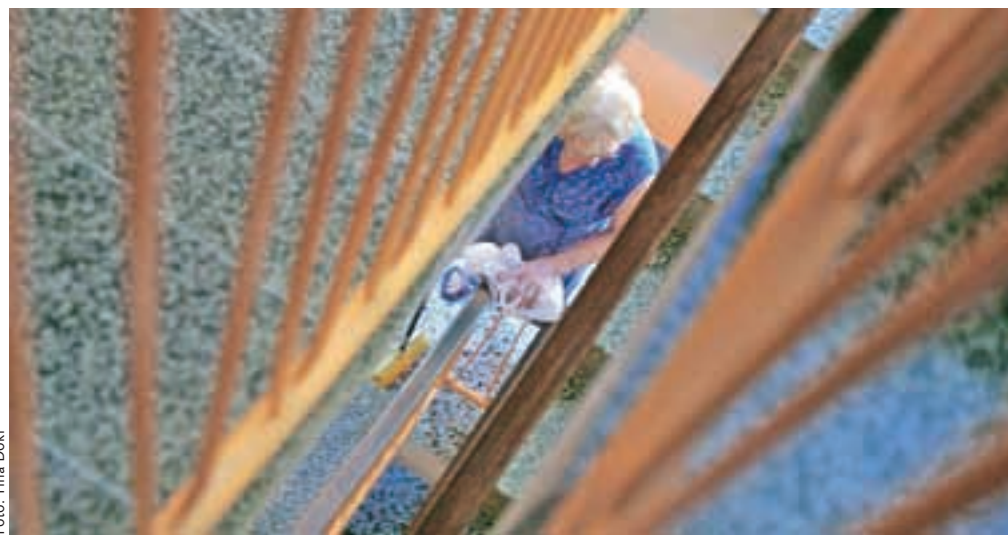

Foto: Tina Dokl

Občani pogosto želijo izdajo vrednotnic za čiščenje stanovanj ali stanovanjskih stavb.

priglašeni posameznikov, ki opravljajo osebno dopolnilno delo, ter tudi o številu kupljenih vrednotnic. »Po ocenah ministrstva je odziv s trga pozitiven, saj je osnovni cilj uvedbe sistema vrednotnic spodbujanje zakonitega opravljanja dela. Poudarjamo, da so bili ključni cilji zakona povečanje pristojnosti in podlaga za učinkovitejša delo nadzornih organov, jasnejša opredelitev posameznih pojmov in ukrepov, zaostritev sankcij za kršitelje, administrativna poenostavitev in seveda zmanjšanje obsega dela in zaposlovanja na črno. Z vrednotnicami se podaja podlaga za opravljanje dela, s čimer si naročnik storitve oz. dela zagotovi, da se delo ne opravlja na črno ter da so v okviru predmetnega dela plačani tako prispevki kot posledično tudi davki, če

je oseba davčni zavezanec. S tem se posameznikom zagotovi osnovna socialna varnost, zagotovi se vpogled v seznam prijavljenih posameznikov in z nakupom vrednotnice zakonito opravljanje storitve oz. opravljanje določenega dela.«

O vrednotnicah smo poizvedeli tudi na dveh gorenjskih upravnih enotah. Upravna enota Škofja Loka je do 17. julija prejela 43 zahtevkov za pridobitev vrednotnice. Vrednotnice so bile najpogosteje izdane za izdelovanje ročnih izdelkov, nabiranje in prodajo gozdnih sadežev in zelišč, občasnomo pomoč pri kmetijskih delih, gospodinjstvu, pri čiščenju stanovanja ali stanovanjske stavbe ter vzdrževanje pripadajočih zunanjih površin, izdelovanje in prodajo izdelkov domače in umetnostne

obrti. Opravili pa so 54 prijavitev osebnega dopolnilnega dela za posameznike prek portala AJPES. Opažajo, da se posamezniki odločajo za prijavitev, ne pa tudi za pridobitev vrednotnice.

Kranjska upravna enota pa je do 17. julija izdala 203 vrednotnice, pri čemer opažajo, da se je število izdanih vrednotnic povečalo po 1. juliju, saj so od takrat pa do 17. julija izdali 65 vrednotnic. »Posebne evidence, za katero osebno dopolnilno delo si stranke želijo pridobiti vrednotnice, ne vodimo, vendar po oceni lahko trdimo, da stranke največkrat želijo vrednotnico za ročno izdelavo, občasnomo pomoč v gospodinjstvu in pomoč pri čiščenju stanovanja, pomoč pri kmetijskih delih ter pomoč starejšim,« pojasnjujejo na Upravni enoti Kranj.

Slovenski planinci

MATEVŽ PINTAR

V anketi je sodelovalo 600 anketiranih. Sodelujoče smo vprašali, ali menijo, da so slovenski planinci dovolj

dobro opremljeni za pohode v gore in kako pogosto obiskujejo gore.

Polovica vprašanih meni, da so slovenski planinci dovolj dobro opremljeni za

pohode v gore, 39 odstotkov anketiranih pa je odgovorilo, da ne.

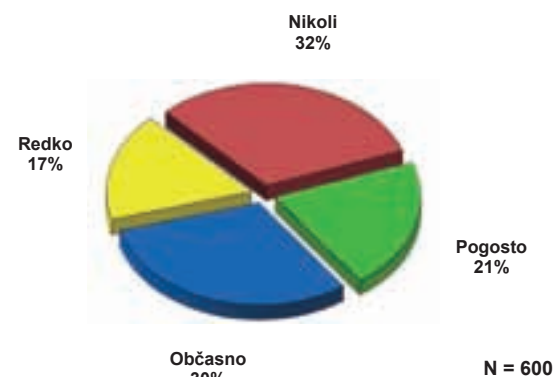
Gore pogosto obiskuje petina sodelujočih, slaba tretjina vprašanih občasno, 17 odstotkov anketiranih jih redko obiskuje. Tretjina sodelujočih nikoli ne obišče gora.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste si vzeli čas za našo anketo. Če bi želeli Gorenjski glas redno prebirati, nas lahko pokličete v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440 in si ob naročilu izberete eno od daril.

Ali menite, da so slovenski planinci dovolj dobro opremljeni za pohode v gore?

Kako pogosto vi obiskujete gore?

Neplačevanje preživitve vodi tudi v zapor

Za neplačevanja preživitve je zagrožena tudi zaporna kazen, a se na kranjskem tožilstvu navadno odločijo za alternativno reševanje zadev. Šele če to ni uspešno, sledi vložitev obtožnega predloga.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Čeprav lahko neplačevanje preživitve hitro postane kaznivo dejanje, za katerega je zagrožena kazen do enega leta zavora, v najhujših primerih pa celo do treh let, je ta pojav v Sloveniji precej razširjen, tudi na Gorenjskem. Po podatkih Policijske uprave Kranj so namreč gorenjski policisti samo v prvi polovici letošnjega leta obravnavali kar 326 kaznivih dejanj neplačevanja preživitve, v celem lanskem letu pa 567. Število obravnavanih kaznivih dejanj se je v zadnjih letih povečalo, kar najbrž lahko pripišemo tudi vplivu krize; leta 2011 so namreč obravnavali 462 takih kaznivih dejanj, največ pa je neplačevanje preživitve gorenjske policiste zaposlovalo v letu 2013, ko so obravnavali kar 720 takih kaznivih dejanj.

Okrožno državno tožilstvo Kranj je še leta 2010 obravnavalo kazenske ovadbe zaradi neplačevanja preživitve zoper 22 oseb, v letu 2012 pa se je njihovo število povzpelo na 41 oseb. Zadnji podatek smo pridobili za leto 2013, ko so zaradi neplačevanja preživitve obravnavali 33 oseb. Ob tem je treba pojasniti, da do tako velikega razkoraka med podatki policije in tožilstva prihaja zato, ker policija zoper enega osumljenca navadno obravnava večje število kaznivih dejanj.

Namestnica vodje kranjskega tožilstva Marija Marinika Jeraj je pojasnila, da se v primeru, ko ugotovijo obstoj utemeljenega suma, da je ovadena oseba izvršila

kaznivo dejanje, prvenstveno odločajo za alternativno reševanje zadev. »Taksne zadeve praviloma odstopamo v postopek pregona, ki poteka na tožilstvu. Če je ta postopek uspešen, kazensko ovadbo s sklepom zavržemo. Če je postopek neuspešen, na pristojno sodišče vložimo obtožni predlog.« je razložila. Dokazovanje kaznivih dejanj neplačevanja preživitve pa je v primerih, ko so storilci formalno nezaposleni, zelo oteženo. Storicem morajo namreč tožilci dokazati, da so bili zmožni plačati preživitve, pa preživitve niso plačali oz. so se plačevanju izmikali. »Pogosto se srečujemo s situacijami, ko se storilci vodijo kot brezposelne osebe in celo prejema socialno pomoč, dejansko pa delajo na črno in tako pridobivajo dohodek, preživitve pa kljub temu ne plačujejo.«

V primerih, ko tožilstvu le uspe zbrati dovolj dokazov,

da so bili zavezanci sposobni plačevati preživitve, a je niso plačevali, in alternativni postopki niso bili uspešni, se odločijo za vložitev obtožnega predloga na pristojno sodišče. Na Okrajnem sodišču v Kranju so tako od 1. januarja 2010 obravnavali 54 kazenskih zadev zaradi neplačevanja preživitve. V 23 postopkih so izdali bodisi oprostilno ali zavrnjeno sodbo bodisi sklep o ustavitvi postopka ali zavrnjenju obtožnega predloga. »V 23 zadevah so bili obdolženi spoznani za krive očitane kaznivega dejanja in so bile izrečene obsodilne sodbe. Izrečene sankcije so bile opominjalne narave, to je pogojne obsodbe. Osem zadev je še v teku,« je razložila Marjeta Dvornik, podpredsednica Okrožnega sodišča v Kranju.

Otrok oziroma njegov zakoniti zastopnik ima v primeru neplačevanja preživitve možnost zaprositi za

nadomestilo preživitve, ki jo izplačuje Javni jamstveni, preživitveni in invalidski sklad Republike Slovenije. Ta je v lanskem letu izplačal za 3,88 milijona evrov nadomestil preživitve, v povprečju je nadomestilo mesečno prejelo 4667 otrok. Povprečna višina izplačila je bila dobrih 82 evrov na otroka. V letu 2014 je sicer preživitveni sklad od dolžnikov izterjal 1,57 milijona evrov.

Na preživitvenem skladu so pojasnili, da je do izplačila nadomestila preživitve upravičen tisti otrok, ki mu je s pravnomočno sodbo oziroma z dogovorom pri centru za socialno delo določena preživitva, ki je zavezanec ne plačuje, preživitva pa ni bila izterjana niti po treh mesecih od vložitve predloga za izvršbo. Pravica do izplačila nadomestila preživitve traja do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma do 18. leta, če otrok ni v delovnem razmerju.

Določili najpomembnejše projekte

Na seji sveta gorenjske regije so župani kot najpomembnejši skupni projekt določili trajnostno mobilnost in mrežo kolesarskih poti.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Na tretji seji sveta gorenjske regije so se prejšnji teden sestali člani, ki so na obsežnem dnevnem redu imeli kot najpomembnejšo točko določitev glede prioritarnih regijskih projektov. »Na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo so želeli, da v vseh regijah določimo štiri najpomembnejše projekte, ki bi bili primerni za sofinanciranje. Na Gorenjskem jih je kar nekaj, med njimi smo na prvo mesto uvrstili trajnostno mobilnost, razvoj športa in klimatsko-zdraviliškega turizma, povečanja lokalne prehranske samoskrbe Gorenjske ter dodajanje vrednosti regionalnim izdelkom ter njihovi uporabi na Gorenjskem,« je povedal predsednik sveta gorenjske regije kranjski župan Boštjan Trilar.

Poleg teh projektov se med najpomembnejšimi na Gorenjskem še sanacija

degradiranih območij, nadgradnja regionalnih cestnih povezav med gorenjsko avtocesto in blejsko-bohinjskim kotom, izgradnja vodoskrbnega sistema Krvavec in Triglavski narodni park.

Na seji so podprli tudi pobudo za spremembo Zakona o skladnem regionalnem razvoju, načelno pa so se strinjali tudi s preoblikovanjem lastniške strukture Regionalne razvojne agencije Gorenjske (BSC).

BSC Kranj so pooblastili, da s Slovenskim regionalnim razvojnim skladom iz Ribnice in privatno lastnico začne pogovore o prodaji njunega lastniškega deleža v BSC Kranj občinam. Svet gorenjske regije je tudi predlagal, da BSC Kranj na ministrstvo pošlje dopis v zvezi s tem, da se ponovno prouči možnost, da se opravljanje nalog LAS opredeli kot opravljanje nalog v javnem interesu in ne kot državna pomoč.

Festival dojenja tudi v Kamniku in Kranju

Kamnik, Kranj – V soboto, 1. avgusta, se začne svetovni teden dojenja, s tem pa tudi Festival Dojiva.si 2015, ki bo potekal v številnih krajih po Sloveniji. Namen dogodka je druženje nosečnic in doječih mam za premagovanje začetnih težav in podporo pri dojenju. Izmenjale si bodo izkušnje, dileme, delile nasvete in tehnike dojenja. Na Gorenjskem se bodo ob 10. uri zbrale na dveh lokacijah, in sicer v Kamniku v Keršmančevem parku ter v Kranju v Parku Gibi Gib.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

Sto vlog za energetska sanacijo

Predvidoma septembra bodo občani Jesenic prejeli nepovratna sredstva za energetska sanacijo.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Občina Jesenice že vrsto let spodbuja energetska sanacijo objektov in v ta namen med občane vsako leto razdeli nepovratna sredstva iz občinskega proračuna. Zanimanje občanov je vsako leto veliko in tudi na letošnji javni razpis za dodelitev finančnih spodbud investicijskim

ukrepom za učinkovito rabo energije in izrabo obnovljivih virov energije v gospodinjstvih so prejeli več kot sto prijav vlagateljev. Kot so povedali na Občini Jesenice, so izdali 82 pozitivnih odločb za skupno 114 energetskih ukrepov. Med vlagatelje bodo tako razdelili 100 tisoč evrov nepovratnih sredstev, upravičenci bodo denar prejeli predvidoma v

začetku septembra. Največ zanimanja je za zamenjavo oken in balkonskih vrat, toplotno izolacijo fasade, vgradnjo toplotnih črpalk za ogrevanje sanitarne vode, toplotno izolacijo podstrešja oziroma strehe, nekaj pa tudi za vgradnjo specialnih kurilnih naprav za centralno ogrevanje na lesno biomaso, vgradnjo solarnih sistemov za ogrevanje vode, prehod

na plinovodno omrežje in toplotno izolacijo poda kleti.

Od leta 2000 je Občina Jesenice za energetska sanacija iz proračuna namenila že 1,3 milijona evrov nepovratnih sredstev. Na ta način prispevajo k učinkovitejši rabi energije v gospodinjstvih, zmanjšanju emisij in zmanjšanju stroškov za energijo, z obnovo fasad pa se lepša tudi zunanji videz objektov.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog. / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vključeno DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Festival Avsenik bo

Tako so se odločili člani družine Slavka Avsenika.

JOŽE KOŠNJEK

Begunje – Festival Avsenik, načrtovan med petkom, 21. avgusta, in nedeljo, 23. avgust, bo organiziran kljub smrti Slavka Avsenika. Očetova smrt je družino zavila v žalost, vendar smo se člani družine po tehtnem razmisleku odločili za organizacijo prireditve. Oče si je namreč zadnja leta najbolj želel, da bi njegova glasba šla naprej tudi takrat, ko njega več ne bo. Zato bo letošnji festival še bolj čustven in programsko domišljen kot kdaj koli prej, je povedal najmlajši Slavkov sin Gregor.

Festival bo potekal v šoturu, ki bo postavljen v bližini

Avsenikovega doma. Na njem bo v treh večerih nad 30 glasbenih skupin iz Slovenije in tujine predstavilo veličino Avsenikove glasbe. Osrednji gost festivala bo ansambel Saša Avsenika, sicer pa bo prireditev minevala tudi v znamenju 60-letnice nastanka najbolj znane Avsenikove viže Na Golici. Začetek petkovega in sobotnega večera bo ob 20. uri, nedeljski koncert pa se bo začel ob 17. uri. Vse tri festivalske dni bodo dopoldne organizirani izlete v kraje, tudi v dolino Drage, ki jih opeva Avsenikova glasba, popoldne pa bo na prireditvenem prostoru sejem domače in umetne obrti.

Dolgove bodo odpisali tudi v Radovljici

Radovljica – Občina Radovljica se je pridružila podpornikom projekta o odpisu dolga socialno najšibkejšim. Med podporniki so elektro, energetska, komunalna podjetja, zavarovalnice, banke, upravniki, občine in tudi država. »Občina Radovljica je k podpisu pristopila kot ustanoviteljica vrtcev in osnovnih šol, ki bodo tako lahko uveljavljale določbe zakona o pogojih za izvedbo ukrepov odpusta dolgov in odpisovala dolgove iz naslova stroškov vrtca in šolskih malic. Ostalih odpisov dolgov s strani občin sprejeto besedilo zakona ne določa in niso del ukrepa. Upniki pa lahko po sporazumu odpustijo dolgove, ki izvirajo iz naslova komunalnih storitev ter ravnanja z odpadki in odpadki. Tako je sporazum podpisalo tudi javno podjetje Komunala Radovljica,« so pojasnili na Občini Radovljica. Z Gorenjske so se sporazumu doslej pridružili Občina Jesenice, Občina Medvode, Elektro Gorenjska, Elektro Gorenjska prodaja, Dimnikarstvo Dovrtel, Gorenjska banka in Komunala Kranj, dnevno pa se pridružujejo novi podpisniki.

Spominski dan občine Jesenice

Jesenice – Občina Jesenice 1. avgusta praznuje spominski dan, ko se spominjajo prvega oboroženega spopada med partizani in Nemci na Gorenjskem. Vsako leto ga obeležijo z obiskom spomenika, ki stoji na mestu spopada na Obranci na Mežakli ter s proslavo. Ta bo potekala jutri, v soboto, ob 16. uri v Kolpernu na Stari Savi, v programu pa bosta sodelovala Manca in Benjamin Izmajlov. Slavnostna govornica bo Meta Mencej, članica predsedstva Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

Direktorica občinske uprave Valentina Gorišek

Jesenice – Jeseniški župan Tomaž Tom Mencinger je za direktorico občinske uprave imenoval Valentino Gorišek. Štiriinštiridesetletna magistrica znanosti in univerzitetna diplomirana pravica z Jesenic je doslej na Občini Jesenice vodila oddelek za okolje in prostor, zadnjih nekaj mesecev pa je bila že vršilka dolžnosti direktorice občinske uprave.

V Rutah bodo kuhali oglje

V Gozdu - Martuljku bodo nocoj prižgali oglarsko kopo, s čimer se začnejo oglarski dnevi, potekalo pa bo tudi srečanje oglarjev iz vse Slovenije.

URŠA PETERNEL

Gozd - Martuljek – Drevo ob 18. uri bodo na kopišču v Gozdu - Martuljku prižgali kopo, v kateri je osemindvajset kubičnih metrov drv, gorela naj bi dva tedna, v tem času pa naj bi oglar Klemen Zupančič - Grizli skuhal več kot dve toni oglja. Tega običajno prodajo takoj, zanimanje je veliko, ponj prihajajo kar h kopi, kupci pa so predvsem domačini, ki oglje uporabljajo za domači žar.

V Gozdu - Martuljku so kuhanje oglja oživili leta 2003, sicer pa ima oglarstvo v dolini večstoletno tradicijo, saj izhaja iz časov fužinarstva. Pred dvema letoma so ustanovili Društvo oglarjev Rute Gozd Martuljek, ki pod vodstvom Klemena Zupančiča - Grizlija vsako leto pripravi kopo. Letos bo kuhanje oglja posebej zanimivo, saj bo na kopišču potekalo srečanje oglarjev iz vse Slovenije, ki ga pripravlja Klub oglarjev Slovenije. Kot je povedal predsednik kluba

Jože Prah, klub združuje okrog sto oglarjev, ki oglarijo na več kot dvajsetih mestih v Sloveniji. Kope prižigajo zlasti v turistične namene, medtem ko imajo v Selcih pod Svetim Mohorjem in v Dolah pri Litiji oglarstvo registrirano kot dopolnilno dejavnost na kmetiji. Letno slovenski oglarji skuhamo okrog petsto ton oglja, je dejal Prah, medtem ko ga porabimo okrog tisoč ton. Največ ga uporabljamo za peko na žaru, obstaja tudi znamka Slovensko

Oglar Klemen Zupančič - Grizli

Kopo bodo prižgali nocoj ob 18. uri. Gorela bo približno dva tedna, skuhamo pa naj bi do dve toni in pol oglja.

ogljje, ki se odlično prodaja. Prah je izpostavil velik pomen, ki ga ima oglarstvo v smislu dodajanja vrednosti lesu, nege gozda in zmanjševanja zaraščanja. Gre tudi za ohranjanje tradicije, po besedah kranjskogorskega župana Janeza Hrovata pa ima oglarjenje tudi turistični pomen.

Na nocojšnjem prižiganju kope bo slavnostni govornik državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Miha Marenčec. Ves teden bodo ob kopi potekale zanimive delavnice, skuhamo pa bodo tudi oglarski žmoht.

Nov dom bo dobilo pet družin

Na Selu pri Žirovnici se zaključuje gradnja večstanovanjskega objekta, v katerem bodo uredili neprofitna stanovanja.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Predvidoma do konca septembra bo dokončana gradnja novega, lepega večstanovanjskega objekta na Selu pri Žirovnici, ki je zrasel na mestu propadajoče stavbe, med domačini poznane kot Osvaldov hlev. V njem bo Občina Žirovnica uredila pet stanovanj, ki jih bodo oddali v neprofitni najem. Kot je povedala Marija Lužnik z Občine Žirovnica, bosta dve stanovanji dvoinsobni, dve dvosobni, eno pa bo garsonjera. Občina bo v avgustu objavila razpis za oddajo stanovanj v neprofitni najem, stanovalci pa se bodo lahko vselili v drugi polovici oktobra oziroma v prvi polovici novembra. »Povpraševanja je kar precej, težko pa je reči, koliko prijav pričakujemo. Na

zadnjem razpisu v letu 2010 je bilo za eno razpisano stanovanje devet prijav, vendar od tega kar nekaj mladih, ki so imeli urejeno stanovanje

oziroma sobo v domači hiši, a so se želeli osamosvojiti,« je povedala Lužnikova. »Glede na sprejeti stanovanjski program ocenjujemo, da

bodo s tem potrebe po neprofitnih stanovanjih pokrite,« je dodala. Gradnja objekta bo stala nekaj več kot 570 tisoč evrov.

Novi večstanovanjski objekt na Selu, v katerem bodo neprofitna stanovanja.

OSNOVNA ŠOLA IVANA GROHARJA Podlubnik 1, 4220 Škofja Loka

razpisuje naslednje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJA VI m/ž

Kandidat-ka bo sklenil-a delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop dela 1. 10. 2015.

Pogoji:

Kandidati morajo imeti višješolsko (prejšnjo) oz. visoko strokovno izobrazbo in izpolnjevati z zakonom določene pogoje.

Rok za oddajo pisnih prijav s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev je 15 dni po objavi na naslov: OŠ Ivana Groharja, Podlubnik 1, 4220 Škofja Loka.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v zakonitem roku.

Sto deset let Kadilnikove koč

Leta 1905 so na vrhu Golice zgradili Kadilnikovo koč, ki je bila med drugo svetovno vojno požgana. Ob 110-letnem jubileju so znova vzniknile pobude, da bi na njenem mestu zgradili novo koč, ki bi v spomin na Slavka Avsenika nosila ime Avsenikov dom.

URŠA PETERNEL

»Dasi ni bilo nič kazno vreme, vendar je zvalila slovesna otvoritev Kadilnikove koč, ki se je vršila kar naj-sijajneje v nedeljo, dne 18. rožnika 1905, nad 500 izletnikov na vrhu Golice ... Lična koč je bila vsa v zastavah ... Pri vходу v koč je

spremljala goste dražestna gospica Budinkova iz Kranjske Gore ...« so zapisali v Planinskem vestniku leta 1905 ob odprtju koč na vrhu Golice, na nadmorski višini 1836 metrov. Kočo so zgradili jeseniški planinci in jo poimenovali po starosti slovenskih planincev Francu Kadilniku. Čeprav so kmetje

darovali les za koč in brezplačno vozili gradbeni material, je zaradi drage gradnje obstajala nevarnost, da bodo upniki koč zaprli; da do tega ne bi prišlo, je Franc Kadilnik iz svojega žepa podaril jeseniški podružnici Slovenskega planinskega društva sedem tisoč kron in tako rešil koč in obstoj društva.

Koč so imenovali tudi Slovenska koč ali Zgornja koč in je bila »protiutež« spodnji koči, poimenovani Nemška koč, ki se je kasneje preimenovala v Jeseniško koč. Zavetje planincem je nudila vse do druge svetovne vojne, ko je bila leta 1943 požgana (skupaj s spodnjo, Nemško koč). Po nekaterih virih so ju požgali partizani, da ne bi služila Nemcem za oporišče. Jeseniški planinci so leta 1984 nižje pod vrhom Golice zgradili novo koč, to je sedanjo Kočo na Golici. Kot so povedali v društvu, bodo 110-letni jubilej Kadilnikove koč na vrhu Golice obeležili konec avgusta na srečanju jeseniških planincev, ko bodo na vrhu Golice postavili tablo z opisom in vlogo takratne koč. Na slovesnosti bodo proslavili tudi šestdesetletnico nastanka Avsenikove Golice, nastopil bo tudi Ansambel Saša Avsenika.

Tabla, ki jo bodo ob 110-letnem jubileju na vrhu Golice postavili jeseniški planinci.

Ob jubileju pa so znova vzniknile pobude, da bi na mestu nekdanje Kadilnikove koč na vrhu Golice zgradili novo koč, ki bi nosila ime Avsenikov planinski dom. Z njo bi počastili spomin na Slavka Avsenika in njegovo legendarno skladbo Golica. Pobudo, ki jo je že leta 2009 dal Franci Branc z Bleda, je zdaj oživil Ivan Sivec. »V čast in Slavkov spomin bi planinci na vrhu Golice lahko postavili Avsenikov dom. V njem bi uredili spominsko sobo ...« poudarja Sivec, ki je pobudo sprožil na Facebooku in, kot pravi, naletel na izjemno pozitiven odziv.

Fotografija z odprtja Kadilnikove koč na vrhu Golice junija 1905, ki jo je posnel A. Vengar.

Jubilej predhodnice Prešernove koč na Stolu

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Na današnji dan pred 105 leti je bila slovesno odprta Prešernova koč na Stolu, predhodnica današnje koč. Ob odprtju so v Planinskem vestniku leta 1910 zapisali: »Kranjska podružnica je 31. julija pokazala svojo produktivno moč: postavila si je svoj lastni hram na mogočnem Stolu in ga je posvetila Manom

Prešerna, čigar dom leži v odsevu belih pobočij poglavarja Karavank.« Za izgradnjo planinske koč na Stolu se je kranjska podružnica Slovenskega planinskega društva po podatkih Francija Ekarja odločila na občnem zboru 20. marca leta 1902 še posebej na gorečo pobudo prvega načelnika kranjske podružnice kranjskega planinstva, velikega slovenskega domoljuba Janka

Majdiča. Gradnja je stala 14 tisoč kron, prvi oskrbnik pa je bil Anton Legat. Leta 1927 so koč povečali. A kot je zapisal Franci Ekar, je koč »svojemu poslanstvu, tudi kot branik in pomnik slovenstva, služila le 32 let, kajti po 32 letih je bila v vojnem času v januarskem boju v letu 1942 uničena in požgana«. Na pobudo preživelih borcev bitke na Stolu je Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela na temeljih stare koč zgradilo novo planinsko postojanko, ki so jo odprli 21. avgusta 1966. Danes jo upravlja Planinsko društvo Javornik - Koroška Bela.

Širitev igrišča za golf v Kranjski Gori

URŠA PETERNEL

Kranjska Gora – Vlada je na Občino Kranjska Gora brezplačno prenesla nepremičnine v vrednosti 392 tisoč evrov, ki jih bo občina namenila za uresničitev projekta Širitev igrišča za golf. Gre za zemljišča, ki so v lasti države in v upravljanju agencije za okolje. Za ureditev tega območja

je občina pripravila in sprejela ureditveni načrt za gradnjo oziroma za razširitev igrišča za golf. »Občina bo odstranila in očistila divja odlagališča odpadkov, očistila in izravnala teren za bodoče igrišče, zasadila avtohtono vegetacijo in zatravila bodoče igrišče, zgradila šest dodatnih igralnih polj, uredila dostopne poti do vodnih zemljišč in

namestila zaščitne mreže za zavarovanje igrišča,« so pojasnili. Ker gre za območje ob Pišnici, bo občina tudi zavarovala in uredila strugo hudournika. Kot je dejal župan Janez Hrovat, so se odločili za javno-zasebno partnerstvo z Golf klubom Kranjska Gora, vrednost projekta je okrog milijon evrov, razširjeno golfsko igrišče pa naj bi bilo urejeno v letu 2016. »Za projekt smo se odločili, ker se zavedamo pomena golfa v tako eminentni turistični destinaciji, kot je Kranjska Gora,« je dejal župan.

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA INFRASTRUKTURO

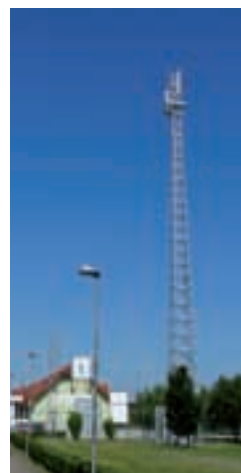
GSM-R
Digitalni radijski komunikacijski sistem za železnice

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
kohezijski sklad

ZGRAJENE ŽE VEČ KOT TRI ČETRTINE INFRASTRUKTURE ZA SISTEM GSM-R

Globalni mobilni radijski komunikacijski sistem za železnice (GSM-R) prinaša številne prednosti tako za upravljavce železnic kot tudi za potnike in prevoznike na slovenskem železniškem omrežju

Globalni mobilni radijski komunikacijski sistem za železnice (GSM-R) na slovenskem železniškem omrežju, katerega izgradnja se je začela v letu 2014, bo sestavljalo 246 baznih postaj in 110 repetitorjev. V okviru projekta bo položenih 1.200 kilometrov optičnih kablov, zgrajen bo dispečerski sistem in odstranjene analogne bazne postaje.

Sistem GSM-R bo celotno omrežje glavnih in regionalnih prog vzdolžno pokril z radijskim signalom, s čimer bo zagotovljena kakovostna, neprekinjena ter zanesljiva komunikacija pri izvajanju železniškega prometa.

Koristi uvedbe novega komunikacijskega sistema sicer segajo od večje varnosti zaradi učinkovitejše komunikacije, manj motenj in zamud vlakov, pa vse do zmanjšanja stroškov za prevoznike in upravljavce (s čimer se povečuje konkurenčnost) ter prihrankov pri prihodnjih nadgradnjah signalnovarnostnih sistemov.

Gre za zahteven infrastrukturni projekt, ki smo ga na podlagi strokovnih študij načrtovali skrbno in odgovorno ter pri tem spoštovali tako slovensko kot evropsko zakonodajo, hkrati pa v največji možni meri upoštevali želje lokalnih prebivalcev.

Projekt je vreden dobrih 117 milijonov evrov, pri čemer sofinancerski delež Kohezijskega sklada Evropske unije znaša 85 odstotkov oz. slabih 100 milijonov evrov.

Več informacij o projektu najdete na spletnem mestu: www.gsm-r.si

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013; razvojne prioritete: železniške infrastrukture KS; prednostne usmeritve železniške infrastrukture.

Navdušeni nad jezersko pokrajino

V poletnih dneh na Jezersko prihaja vse več gostov, nekaj je slovenskih, večinoma pa so iz tujih držav. Nekateri ta del Gorenjske že dobro poznajo, drugi so tu prvič, prav vsi pa so nad njim vznemirjeni.

NASTJA BOJIC

Jezersko – »Letos se je število turistov kar povečalo. Največ je Nizozemcev, Belgijcev, Avstrijcev, Nemcev in Čehov, kampi so vsi polni. Goste najbolj zanima pohodništvo s krajšimi in daljšimi planinskimi potmi, družine z majhnimi otroki pa povprašujejo tudi po tematskih poteh. Veliko turistov se odpravi na Češko kočjo in obiše višje vrhove Grintovcev, ob lepem vremenu pa Jezersko prečka tudi petsto kolesarjev dnevno. Povratne informacije, ki jih dobivamo, so zelo pozitivne, turisti so zadovoljni, pogrešajo le bankomat in doživljajski park,« pove Primož Šenk iz jezerskega turistično-informacijskega centra.

Zelo dober obisk, nad katerim so pozitivno presenečeni, letos beležijo na Šenkovi domačiji. Po besedah Polone Virnik Karničar so jih poleg že navedenih obiskali tudi

madžarski, irski, avstralski in švicarski turisti. Všeč jim je lokacija, občudujejo hribe, večinoma planinarijo, nekateri pa iščejo le mir in oddih. Gost Šenkove domačije je bil letos tudi Čeh Radek Jaroš, eden najuspešnejših svetovnih alpinistov: »Slovenija je lepa dežela. Jezersko mi je všeč, ker leži višje in je obdano z gorami.« Z obiskom so zelo zadovoljni tudi v kampu in hostlu Stara pošta. Kot pravi Tanja Rebolj, imajo letos »približno dvesto odstotkov več obiska kot v preteklih letih. Celo poletje smo precej zasedeni, res pa je, da je za to treba celo zimo vestno iskati svoje potencialne goste, in zdi se mi, da nam je uspelo. To leto je posebej veliko gostov s Češke, v stik smo stopili tudi z nizozemskimi kolesarji.«

Ničelni pa je letošnji obisk turistov v apartmajih Hiša kocka. Kot trdi Antonija Kocjan, na Jezerskem ni pravega turizma. Za razvoj slednjega

Češki družini v kampu in hostlu Stara pošta / Foto: Tina Dokl

bi se moralo dogajati več, kot trenutno se, potrebna pa bi bila tudi veliko večja, boljša in pogostejša promocija. Da ljudje Jezersko slabo poznajo, meni tudi Miha Kokalj, vodja Hotela Planinka, vendar poudarja, da je treba biti

pri promociji pozoren tudi na to, kje reklamiraš. Hotel Planinka je sicer letos kot običajno obiskalo veliko turistov, ki so po Kokaljevem mnenju bolj kot ne naključno naleteli na skriti gorenjski biser.

Nemška turista, motorista Johannes Schmitt in Sebastian Reichel obožujeta slovensko hrano in vino. /Foto: Tina Dokl

Radek Jaroš s partnerko Olgo Ružičkovo (desno) in Polono Virnik Karničar (v sredini) / Foto: Tina Dokl

V Beljaku tudi Kranjčani

Minuli ponedeljek so v Beljaku v sosednji Avstriji pripravili tako imenovani Villacher Kirchtag, kjer se na Slovenskem dnevno vsako leto predstavlja tudi pobratena kranjska občina.

VILMA STANOVNIK

Beljak – Mestna občina Kranj se je letos predstavila s turistično, kulinarčno in kulturno ponudbo. Zavod za turizem Kranj je tako domačinom kot obiskovalcem privedite predstavil kranjske rove, staro mestno jedro in kanjon Kokre.

»Zanimanje za kranjske rove ne pojenja, saj so obiskovalci tako rekoč razgrabili vso zalogo letakov, ki pred-

ki jih sicer ne bi obiskali. V zadnjih letih so tako dijaki, študentje in kulturniki obiskali La Ciotat, Rivoli, Beljak, Carigrad, Banjaluko, Novi Sad, Oldham ... Poleg promocije Kranja gre tudi za dodatno vrednost, saj preko mednarodnega sodelovanja pomagamo širiti kulturni dialog v družbi.

Tudi v Beljaku so ponosni na povezavo s Kranjem. Tako imajo v starem mestnem jedru izobešene zas-

Letos se je v kulturnem programu na Kirchtagu predstavila Folklorna skupina Mali vrh - Podblica. / Foto: arhiv MO Kranj

stavlajo rove pod starim Kranjem, zgrajene med drugo svetovno vojno kot zaklonišče pred letalskimi napadi. V kulturnem programu se je s slovenskimi navadami in izročili predstavila Folklorna skupina Mali vrh - Podblica,« pravijo na kranjski občini in pojasnjujejo, da tako izpolnjujejo svoje poslanstvo pri mednarodnem sodelovanju, saj kranjski mladini omogočajo obisk tujih mest,

tave Mestne občine Kranj, v mestni hiši, kjer uraduje celotna mestna uprava, imajo ob vstopu grb Kranja z napisom Partnerstadt Kranj (partnersko mesto Kranj). V okviru Kirchtaga omogočajo Mestni občini Kranj promocijo turistične, kulinarčne in kulturne ponudbe, kranjski folkloristi pa so na paradi, ki poteka v okviru Kirchtaga, vedno na čelu kolone.

Kolesarski praznik v Kranju

Petek, 31. 7. 2015
»SLOVENIA JUNIOR TOUR«
– VN MATEJA MOHORIČA – PROLOG ob 18.00

Sobota, 1. 8. 2015
VN MATEJA MOHORIČA – 1. etapa ob 12.30
PO ULICAH KRANJA – rekreacija ob 14.45
NOČNI KRITERIJ ob 19.00

Nedelja, 2. 8. 2015
PO ULICAH KRANJA ob 8.00
VN MATEJA MOHORIČA – 2. etapa ob 10.00
PO ULICAH KRANJA ob 11.30
– dirka za posameznike in podjetja
47. VN KRANJA ob 13.00
– MEMORIAL FILIPA MAJCNA

Gorenjski Glas

www.kklub-sava.si

Informacije v tujih jezikih

Tako splošne kot turistične informacije bodo na spletni strani kranjske občine po novem na voljo tudi v angleškem, nemškem, srbskem, francoskem, španskem in italijanskem jeziku.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kot sporočajo iz kranjske občine, bodo po novem tako splošne informacije o delovanju Mestne občine Kranj kot tudi turistične informacije obiskovalcem spletne strani www.kranj.si na voljo tudi v tujih jezikih. »V okviru mednarodnega sodelovanja se zdaj svojo dejavnostjo in turistično ter kulturno ponudbo približujemo angleškemu,

nemškemu, srbskemu, francoskemu, hrvaškemu, ruskemu, španskemu in italijanskemu govornemu področju. Tujci iz drugih držav bodo z enim klikom lahko pridobili informacije o mednarodnih in večjih prireditvah v Kranju, izvedeli vse o turističnih in kulturnih znamenitostih ter spoznali delo uprave Mestne občine Kranj,« pravijo na občini.

Mestna občina Kranj si želi z nadgradnjo privabiti

tuje turiste in tudi investitorje. Po raziskavi, ki jo je opravil avstrijski zavod za statistiko, se investitorji in turisti odločajo za obisk mesta ali investicijo za kar 73 odstotkov hitreje, če so jim informacije ponujene v njihovem jeziku.

Trenutno je kranjska občina ena izmed maloštevilnih slovenskih občin, ki informacije obiskovalcem spletne mesta ponujajo tudi v tujih jezikih.

Na Ratitovcu je vedno veselo

V nedeljo so se v Krekovi koči zbrali najzvestejši obiskovalci Ratitovca, ki so se kljub slabemu vremenu z ansamblom Dor Ma Cajt in folklorno skupino iz KD Bohinj zabavali na 61. tradicionalni družabni prireditvi Ratitovec raja.

NASTJA BOJIĆ

Ratitovec – »Gre za eno najstarejših prireditev v Selški dolini, vendar jo danes na žalost malo kroji vreme, zato je tudi toliko manj planincev. Tisti, ki jim Ratitovec in ta dogodek veliko pomenita, so tu, sicer pa bi se ob lepem vremenu zbra-

pohod s krpljami s Soriške planine, avgustovsko kolesarjenje okrog Ratitovca in pohod bosonogih iz Prtovča na Ratitovec, septembrski rekreativni pohod ter letoletna rekreativna akcija Prijatelj Ratitovca. Pohod bosonogih je najmlajša prireditev, ki vsako leto beleži več planincev in zajema

kadar le ima čas, to pa zato, »ker je definitivno najboljši hrib v Škofjeloškem hribovju. Ljudje so prijazni, vzdušje pa je enkratno. Vreme me ne ovira, tudi pozimi se s primerno opremo odpravim na Ratitovec, grem z družbo ali pa sama. Ratitovec je pač Ratitovec.« Podobno meni tudi Boštjan Vidic iz Pod-

srečanje s selške in bohinjske strani. Ratitovec sicer obiščem večkrat, ker je izredno lep razglednik, do njega se lahko dostopa, ljudje v hribih pa so vedno prijazni. Mislim, da vsi prihajamo z istim namenom – da se sprostimo, naučimo svežega zraka in uživamo v naravi.«

Planinci se med petjem in plesom vremenu niti malo niso pustili motiti.

Boštjan Vidic (desno) je nedeljsko prireditev obiskal s Folklorno skupino Mali vrh, Nemilje-Podblica.

lo tudi okoli tisoč obiskovalcev,« pove Alojz Lotrič, predsednik Planinskega društva za Selško dolino Železniki.

Slednje vsako leto organizira različne pohode in družbenja, ki se jih udeležuje vse več ljudi: januarski rekreativni pohod, turni smuk in

prav vse generacije, v akciji Prijatelj Ratitovca pa je lani sodelovalo 527 udeležencev, ki so skupaj zabeležili okoli 23.000 vpisov. In kaj je tisto, kar ljudi privabi na 1642 metrov nadmorske višine? Škofjeločanka Vesna Harej Ratitovec obiskuje tedensko,

blisce, ki hrib zaradi njegove lepote in dobrega vzdušja obišče kar pogosto. Da je Ratitovec pravi kraj za snidenje družine, pa nam je zupala Francka Jensterle z Bleda: »Vsako leto pridemo na Jakobovo nedeljo, ker imamo tu nekakšno družinsko

Z obiskom so zelo zadovoljni tudi v Krekovi koči. Oskrbnica Anica Lotrič večletni uspeh pripisuje ustreznemu dolžini poti in razgibanemu terenu pa tudi dobri, usklajeni in skrbni skupini, v kateri je veliko prostovoljcev, ki jih oskrbniki zelo cenijo.

Srečanje mizarjev v Žireh

Letošnjega 18. družabnega srečanja mizarjev, ki so v letih 1956–1962 obiskovali poklicno mizarško šolo v Idriji, so se udeležili nekdanji učenci-mizarji s soprogami in tedanja učiteljica Radica Pahor iz Idrije.

BERNARD BUČINEL

Žiri – Idrija je bila takrat znana kot eno večjih izobraževalnih središč v Sloveniji, saj sta bili tam poleg gimnazije in učiteljskega tudi poklicna mizarška in kovinarska

šola. Mizarško so obiskovali učenci iz Primorske, Notranjske, Dolenjske in Gorenjske.

Zbrali smo se v Logatcu. Po pozdravnem nagovoru smo se z avtobusom odpeljali na načrtovano potepanje v Žiri.

Najprej smo si v spremstvu direktorja ogledali mizarško podjetje M Sora, kjer izdelujejo kvalitetna okna in vrata. Sprehod skozi tovarniške prostore je pokazal napredek tehnologije in modernizacije pri proizvodnji izdelkov.

Ni bilo opaziti krožnih žag, rezkarjev, poravnalk, vrtalnih in brusilnih strojev, kar je bilo v času, ko smo se mi učili, nekaj samoumevnega in modernega. Danes vse to nadomešča avtomatizirana moderna računalniško vodena linija, ki vse operacije opravi hitreje in kvalitetneje.

Pot smo nadaljevali do cerkve sv. treh kraljev, od koder je lep razgled na Triglav, Julijske Alpe in notranjost Slovenije. Polni vtisov o lepoti gorenjskih gora smo nadaljevali z ogledom podzemne trdnjave Rupnikove linije na Žirovskem vrhu. Prijetno srečanje smo ob poznem kosilu končali v gostilni Pr Zet v Žireh z dogovorom, da se prihodnje leto srečamo nekje na Notranjskem. Da je srečanje lepo uspelo, je pripomogel naš sošolec Anton Logar z ženo, domačina iz Sela pri Žireh.

Nekdanji dijaki idrijske mizarške šole so obiskali podjetje M Sora.

Spreminjajo občinski lokacijski načrt

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Šenčur – Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za območje Šenčur-jug, s katerim so bili določeni pogoji za gradnjo obrtno poslovne cone Šenčur, je bil sprejet v letu 2005 in do danes je bila večina prostorskih ureditev že realizirana. Zgrajena je bila tudi že vsa z občinskim lokacijskim načrtom predvidena infrastruktura znotraj območja in tudi večina predvidenih objektov. S spremembo in dopolnitvijo lokacijskega načrta, ki sta zaposlovali svetnike na junijski seji občinskega sveta, pa sedaj občina daje možnost lastniku enega od tamkajšnjih še nepozidanih zemljišč.

Zemljišče ima novega lastnika, njegove investicijske

namere pa trenutno veljavni prostorski akt ne omogoča niti v okviru dopustnih odstopanj. Zato je lastnik občini podal pobudo, da pripravi spremembe in dopolnitve lokacijskega načrta. Investitor ima namen zgraditi stavbo, v kateri bo pretežni del dejavnosti namenil dejavnosti splošne in plastične kirurgije, delno pa pisarnam. Po doslej veljavnem načrtu je bila dopustna namembnost za trgovsko-storitveno, gostinsko, poslovno, proizvodno in skladiščno dejavnost, po novem pa bosta tudi storitvena in zdravstvena dejavnost. Tlorisi predvidenih stavb bodo tako nekoliko spremenjeni in prilagojeni novima dejavnostma.

Gorski reševalci dobili vozila

Jezerko – Na Jezerskem so slovenski gorski reševalci prevzeli tri popolnoma nova vozila Dacia Duster v enoletno brezplačno uporabo. Dve sta pretežno namenjeni delovanju gorskih reševalnih služb Jezerko in Jesenice, tretje pa bo na razpolago vsem gorskim reševalnim službam po državi. S terenskimi vozili lahko gorski reševalci v naravnem okolju pridejo bližje kraju nesreče, kar lahko močno skrajša čas, potreben za prihod reševalcev do ponesrečencev, pravijo pri Gorski reševalni zvezi Slovenije. »Odvisno od njihovih poškodb in vremenskih razmer pa prav hitrost odloča o preživetju.« Uvozniki vozila praviloma za eno leto podarjajo GRZS ali društvom v brezplačno uporabo, potem pa je možen tudi odkup. Lani so tako že dobili dve vozili in ju po letu dni tudi odkupili. Vozila so veseli tudi gorski reševalci z Jezerkega, pove predsednik Drejc Karničar. »Intervencij imamo na Jezerskem povprečno okrog deset, lani rekordnih 14, letos doslej šest. Med njimi k sreči ni bilo nobene tehnično zelo zahtevne,« pa o delu GRS Jezerko pravi Karničar.

Kamfest
7.-16. avgust
Kamnik
Festival z razgledom
kamfest.org

Cesti v treh koledarskih letih

V Škofji Loki so slovesno odprli dva odseka obnovljenih lokalnih cest, Groharjevo naselje–Sv. Duh in Škofja Loka–Crngrob. Dela so se močno zavlekla zaradi zalednih voda, ki so jih morali na novo speljati v Prifarski potok.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Z gradnjo obeh cest so se po besedah župana Mihe Ješeta ukvarjali poldruugo leto, dela so se sicer raztegnila na tri koledarska leta. »Cesti bi morali biti dograjene sredi leta 2014, a ugotovili smo, da je na tem mestu veliko električno vozlišče, poleg tega pa se je pokazalo, da bo treba povsem na novo urediti odvodnjavanje zalednih voda. Obstoječa kanalizacija ni bila več dovolj zmogljiva, ljudje v okolici so tožili nad tem, da jim v neurjih poplavlja kleti. Zato smo meteorni kanal potegnili do Prifarskega potoka in vanj speljali padavinske vode,« je ob slovesnem odprtju cestnih odsekov dejal župan Miha Ješe in se obenem zahvalil prebivalcem za potrpežljivost med dolgoletno gradnjo.

Obljubil je tudi, da bo v naslednjih dneh odprta tudi cesta proti Crngrobu, ki jo je lastnik zaprl zaradi neurjenih lastniških razmerij. Občina bo namreč ta del zemljišča odkupila.

Predsednica krajevene skupnosti Stara Loka

Župan Miha Ješe in predsednica KS Stara Loka - Podlubnik Jožica Žnidaršič sta odprla obnovljena cestna odseka. / Foto: Tina Dokl

- Podlubnik Jožica Žnidaršič je na slovesnosti izrazila veselje, da sta cesti na njihovem območju končno dograjene in odpravljene nevarne ožine, vsem pa na obnovljenih cestah zaželela srečno

vožnjo. Enako je s svojim blagoslovom želel starološki župnik Alojzij Snoj, otroci iz vrtca Sončni žarek in trio Šubic pa so dogodek pospremili z glasbo.

Obnova cest z urejanjem meteorne kanalizacije je veljala okoli 370 tisoč evrov, od tega odsek Škofja Loka–Crngrob, kjer so z odvodnjavanjem rešili težave s padavinskimi vodavi z »Gavžnika«, okoli 120 tisočakov, odsek Groharjevo naselje–Sv. Duh pa okoli 250 tisočakov. Izvajalec je bilo na

tem delu ljubljansko podjetje Lavaco, na odseku Škofja Loka–Crngrob pa domače podjetje Dolenc. Stanovalce na tem območju skrbi, da bo zaradi lepših cest sedaj več prometa, na občini pa pravijo, da so za varnost poskrbeli z ukrepi za umirjanje hitrosti. Obenem so posodobili tudi javno razsvetljavo, izvedena je bila kabelska kanalizacija za optiko in na novo položena elektro kabelska kanalizacija na območju trafo postaje in gasilskega doma.

Končno poročilo o pasijonu do jeseni

Osem predstav Škofjeloškega pasijona 2015 je v postno-velikonočnem času v Škofjo Loko privabilo prek 23 tisoč obiskovalcev.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Škofjeloški občinski svetniki so na zadnji seji pred poletjem dobili na mize vmesno poročilo o izvedbi Škofjeloškega pasijona 2015. Marca in aprila je bilo na trgih in ulicah Škofje Loke osem predstav, pred njimi pa še predgeneralka in generalka. Vreme je bilo organizatorjem naklonjeno in so vse predstave lahko potekale v rednih terminih.

Kot piše v vmesnem poročilu, ki sta ga pripravila vodja projekta Škofjeloški pasijon 2015 Matej Mohorič Peternelj in v. d. direktorice Zavoda za kulturo Škofja Loka Hermina Krajnc, so bili obiskovalci zadovoljni s predstavami, pa tudi s spremljevalnimi dogodki od ponudbe spominkov do kulinarike, delavnic in drugih dogodkov. Pasijon si je ogledalo več kot 23 tisoč gledalcev, prodanih vstopnic je bilo okoli 17 tisoč, v vrednosti skoraj 232 tisoč evrov, od tega jih je polovico prodala pasijonska pisarna, polovico

pa mreža Eventim. Projekt je veljal skoraj 428 tisoč evrov. S prodajo vstopnic so pokrili nekaj več kot polovico stroškov, občinski proračun je prispeval sto tisočakov, 40 tisoč so dobili na razpisu ministrstva za kulturo, 38 tisočakov so prispevali sponzorji. Natančnejše bodo o projektu poročali v končnem poročilu, ki ga bodo svetniki dobili v roke verjetno na prvi jesenski seji.

Pasijon se je poslovil, nanj bo spominjala foto monografija, ki jo bodo izdali v spomin in zahvalo tisoč prostovoljcem, ki so sodelovali pri projektu. V Škofji Loki pa ta čas še ne vedo, kako bo s pasijonsko pisarno, ki bo odprta še do srede septembra. O tem, ali bodo prostori na Mestnem trgu še naprej namenjeni pasijonu, razstavi o njem in promociji prihodnjih pasijonskih dogodkov, ali pa jih bo občina oddala v najem za kako drugo dejavnost, se bodo kmalu odločili. Avgusta pa bo o letošnjem pasijonu razpravljali še strokovni svet.

Dela v vrednosti slabih 120 tisoč evrov je na odseku Škofja Loka–Crngrob izvedlo podjetje Dolenc iz Škofje Loke, z gradnjo pa so rešili problem odvodnjavanja območja »Gavžnik«. Rekonstruirana je bila tudi cesta Groharjevo naselje–Sveti Duh, kjer je dela izvajalo podjetje Lavaco iz Ljubljane, njihova pogodbena vrednost pa je bila dobrih 250 tisočakov.

V Savudriji že enaindvajsetič

KLAVDIJA RUPAR

Škofja Loka – V Savudriji ravnokar že enaindvajsetič poteka tabor, ki ga organizira Območno združenje Rdečega križa Škofja Loka. Vsako leto ga organizirajo prek Gasilske zveze Škofja Loka, namenjen pa je otrokom ne glede na socialni status družine. Vodja tabora, na katerem je trenutno 49 otrok, je Damjan Slabe iz Škofje Loke, poleg njega pa za otroke skrbi devet izkušenih mentorjev. Taborjenje večinoma plačajo starši sami,

tisti iz socialno šibkejših družin prispevajo minimalno ali pa so prispevka celo oproščeni. Območno združenje izvaja tudi tabor na Debelem rtiču, kjer je že že letovalo 32 otrok. To letovanje je namenjeno predvsem otrokom iz socialno šibkejših družin in tistim s pogostimi zdravstvenimi težavami. Kot pravi Fani Mikš, sekretarka Rdečega križa v Škofji Loki, jim pri financiranju pomagajo občine, RKS, krajevne organizacije RK, Zavod za zdravstveno zavarovanje, podjetja in posamezniki.

V nedeljo Dan oglarjev na Starem vrhu

Stari vrh – Člani Turističnega društva Stari vrh bodo v nedeljo, 2. avgusta, pripravili tradicionalni, že 44. Dan oglarjev z bogatim kulturnim in zabavnim programom. Druženje se bo ob 8. uri začelo s Pohodom med Gorami, ob 12. uri se bodo začele panoramske vožnje s sedežnico in glasba z Ansablom Grajski kvintet, prikaz postopka pridobivanja in uporabe oglja, kot je bilo to v navadi včasih, pa bo potekal med 15. uro in 16.30. Prikazali bodo delo drvarjev, pripravo drv za kopo z ročnim orodjem, delo oglarjev, postavljanje kope, kuhanje kope in marsikaj drugega. Temu bo sledilo tekmovanje dvojic v pajsanju hloda. Zabavni program z ansablom Anžeta Šuštarja in skupino Kingston bo potekal vse do polnoči.

www.festival-okarina.si

25 okarina festival

hlad, slovenija

Bled • 17. julij–9. avgust • 2015

ZAVOD ZA KULTURO BLED Gorenjski Glas

Promenada Park

17. 7. / 20.00 • SMAAL TOKK • NECA FALK • KONTRABANT Slovenija

24. 7. / 20.30 • ORQUESTA MERCADONEGRO Kuba, Peru, Brazilija

29. 7. / 20.30 • ABAVUKI Južna Afrika

Blejski Grad

30. 7. / 20.30 • VOLOSI Poljska

31. 7. / 20.30 • TENORES DI BITTI Sardinija • FRANKIE LANE & PAUL KELLY Irska

1. 8. / 20.30 • LOTUS ENSEMBLE Vietnam • BIG DADDY WILSON ZDA

Promenada Park

2. 8. / 20.30 • JOSIPA LISAC Hrvaška

3. 8. / 20.30 • GORJANSKA GODBA Slovenija

4. 8. / 20.30 • CARA DILLON Severna Irska

5. 8. / 20.30 • CARMEN PARIS Španija

6. 8. / 20.30 • SIMANGAVOLE Reunion

7. 8. / 20.30 • CALIMA Katalonija

8. 8. / 20.30 • ESTER RADA Izrael

9. 8. / 20.30 • GISELA JOÃO Portugalska

Med pastirji na Veliki planini

Velika planina, med turisti pogosto opevana kot ena najlepših na svetu, je v letošnjem vročem poletju pravi raj za vse, ki iščejo gorsko osvežitev. Na planini se letos pase okoli tristo glav živine, pastirje pa lahko obiščete peš iz doline ali pa z nihalko in dvosedežnico, ki so jo po letu in pol mirovanja prenovljeno znova pognali minuli petek.

JASNA PALADIN

Velika planina – Pašna sezona je letos odlična, ugotavljajo pastirji, vzdušje na planini pa zato še boljše. »Krave smo letos na planino prignali 6. junija, paše pa še zdaj ne primanjkuje, čeprav je pretekla leta v tem obdobju že stagnirala. Tako dobre paše, kot jo imamo letos, res ne pomnim,« nam je povedal gospodar Velike planine Jože Spruk, ki vodi približno trideset pastirjev iz številnih vasic severnega dela kamniške občine, ki imajo pravico pasti na Veliki planini, ki je največja pašna planina pri nas.

Zaradi odlične paše je zadosti tudi mleka in pastirji, ki v svojih čredah nimajo preveč teličkov, mleko vsakodnevno kisajo ali

predelujejo v sir. Ena takšnih je tudi Fani Trobevšek iz Zakala, ki v Zaberškem stanu na Veliki planini pase zadnjih deset let, svoje kislo mleko skupaj z žganci in sire pa z veseljem ponudi tudi obiskovalcem. Mlečne dobrote, način njihove predelave in predvsem preprosto pastirsko življenje, ki se skozi stoletja ni kaj bistveno spremenilo, so osrednje zgodbe tudi v Preskarjevi bajti sredi osrednjega pastirskega naselja ali Velikega stanu, kjer je zadnjih nekaj let urejen pastirski muzej. Pred bajto obiskovalce, ki se na planino povzpnejo večnoma iz Stahovice ali planine Kisovec, najpogosteje pa se do Zelenega roba pripeljejo z gondolo in sedeznico, sprejema prijazna

mlada pastirica – te dni je to študentka etnologije Katja Jezeršek iz Škofje Loke. Kot nam je povedala, je letošnje poletje pri njih izjemno veliko tujih turistov, predvsem Francozov, ki so nad planino navdušeni. Kako tudi ne, saj je pogled na pastirske bajte, zelene pašnike, lenobne krave, bližnjo kapelico Marije Snežne, najvišji vrh planine Gradišče (1666 m) ter mogočne dvatisočake v ozadju zares nekaj posebnega. Tisti, ki radi tudi nekoliko raziskujejo, si na planini lahko ogledajo tudi jamo Vetrnico, kjer se večji del leta obdrži sneg.

Na svojem sprehodu boste lahko srečali številne pohodnike, tudi kolesarje, v okolici Zelenega roba pa tudi Andreja Prešerna iz Godiča,

ki ga boste spoznali po tradicionalni pastirski noši, ki jo turistom predstavlja že zadnjih petnajst let. »Celotno nošo izdelam sam, sestavljena pa je iz ogrinjala ali t. i. pwa jša iz lipovega ličja, cokel iz lipovega lesa, manjkati pa ne sme niti rog, s katerim so se pastirji nekdaj opozarjali na volkove. Na Veliko planino hodijo turisti iz celega sveta in jih je v teh dneh veliko več kot domačih pohodnikov,« nam je povedal Andrej Prešeren, verjetno eden največkrat fotografiranih pastirjev na svetu.

Po sprehodu in obilici svežega zraka na planini se prileže tudi dobra malica, ki si jo lahko privoščite v Jarškem, Črnuškem ali Domžalskem domu na Mali planini ali v Gostišču Zeleni rob v neposredni bližini zgornje postaje dvosedežnice. S fotografom sva se v slednjem posladkala z odličnim ričetom in slastnimi sirovimi štruklji, po katerih slovijo daleč naokoli. Kuhinjo, v kateri ob lepih nedeljah postrežejo tudi po 150 porcij štrukljev, vodi Marija Mohorčič z Jesenic, pomaga pa ji mladi Sašo Gliha iz Trebnjega.

Na Veliki planini je te dni torej zelo živahno. Pastirji bodo avgusta pripravili še nekaj tradicionalnih prireditev, kot denimo praznik Marije Snežne in pastirski praznik, v začetku septembra pa se bodo skupaj s kravami spet podali nazaj v dolino.

Andrej Prešeren v tradicionalni pastirski noši pred Gostiščem Zeleni rob je verjetno eden največkrat fotografiranih pastirjev na svetu. / Foto: Gorazd Kavčič

Fani Trobevšek je ena tistih pastiric, ki mleko tudi kisa in ga predeluje v sire. / Foto: Gorazd Kavčič

V Preskarjevi bajti v Velikem stanu je urejen pastirski muzej. / Foto: Gorazd Kavčič

Obiskovalce planine najbolj navduši Veliki stan – osrednje pastirsko naselje na Veliki planini.

Foto: Gorazd Kavčič

GG | POČITNICE // 11.–18. september 2015

DOŽIVIMO ČARE IN LEPOTE MALTE

Malta je majhna evropska država, ki leži na gosto poseljenem otoku v Sredozemskem morju južno od Sicilije in severno od Libije. Na tem otoku bomo nastanjeni v hotelu Topaz **** v Bugibbi, ki se nahaja 800 m od plaže in obalne promenade s številnimi trgovinicami, barčki in restavracijami. Avtobusno postajališče, od koder poti vodijo skoraj po celi Malti, je od hotela oddaljeno 300 m. Hotel poleg številnih servisnih dejavnosti nudi brezplačni WiFi, zunanji in masažni bazen, teraso za sončenje s senčniki in ležalniki. Sobe so sodobno opremljene, s klimo. V hotelu bomo imeli bogat samopostrežni zajtrk in večerjo.

Posebna cena počitnic za bralce Gorenjskega glasa v hotelu Topaz **** s polpenzionom (zajtrk in večerja) je **495 EUR/osebo** pri rezervaciji za dve osebi, za tri osebe **479 EUR**, za eno osebo **561 EUR**, otrok od 2 do 12 let **399 EUR**.

Cena vključuje: polet Ljubljana–Malta–Ljubljana, letališke takse in turistične takse, prevoz 20 kg prtljage, asistenco na letališču JP Ljubljana, slovenskega predstavnika na destinaciji, avtobusni transfer od letališča do hotela in nazaj, nastanitev na podlagi polpenziona, nezgodno zavarovanje zavarovalnice Triglav, Coris, zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini.

Okvirne cene fakultativnih izletov: Valleta – 33 €, izlet po otoku (s kosilom) – 57 €, Comino (s hladnim kosilom) – 40 €, Gozo (s kosilom) – 65 €, Sicilija – 133 €, Jeep Safari – 55 €

Peter Komovec

Pastir, nemški vojak in češki sin

Kranj - Hüttenberg - Jaslo - Olomouc
1942-1948

Cena knjige je

8
EUR
* poština

Pozor! Knjiga je ponatisnjena v manjšem številu izvodov, zato ne odlašajte z nakupom. Mehka vezava, 198 strani.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Gorenjski glas je odprt vsak delovni dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure.

Gorenjski Glas

Študentje Ana, Uroš, Danijel, Rok, Nejc in Maruša v zvoniku Plečnikove cerkve v Pragi / Foto: arhiv udeležencev PQ (Mojca Leben)

Koncertno poletje na Pungertu

Kranj – Tako so pred kratkim, v času Kranfesta, obiskovalce navdušili Stari mački, legendarna zasedba, ki izvaja program, ki sloni na popularnih uspešnicah iz sveta in domovine, izvirnih južnoameriških plesnih melodijah ter tradiciji bluesa, soula, gospla in predvsem dixielanda. Že naslednji dan je sledil nastop zasedbe Amanhecer, ki združuje tako klasične brazilsko-portugalske ritme kot tudi priredbe novejših standardov, v repertoarju pa imajo tudi nekaj pesmi slovenskih avtorjev, ki so jim dodali značilen brazilski zvok. Že danes, 31. julija, pa se na Pungertu obeta še en koncert. Nastopila bo namreč pevka Iva Stanič s spremljavo Klemen Smolej Tria. Zasedba je nastala na ideji o ansamblu, ki bi bil primeren za ples na t. i. lounge glasbo in za vse druge priložnosti, kjer se taka glasba igra. Poslušalce želijo popeljati na izlet po različnih glasbenih zvrsteh s prepoznavnimi melodijami, oplemenitenimi z njihovim zvokom – od brezskrbnega swinga prek latino ritmov, čutnih tonov soula pa do uspešnic iz sveta popa.

Čutni brazilski ritmi: zasedba Amanhecer s pevko Rebeko Bogataj / Foto: Zoran Kozina

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 1. 8.
20.30 Vatikanski trakovi
19.00, 21.20 RAZUZDANKA
15.00 PIKSLI
18.20 ANT-MAN
16.00 JURSKI SVET
14.00, 17.00 VRVEŽ V MOJI GLAVI, sinhro.

Nedelja, 2. 8.
20.30 Vatikanski trakovi
19.00, 21.20 RAZUZDANKA
15.00 PIKSLI
18.20 ANT-MAN
16.00 JURSKI SVET
14.00, 17.00 VRVEŽ V MOJI GLAVI, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 1. 8.
14.20, 18.20, 20.30 PIKSLI
17.45, 18.50, 20.10, 22.35 RAZUZDANKA

14.00, 16.10, 20.20 LAŽNA MESTA
16.25 ANT-MAN
18.40 ANT-MAN, 3D
16.15 TERMINATOR: GENISYS
18.00, 21.00, 22.30 VROČI MIKE XXL
21.15, 22.40 TED 2
15.40 JURSKI SVET, 3D
14.10, 15.40 VRVEŽ V MOJI GLAVI

Nedelja, 2. 8.
14.20, 18.20, 20.30 PIKSLI
17.45, 18.50, 20.10 RAZUZDANKA
14.00, 16.10, 20.20 LAŽNA MESTA
16.25 ANT-MAN
18.40 ANT-MAN, 3D
16.15 TERMINATOR: GENISYS
18.00, 21.00 VROČI MIKE XXL
21.15 TED 2
15.40 JURSKI SVET, 3D
14.10, 15.40 VRVEŽ V MOJI GLAVI

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Tiha nevihta

Junija letos so se slovenski študentje udeležili trinajstega Praškega kvadrienaala scenskega oblikovanja in prostora. Predstavili so se v lapidariju Betlehemske kapele s projektom Tiha nevihta. Med študenti Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani sta na Kvadrienu sodelovala tudi dva Gorenjca: 23-letna Maruša Žemlja in Nejc Luznar.

ALENKA BRUN

Zabreznica – Praški kvadrienaala scenskega oblikovanja in prostora (PQ) je edinstven mednarodni dogodek, ki raziskuje področje scenografije, kostumografije in gledališke arhitekture, hkrati pa pomeni relevantno platformo za predstavitev raznovrstnih praks scenskega oblikovanja v velikem delu svetovne gledališke produkcije. V naslavljanju umetnostnih in kuratorskih praks preči meje med arhitekturo, uprizoritvenimi in vizualnimi umetnostmi. Tokrat trinajsti se je odvijal med 18. in 28. junijem letos, Slovenija pa je na njem sodelovala že šestič. Umetniški koncept dogodka je sledil naslovu Skupni prostor, v kar so bile zajete tri teme: glasba, vreme in politika. Letos je bila še zlasti poudarjena mnogoterost prizorišč, v katerih so v ospredje stopale vizualne postavitve in instalacije. Sodelovalo je čez šestdeset držav in okoli šeststo sodelujočih na kar 18 prizoriščih po vsej Pragi. Udeležbo Slovenije na Kvadrienu so organizirali Slovenski gledališki inštitut (SLOGI) v sodelovanju s SNG Dramo Ljubljana, SNG Opero in baletom Ljubljana, Slovenskim stalnim gledališčem iz Trsta, Fakulteto za arhitekturo in Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo ter zavodom Muzeum Ljubljana. Na pobudo SLOGI pa je Slovenija letos prvič sodelovala tudi v študentski sekciji Kvadrienaala. Projekt z naslovom Tiha nevihta (Silent storm) je nastal v sodelovanju med študenti

arhitekture Ano Lokas, Nejcem Luznarjem, Danijelom Tejićem, Rokom Willenpartom in Marušo Žemlja pod mentorstvom profesorice Maruše Zorec in asistenta Uroša Rustje s Fakultete za arhitekturo v Ljubljani. Dramaturško je projekt podprla študentka dramaturgije Anja Rošker pod mentorstvom profesorice Žanine Mirčevske z Akademije za gledališče, radio, film in televizijo, razstavljali pa so ga v samem središču Prage, v lapidariju Betlehemske kapele. Prostorska instalacija Tiha nevihta je bila rezultat študentske delavnice, ki je potekala na Fakulteti za arhitekturo v Ljubljani v oktobru 2014. Sodelovalo je 33 študentov v dvanajst skupinah, ki so predstavili dvanajst različnih predlogov, ki so obravnavali njihovo dožemanje iluzije, napetosti, pričakovanja, intimnosti, voajerstva, spremenljivosti ... torej pojmov, ki jih je odpirala tema letošnjega Kvadrienaala Skupni prostor: Glasba - Vreme - Politika. Med študenti sta bila tudi dva predstavnika Gorenjske, študenta Fakultete za arhitekturo Maruša Žemlja in Nejc Luznar. Pravita, da je njuna skupina, ki je na koncu zmagala, začetni navdih oziroma izhodišče za svojo instalacijo našla v Turnerjevi sliki Vihar. Izkazalo se je, da so bili v Pragi slovenski študentje skoraj edini z instalacijsko predstavitvijo. »Prostor je bil videti temnen, predstavljal je moral idejo tihe nevihte,« razlagata Maruša in Nejc o njihovi abstraktni instalaciji. Nejc doda, da je načeloma vse skupaj vizualno izpadlo zelo močno, Maruša pa

Maruša Žemlja in Nejc Luznar, Gorenjca, ki sta se letos udeležila Praškega kvadrienaala. / Foto: A. B.

Tiha nevihta: vizualizacija instalacije / Foto: arhiv udeležencev PQ

dopolni, da jim je uspelo ustvariti občutek utesnjenosti, ker so panele visele skupaj, dodatno pa so vse skupaj podkrepili še s predvajanjem video izsekov neviht in protestov v ozadju. »Politična nevihta ali samo vihar. Kakor si je pač posameznik predstavljal oziroma kakršna koli čustva je Tiha nevihta v njem zbudila. Vsak človek lahko doživi nevihto v sebi in velikokrat v zvezi z njo ničesar ne naredi. Želeli smo izraziti človeka v današnji družbi, ki se v določenih situacijah počuti samega in ničesar ne naredi, ne izstopi iz množice, ker meni, da sam pač ne more ničesar spremeniti. V resnici pa lahko reagiraš, o čemer je pripovedovala tudi naša instalacija. Če si udaril po panelu, je zadonelo, in to je neke vrste znak, da se lahko upreš tudi sistemu, dogajanju, v katerem se počutiš ujetega. In brezizhodna prihodnost ni videti več tako brez izhoda.« Da je Tiha nevihta delovala še bolj dramatično, so pripomogla tudi dodana ogledala ob straneh prostora oziroma material, ki odseva. Odziv publike na slovenski razstveni prostor je bil

dober, sploh ker so se Slovenci s Tiho nevihto malo razlikovali od drugih. Dobil so tudi povabilo poljske fakultete, ki se ukvarja s scenografijo, da jih s svojo instalacijo slovenski študentje v prihodnosti obiščejo. Glede Tihe nevihte se oba strinjata, da ker sta arhitekta, je bil verjetno najtežji del naloge ta, da so s svojim projektom abstrahirali do mere, ki jih je pripeljala na Praški kvadrienaala. »Mi namreč vedno ustvarjamo prostor, ki je topel, namenjen življenju, da se v njem človek dobro počuti. Tu pa smo se lotili obratnega in poustvarili tesnobo, recimo,« pripoveduje Maruša. In kdo je bil na koncu zmagovalac v Študentski sekciji? »Finci,« razloži bodoča arhitekta. »Projekt so nasloveli Druga stran (The ther side), zanj pa uporabili gumijasto membrano. Zadeva je bila interaktivna: ti si na membrano na primer pritisnil roko in zraven dobil z druge strani odziv, ki se je kazal kot odtis tvoje roke na tvoji strani. Zato je na vhodu v razstveni prostor tudi pisalo: ne poškodujte igralca na drugi strani (smeh).«

Tiha nevihta je prostorska instalacija, ki jo je predstavljala kompozicija mirujočih kovinskih plošč, visečih v prostoru, dimenzij 3,5 krat 3,5 metra, in so jih obiskovalci poganjali v gibanje ter s tem proizvajali nize nekontroliranih premikov, katerih akcije in reakcije so se izgubljale v zvočno-vizualnem kaosu in ustvarjale vzdušje nevihte, kjer se sile naravnega stapljajo s političnim. Kaotična veriga reakcij je predstavljala prisodobno sodobne razpršenosti moči, ki jo poganja neprestano kroženje kapitala, nad čimer posameznik nima kontrole, čeprav je sam izvor njegovega neprestanega toka. Instalacija je obiskovalca spodbujala k aktivnosti: skušala ga je pripeljati do zavedanja, da je nujno treba najti način, s katerim bo možno uslišati intimno nevihto znotraj posameznika, ki bo nekoč preglasila družbeno.

Naši spet v močni zasedbi

Minulo soboto se je začelo svetovno prvenstvo v plavanju v Kazanu, izmed kar enajstih naših plavalk in plavalcev pa je najprej nastopila daljinska plavalca Špela Perše.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Članica Plavalnega kluba Gorenjska banka Radovljica Špela Perše je prva od naših opravila z nastopoma v ruskem Kazanu, kjer se je minuli konec tedna začelo svetovno člansko prvenstvo v plavanju. Na krajši, 5-kilometrski progi, je bila Peršetova 16., na torkovi, polovico daljši progi, pa je Blejka osvojila 25. mesto.

Ta konec tedna z nastopi v Kazanu začenjajo tudi drugi naši reprezentanti. V nedeljo prve preizkušnje čakajo Nastjo Govejšek, ki bo nastopila na 100 metrov delfin, Martina Baua in Anjo Klinar, ki bosta nastopila na 400 metrov prosto, in Damirja Dugonjiča, ki bo nastopil na 100 metrov prsno. V ponedeljek prvi nastop čaka Tjaša Vozel, ki bo nastopila na 100 metrov prsno, na 1500 metrov prosto pa bosta plavali Tjaša Oder in Gaja Natlačen. Na torkovi tekmi v disciplini 50 metrov prsno bosta Slovenijo zastopala Damir Dugonjič in Peter John

Radovljiška plavalca Anja Klinar se je pred odhodom v Kazan izkazala na tekmi v domačem bazenu, z njenimi nastopi pa je bil zadovoljen tudi trener Miha Potočnik. / Foto: Gorazd Kavčič

Stevens, na 200 metrov prosto bo plavala Gaja Natlačen, na 200 metrov delfin Robert Žbogar, na 800 metrov prosto pa Martin Bau. V sredo bo od naših v disciplini 200 metrov delfin nastopila Anja Klinar, v četrtek pa bo na 100 metrov prosto plavala Nastja

Govejšek, na 200 metrov prsno pa Tanja Šmid.

Svetovno prvenstvo se bo končalo naslednji konec tedna, ko bodo od naših v petek plavali Nastja Govejšek na 50 metrov delfin, Robert Žbogar na 100 metrov delfin in Tjaša Oder na 800 metrov prosto, v

soboto bo Natja Govejšek nastopila na 50 metrov prosto, Tjaša Vozel na 50 metrov prsno in Martin Bau na 1500 metrov prosto, v nedeljo pa bosta nastopila radovljiška plavalca Robert Žbogar in Anja Klinar, ki bosta tekmovala na 400 metrov mešano.

Trije kolesarski dnevi v Kranju

◀ 1. stran

»Po lanskem pozitivnem odzivu bomo tudi letos v soboto zvečer organizirali nočni kriterij, ki bo prava paša za oči za vse ljubitelje kolesarstva. Nočni kriterij bo posvečen nedavno preminulemu Bojanu Udoviču, ki je bil naš dober prijatelj in je v našem klubu pustil velik pečat,« tudi pravi Matjaž Zevnik.

V nedeljo bodo od 8. ure najprej potekale dirke Po ulicah Kranja za mlajše kategorije, že 47. Velika nagrada Kranja – Memorial Filipa Majcna, ki bo tudi letos potekala po tradicionalnem

kr anjskem krogu, pa se bo začela ob 13. uri. Vmes bo še druga etapa za starejše mladince in dirka za ekipe podjetij, organizacij, društev in za posameznike.

Tako bo tudi letošnji praznik postregel z vrhunskim kolesarstvom, močno in številčno mednarodno konkurenco, saj v Kranju organizatorji pričakujejo kolesarje iz kar dvanajstih držav. Pripravljajo tudi zanimiv spremljevalni program, prireditelji bo imela tudi dobrodelno noto, saj bodo vsi zmagovalci prejeli medalje, ki so jih naredili varovanci Centra Korak iz Kranja.

Skakalci najprej v Wisli

Kranj – Poljska Wisla ta konec tedna gostil prvo tekmo poletne velike nagrade v smučarskih skokih. Tam nastopa tudi sedem slovenskih orlov: Robi Kranjec, Peter Prevc, Tomaž Naglič, Anže Semenič, Nejc Dežman, Jaka Hvala in Jurij Tepeš. »Odločitev o tej sedmerici ni bila težka. Pomembno je predvsem, da so fantje zdravi. Po celinskem pokalu smo imeli nekaj premora, ves prejšnji teden pa smo imeli priprave, saj smo trenirali v Planici in Kranju. V formi še nihamo, kar je tudi normalno,« je pred odhodom povedal glavni trener naših skakalcev Goran Janus. Skakalci so včeraj že nastopili v kvalifikacijah za jutrišnjo posamično tekmo, danes pa so na sporedu ekipni boji.

Tekmovali bodo v kvadratlonu

Kamnik – Zavod za turizem in šport občine Kamnik in Vaterpolsko društvo Kamnik že osmič zapored organizirata zanimivo tekmovanje, ki bo trajalo kar tri dni. Ekipo sestavlja šest članov, ki bodo igrali nogomet na mivki, na mivki bo potekalo tudi tekmovanje v odbojki, odigrali bodo tudi košarkarske tekme tri na tri, na koncu pa sledi še igranje mini vaterpola. Vse skupaj se že dogaja Pod skalco, kjer so igrišča za odbojko in tenis ter letno kopalnišče.

Delovni dnevi na blejskem ledu

Letos na Bledu poteka že petindvajseta poletna mednarodna hokejska šola, kot demonstrator pa se je hokejistom in trenerjem pridružil tudi nekdanji gorenjski hokejski reprezentant Edo Terglav, ki bo v novi sezoni trener Grenoble.

VILMA STANOVNIK

Bled – V športni dvorani na Bledu, kjer ledena ploskev že nekaj časa razveseljuje domače in tuje umetnostne drsalce in tudi hokejiste, se je prejšnji teden začela 25. mednarodna poletna hokejska šola. Namenjena je igralcem letnikov od 1998 do 2009, ki so razvrščeni v štiri starostne kategorije, poteka pa v dveh tedenskih terminih. Poleg tega, da mladi po tri ure na dan preživijo na ledu, so organizatorji poskrbeli za spremljevalni program z igrami z žogo, aerobiko, prav tako organizirajo pohode in

Vadbena skupina s trenerjem Valerijem Šahrajem na blejski ledeni ploskvi

predavanja.

Trenerji v šoli so najboljši slovenski trenerji, ki delujejo doma in v tujini, prejšnji teden pa se jim je na ledu pridružil tudi nekdanji reprezentant Edo Terglav, ki z družino zadnja leta živi v Franciji.

»Na poletno hokejsko šolo na Bledu imam veliko lepih spominov. Včasih je namreč veljalo pravilo, da poleti še ni treba na hokejske treninge na led, mladi hokejisti pa smo komaj čakali, da začnemo drsati. Oče je zato začel s poletno šolo in nam dal priložnost,

uveljavil kot igralec, sedaj pa tudi kot trener.

»Tri leta je, odkar sem prenehal z aktivnim igranjem, in od takrat sem trener. Najprej sem v Brianconu prevzel mlade selekcije, hkrati pa sem delal tudi kot pomočnik trenerja pri članski profesionalni ekipi. Lansko sezono sem prevzel člansko ekipo, s katero smo dosegli lepe uspehe, saj smo bili peti v ligi in smo v končnici prišli do četrtfinala. Po sezoni so me poklicali iz Grenoblea in mi ponudili mesto trenerja njihovega moštva. Za menjavo sem se sicer težko odločil, saj sem kar enajst let preživel v Brianconu, vseeno pa mislim, da je bil čas za spremembo, in z družino, z ženo in tremi sinovi, smo se preselili v Grenoble,« dodaja Edo Terglav, ki še vedno rad prihaja domov na Gorenjsko. »Vsako poletje pridem vsaj za teden ali dva, da vidim domače, sorodnike in prijatelje ter seveda da skupaj obujamo spomine. Na hokej jih je res veliko,« še pravi Edo Terglav, ki je vesel, da je na Gorenjskem med mladimi še vedno veliko zanimanja za igranje hokeja.

Edo Terglav je novi trener ekipe Grenoble.

Gorenjska **moj planet**
Pretecimo ga!

Vabljeni na sproščene športno rekreativne dogodke na Gorenjskem!

Gorenjska je s svojo lepoto in razgibanostjo ena najbolj privlačnih pokrajin na svetu in nudi številne možnosti rekreacije, tudi teka. Gorenjska mesta, vasi, jezera, hribi, doline ... prebivalcev in obiskovalcev ne puščajo ravnodušnih, ampak nas vedno znova navdušujejo in nas vabijo v ta čudoviti svet, v različne kotičke našega malega planeta. Vabimo vas, da ga skupaj pretečemo na tekaških prireditvah v okviru povezave »Gorenjska, moj planet«!

Pomladni tek · Jesenice · 21. marec
Tek po ulicah Tržiča · Tržič · 11. april
Radolška 10ka · Radovljica · 24. junij

Tek štirih srčnih mož · Bohinj · 8. avgust
Mali blejski maraton · Bled · 30. avgust

Veronikin tek · Kamnik · 10. oktober
Miklavžev tek · Snovnik · 5. december

Pretecimo Bled z Romanom Kežarjem, tekaški dan, Bled, 2. avgust

Spremljajte nas na www.gorenjska-mojplanet.si

Neprevidni mladoletniki

Otroci in mladoletniki so bili letos na Gorenjskem udeleženi v več kot štiridesetih prometnih nesrečah, v polovici primerov kot povzročitelji.

VILMA STANOVNIK

Bled, Jesenice – Ta teden sta dve prometni nesreči na Gorenjskem znova povzročila mladoletnika. Tako je 16-letnik na Bledu z mopedom pri vključevanju v promet na prednostno cesto izsilil prednost avtomobilu, na Jesenicah pa je 11-letnik vozil kolo s pomožnim motorjem, na katerem niso delovale zavore, in zato trčil v avtomobil pred sabo ter se lažje poškodoval.

O nesreči 16-letnika bodo policisti obvestili pristojno okrajno sodišče, o dogodku, v katerega je bil vpleten 11-letnik, pa policisti še zbirajo obvestila.

Zaskrbljujoč je podatek policije, da so bili otroci in mladoletniki letos na

Gorenjskem udeleženi več kot štiridesetih nesrečah, v polovici primerov kot povzročitelji. Botrovali sta jim predvsem neizkušnost in hitrost. Neizkušnost predvsem z vidika ustreznega in pravnega reagiranja ter predvidevanja različnih situacij, hitrost pa je že tako ali tako med glavnimi dejavniki prometnih nesreč, še zlasti tistih s hudimi posledicami, ki se v povezavi s hitrostjo zgodijo še zaradi nepravilne strani in smeri vožnje, nepravilnega prehitevanja in neupoštevanja pravil o prednosti.

»Starši zato poskrbite za prometno vzgojo, otroke opozarjajte na pasti v prometu, predvsem pa jim bodite zgled,« pravijo gorenjski policisti.

NESREČE

Reševali so v jeklarni Acronija

Jesenice – V sredo ponoči so v jeklarni Acronija posredovali gasilci GARS Jesenice. Obolelega delavca so z reševalnim vozilom odpeljali v zdravstveni dom. Že v začetku tedna pa so gasilci v jeklarni Acronija posredovali, ko se je v valjarni poškodoval delavec. Tudi njega so prepeljali v jeseniški zdravstveni dom.

Voda zalivala stanovanje

Kranj – V Ulici Franceta Rozmana v Kranju so morali posredovati gasilci JZ GRS Kranj, saj je voda iz praznega stanovanja v večstanovanjskem objektu zalivala spodnje stanovanje. Gasilci so ob prisotnosti policije s tehničnim posegom vstopili v stanovanje in zaprli ventil. Nateklo vodo v stanovanju so posesali.

Drvo padlo na cesto

Spodnji Brnik – V sredo je na cesto med Vopovljami in Zalogom padlo drvo. Gasilci PGD Spodnji Brnik so ga razžagali in odstranili s ceste.

Pomoč ob požaru

Stražišče – Kot smo poročali, sta v začetku tega meseca zaradi samovžiga sena zagorela hlev in gospodarsko poslopje na kmetiji Janeza Porente v Stražišču pri Kranju. Hlev so morali po požaru v celoti porušiti, gospodarsko poslopje pa bo potrebovalo novo streho in notranjo opremo. Večino živali so uspeli rešiti in so v oskrbi na sosednji kmetiji. Premoženje je bilo zavarovano, ker pa je bila nepremičnina stara, bo zavarovanje ustrezno nizko. Zato so se pri Župnijski karitas Kranj Šmartin odločili, da pomagajo pri sanaciji škode. Sredstva zbirajo na računu TRR SI56 9067 2000 0595 932, ki je odprt pri Poštni banki Slovenije, navedite pa sklic Pomoč. Kot pravi tajnik ŽK Kranj Šmartin Matej Dolenc, bodo vsa donirana sredstva porabili za delno poplačilo računa za obnovo.

V jezeru našli granati in bombo

Bled – Ta teden sta pripadnika Državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi gorenjske in ljubljanske regije iz blejskega jezera odstranila dve topovski granati in ročno bombo, vse nemške izdelave. Shranili so jih v primerno skladišče.

Poleti tatovi ne počivajo

Mamljiva tarča tatov so poleti zlasti kolesa pa tudi avtomobili in predmeti v njih, saj mnogi okna v vročini le priprejo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Poletje je gotovo čas, ko smo malce bolj sproščeni, to priložnost pa radi izrabijo tatovi, ki čakajo, da so hiše in stanovanja prazna, avtomobili odklenjeni, na plaži pa med kopanjem pustimo torbe in denarnice.

Kljub vse večji varnostni zaščiti naših hiš in stanovanj tatovi v času dopustov prežijo na svojo priložnost. Vlomi v stanovanja in hiše pa tudi vikende so mamljivi zlasti, ko so lastniki odsotni. »Posebno vabljava za vlomilce so odprta okna. Zato pred odsotnostjo z doma med drugim poskrbite, da bo nepremičnina zaklenjena, okna zaprta, vredne stvari ustrezno shranjene, alarmna naprava vključena, ključi hiše in vozila pa na varnem. Storitca preammi že predmet na dvorišču hiše, zato naj bo tudi okolica vedno pospravljena,« svetujejo policisti in opozarjajo tudi na pisarniške prostore, ki so v času dopustov večkrat prazni.

Policisti te dni ugotavljajo, da se v večji meri pojavljajo tatvine v trgovinah, kjer so tarča predvsem oblačila, tehnični predmeti, hrana, pijača in cigarete.

Storitci v pisarnah iščejo predvsem denar, kreditne in druge kartice ter druge vredne predmete. Zato tudi te prostore ustrezno zavarujte, saj nepoklicanim osebam niso dostopni le vaši predmeti, ampak tudi morebitna poslovna dokumentacija,« opozarja višji policijski inšpektor Bojan Kos.

Če niso pod skrbnim nadzorom ali zaklenjena, so mamljiva tarča za tatove poleti zlasti kolesa. / Foto: Tina Dokl

Poleti so bolj kot običajno izpostavljena parkirišča. Zlasti to velja za tista, ki so polna vozil. Ta pa so navadno ob večjih turističnih centrih, gorah in na drugih turističnih krajih. Najboljša vaba za priložnostne tatove so zagotovo priprta okna vozila, odklenjeno vozilo in vredni predmeti na vidnih mestih. Zato svoja vozila primerno zavarujte, parkirajte na urejenih parkiriščih, poskrbite za ključe in predmete, ki naj ne bodo na vidnem mestu, ter uporabite alarmno napravo.

Policisti tudi opozarjajo, da so poleti pogosta tarča tatov kolesa, ki jih nato uporabijo za vožnjo, pa tudi za nadaljnjo prodajo in rezervne dele. »Do tatvin koles najbolj pogosto prihaja v strnjenih naseljih, večstanovanjskih zgradbah in kadar so kolesa slabo zavarovana.

Zato priporočamo skrbno zaklepanje koles s kvalitativnimi, lahko tudi dodatnimi ključavnicami, po uporabi pa naj bodo kolesa zaklenjena v za to namenjenem prostoru. Ob nakupu kolesa naj si lastnik tudi zapiše serijsko številko okvirja, znamko, tip, barvo, značilnosti kolesa ter ga fotografira,« svetujejo policisti in opozarjajo, da so nepridipravi tudi na plažah, ob bazenih in v kampih. Ti tatovi zlasti v gneči, v kampih pa ob odsotnosti ljudi, izkoriščajo njihovo nepazljivost in krajejo predvsem denar, torbice, denarnice, ključe, telefone, draga oblačila in druge vredne predmete. Zato naj bodo predmeti, čeprav so to trenutki, ko uživamo ali pa se sproščamo, ves čas pod nadzorom in ustrezno shranjeni. »Poleti so najpogostejša kazniva dejanja prav

tatvine, zato nikoli in nikjer ne puščajte predmetov brez nadzora ali varstva, v javnosti ne razkazujte denarja in drugih vrednejših predmetov. Izogibajte se dvomljivim krajem, pazite pri dvigovanju denarja na bankomatih, denar in dokumente imejte pri sebi na ustreznih mestih, predvsem zaradi žeparjev. Ravno ti so najbolj zvitni in uporabljajo različne načine in izgovore, da se približajo žrtvam. Tako se na primer v gneči p o motoma zaletijo v žrtev in ji iz žepa ukradejo denarnico. Lahko tudi vprašajo za pot in med razlaganjem denarnico ukrade drug storilec,« pravijo policisti in dodajajo, da je med letovanjem v tujini denar najbolje menjati v menjalnicah ali bankah in ne na ulici, kjer so turisti izpostavljeni prevaram ali celo roparjem.

Kampiranje ni povsod dovoljeno

V času letošnje poletne sezone so policisti pri kampiranju ugotovili že kar nekaj prekrškov.

VILMA STANOVNIK

Bled – Problematika kampiranja po poročilih policistov na Gorenjskem sicer ni izstopajoča, so pa med letošnjo sezono obravnavali že kar nekaj prekrškov. Največ so jih ugotovili na blejskem in radovljiškem območju, kjer so sredi tega meseca obravnavali tudi dve večji skupini kršiteljev in ugotovili več kot dvajset prekrškov. Turisti

so kampirali na travnikih od Mačkovcev proti Bodeščam, na Brezjah in na Posavcu. Na področju Kranja so šotore postavili v okolici Brniške ceste.

Nedovoljeno kampiranje so gorenjski policisti letos ugotovili še na kranjskogorskem območju, predvsem ob strugi reke Pišnice in Save, nekaj pa tudi v bližini izhodišč v gore.

V kar nekaj primerih so policisti nedovoljeno

kampiranje preprečili s kontrolami območij in opozarjanjem. Prekrškarjem so naročili, naj se premaknejo na urejena mesta, kar so vsi tudi upoštevali, saj jih ob naslednjih kontrolah ni bilo več.

»Ob višku sezone zato opozarjamo, da kampiranje na javnem kraju, ki za to ni določen, ali na zasebnem prostoru brez soglasja lastnika ali posestnika ni dovoljeno. Kot kampiranje se obravnava taborjenje,

postavljanje šotorišč ali drugih zasilnih objektov z namenom začasnega prenočevanja,« pravijo policisti in pojasnjujejo, da je za prekršek predvidena globa v višini 83,46 evra. Pooblastilo za kaznovanje imajo tudi občinski redarji.

Kot prekršek se ne šteje parkiranje avtodoma na urejenem parkirnem prostoru ali taborjenje na zasebni površini, če se seveda lastnik s tem strinja.

POSLOVNI GLAS

Vročinski dodatek za delo

V jeseniškem Acroniju temperature v jeklarni v vročih poletnih dneh presežejo 40 stopinj Celzija. Najbolj izpostavljeni delavci zato prejemajo vročinski dodatek. V peklenki vročini delajo tudi v kuhinjah, na gradbiščih, v pekarnah ...

URŠA PETERNEL

Jesenice, Lesce – Zaradi visokih poletnih temperatur se temperatura v jeklarni jeseniškega Acronija (ki je član SIJ – Slovenske industrije jekla) v najbolj vročih juljskih in avgustovskih dneh dvigne celo nad štirideset stopinj Celzija. Najbolj "na udaru" so delavci, ki delajo neposredno ob žareči talini in vzdrževalci, ki morajo opravljati vzdrževalna dela na segreti delovni opremi. Kot je povedal glavni direktor podjetja Blaž Jasnič, zato najbolj izpostavljeni delavci v poletnih mesecih prejema-jo tako imenovani vročinski dodatek, ki znaša od 36 do 122 evrov bruto.

A kot je poudaril direktor Jasnič, to ne pomeni, da delavci osem ur vsak dan delajo pri štiridesetih stopinjah Celzija. Gre za krajša obdobja dela ob vročih pečeh, ko to zahteva delovni proces, sicer pa se umaknejo v klimatizirane prostore. Pred dvema letoma so v podjetju poskusno ponu-

mokrih rut ... Ekstremno vroče je sicer v jeklarni samo poleti, medtem ko je v hladnih mesecih delovna temperatura prav prijetna, je še dodal direktor Blaž Jasnič.

Vročje v pomivalnici posode

Na vročini pa (se) kuha-jo tudi zaposleni v kuhinjah restavracij, hotelov, različnih ustanov ... V bolnišnični kuhinji Splošne bolnišnice Jesenice je delo v vročih dneh še posebej naporno, saj so kuhinjo zaradi prenove uredili v začasnih prostorih. Prostore zgodaj zjutraj temeljito prezračijo in vključijo dodatne ventilatorje za hlajenje prostorov. Kot je povedal vodja prehranske službe Branko Stojnič, med delom zaposlenim omogočijo več kratkih odmorov, pitje tekočin, poskrbijo pa tudi za zračenje prostorov. "Več težav s peklenko vročino je v pomivalnici bele posode, kjer je velik tračni pomivalni stroj, zato je več vlage in toplote. Za lažje delo v pomivalnici smo poleg zača-

V Acroniju temperature pri vročih pečeh poleti presežejo 40 stopinj Celzija.

večstanovanjski objekt na Selu, Ljudski dom v Kranjski Gori, Centralno čistilno napravo na Jesenicah, avtomobilski salon na Jesenicah ... Kot je povedal pomočnik direktorja Jernej Mrak, se trudijo, da kljub vročemu poletju lovijo roke, zato delajo normalno, brez kolektivnega dopusta. »Zjutraj začnemo kakšno uro prej, ko še ni tako vroče, takrat tudi opravimo zunanja dela, v najhujši vročini pa skušamo delati znotraj objektov ali tam, kjer je senca. Na gradbišču imajo delavci zagotovljeno osvežilno pijačo. Moram pa reči, da so delavci kar navajeni in da je delo pozimi v mrazu, poleti pa na vročini, specifična tega dela,« je dejal Mrak.

Časovni zamik dela

V leški pekarni Skupine Žito se ob pečeh temperatura dvigne nad trideset stopinj Celzija, zato so po besedah direktorice PC Gorenjka Alenke Košir poleg sprotnega ohlajanja prostora uvedli še enourni časovni zamik dela. »S peko namesto ob 18. uri tako začnemo ob 19. uri in s tem zagotavljamo manjšo vročinsko obremenjenost.

Prav tako lahko naši sodelavci odmora koristijo po potrebi in se osvežijo zunaj, v senčnem prostoru na svežem zraku. V priročni kuhinji so jim na voljo osvežilne pijače, omogočen pa jim je tudi dostop do avtomatov z različnimi napitki.«

Vročina neposredno ne ogroža zdravja

In kdaj so temperature previsoke in delavec lahko celo odkloni delo? Po zakonu ima delavec pravico odkloniti delo, če mu grozi neposredna nevarnost za življenje in zdravje. Vendar na Inšpektoratu Republike Slovenije za delo ocenjujejo, da "občasno (zlasti poletno) zvišanje temperature v delovnih prostorih tudi prek 28 stopinj Celzija v večini primerov ne predstavlja neposrednega ogrožanja zdravja in življenja delavca". Delavcem svetujejo, naj pijejo veliko vode, nosijo lahka in zračna oblačila, se izogibajo slani prehrani in začimbam, naj ne pijejo alkohola, najbolj zahtevna dela pa naj opravijo zgodaj zjutraj. Prav tako naj poskrbijo za pogoste kratke premore v ohlajenih prostorih.

Nadzorniki zamenjali Despotoviča

Nadzorni svet Peka je v sredo na izredni seji razrešil predsednika uprave Peka Slavka Despotoviča.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Tržič – Nadzorni svet Peka, ki ga od maja vodi Andrej Šušteršič, je v sredo razrešil dosedanjega predsednika uprave Slavka Despotoviča, ki je bil na čelu Peka dve leti. Na njegovo mesto so začasno imenovali Tadeja Jurkoviča, dosedanjega nadzornika. Nadzorni svet Despotoviču očita, da ni bil uspešen pri pridobivanju obratnih sredstev za zagon proizvodnje. Z bankami ni uspel doseči dogovora za financiranje nadaljnje proizvodnje, ki sedaj poteka v omejenem obsegu, čeprav naročila obstajajo. Despotovič je sicer zatrjeval, da so se z nekaterimi bankami že uspeli dogovoriti o pogojih za reprogramiranje dolgov, čakali naj bi še na NLB. Na to je prvi nadzornik Andrej Šušteršič dejal, da so se na majski in junijski seji

nadzornega sveta seznanili z načrti podjetja, posredovanimi bankam. Ker do konca julija akreditiva ni bilo, jih je skrbelo, da bo banka vložila moratorij na plačilo dolga, vendar so potem rok podaljšali do konca julija. A tik pred iztekom roka so se odločili, da ne gre več čakati in sprejeli odločitev o razrešitvi Despotoviča.

Medtem pa se že začena postopek za izbiro novega predsednika uprave. »Že v ponedeljek bomo objavili razpis in se potrudili v najkrajšem možnem času poiskati dobrega kandidata. Upamo, da bo razpisni postopek končan do septembra in bomo do tedaj že lahko imenovali novega predsednika uprave,« je dejal Šušteršič in poudaril, da v vseh pogledih delajo s polno paro. Včeraj so potekali pogovori z bankami, danes s Slovenskim državnim holdingom (SDH).

Nacionalna raziskava o ugledu delodajalca

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Kranj – Letos slovenski zaposlitveni portal Mojedelo.com v periodični raziskavi že petič od leta 2007 preverja, kdo ima med Slovenci najuglednejšo blagovno znamko zaposlovalca. Julija so namreč začeli izvajati anketo Ugled delodajalca, s pomočjo katere bodo konec leta predstavili podjetje, ki je po mnenju anketirancev najbolj zaželen delodajalec. Zadnji naziv najuglednejši delodajalec je leta 2013 prejela farmacevtska družba Lek, prej je trikrat naziv pripadel Krki, med uglednimi

pa so bili pred dvema letoma tudi Akrapovič, Bayer, Coca-Cola HBC Slovenia, Hewlett-Packard, IBM Slovenija, Krka, Microsoft, Petrol, Si.mobil, Siemens in Telekom Slovenije.

Raziskava poteka vsaki dve leti, s pomočjo raziskave bodo strokovnjaki lahko določili količnik ugleda posameznega delodajalca. Za to so ključni trije kriteriji: prepoznavnost podjetja med kandidati na trgu, upoštevane podjetja kot potencialnega delodajalca med anketiranimi kandidati ter privlačnost delovnega mesta za vprašanega kandidata.

Mali delničarji ovadili DUTB

Sava in Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) si že več mesecev izmenjujeta obtožbe, potem ko je DUTB poskušala zaseči delnice Save Turizma in prevzeti turistični del skupine Sava, zahtevala pa tudi zamenjavo uprave Save. Po intervenciji sodišča to zaenkrat ni uspelo. Sedaj pa je društvo Mali delničarji Slovenije (MDS) vložilo kazensko ovadbo zoper odgovorne osebe v DUTB in njihove zunanje sosterilce zaradi ukrepov, ki so jih kot upniki sprožili nad Savo, o njih pa sedaj odloča sodišče. Mali delničarji menijo, da je slaba banka poskusila povzročiti stečaj te družbe z goljufijo. Nadzornike Save tudi pozivajo, naj preučijo tozadevno ustreznost delovanja uprave, vlado ter finančno in gospodarsko ministrstvo pa, naj ukrepajo s ciljem zaščite lastnine in spoštovanja veljavnega pravnega reda v državi.

Po zakonu o varnosti in varstvu pri delu temperatura zraka v delovnih prostorih ne sme presegati 28 stopinj Celzija. Izjema so tako imenovani "vroči delovni prostori", kjer so temperature stalno povečane zaradi delovne opreme, denimo peč. Poleti, ko se zaradi zunanje vročine delovni prostori segrejejo nad 28 stopinj Celzija, pa je delodajalec dolžan delavcem zagotoviti ustrezno ventilacijo, prezračevanje, klimatske naprave, lahko omogoči tudi prerazporeditev delovnega časa, pogostejše in daljše odmore, ponudbo brezalkoholnih pijač, zmanjšanje intenzivnosti dela, skrajni ukrep je lahko tudi prekinitev delovnega procesa.

dili delavcem posebne hladilne trakove za čelo in vrat, kakršne naj bi uporabljali angleški in ameriški vojaki v misijah v Iraku in Afganistanu, kjer se temperature povzpnejo tudi do 54 stopinj Celzija. Izdelki vsebujejo hidro kristale, ki ob stiku z vodo absorbirajo in zadržijo količino vode, enako tristokratniku mase kristalov. Zaradi izhlapevanja trakovi ob stiku s kožo vežejo nase toploto telesa in ga tako hladijo. Nekateri zaposleni so se nad izdelki navdušili in jih uporabljajo, večina pa menda prisega na bolj enostavno hlajenje – s pomočjo

snega prezračevanja dodatno nabavili dva ventilatorja za lajšanje delovnih pogojev. Smo pa zaposleni zelo prilagodljivi in potrpežljivi, saj se zelo veselimo nove bolnišnične kuhinje,« je povedal Branko Stojnič.

Gradbeniki navajeni na mraz in vročino

Vsakršnih vremenskih razmer – pozimi mraza, poleti vročine – pa so navajeni delavci v gradbeništvu. Eno od podjetij, kjer v teh vročih dneh zaključujejo več večjih projektov, je Kovinar Gradnje ST z Jesenic. Med drugim gradijo

Prispevek za promocijo mleka

V skladu z novo uredbo bodo kmetje in predelovalci mleka plačevali prispevek za promocijo pridelave in predelave mleka.

ANA ŠUBIC

Ljubljana – Vlada je ta mesec sprejela Uredbo o določitvi višine in začetku plačevanja obveznega prispevka za promocijo kmetijskih in živilskih proizvodov za zavezanca sektorja pridelave in predelave mleka. Zbiranje prispevka in izvajanje promocije se bo lahko začelo po dokončni odobritvi s strani Evropske komisije.

Vlada je uredbo sprejela na podlagi odločitve mlečnega sektorja, da vstopi v promocijo in k njej prispeva tudi svoj finančni delež. To je pomemben korak k začetku systemske promocije kmetijskih in živilskih proizvodov na podlagi Zakona o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov, poudarjajo na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na predlog mlečnega sektorja bo višina prispevka znašala 0,5 evra na tisoč litrov mleka. Polovico tega prispevka bo prispeval pridelovalec mleka, drugo polovico pa kupec, ki mleko odkupi z namenom predelave. Pobiranje prispevka se bo začelo predvidoma 1. januarja 2016 in bo trajalo do 31. decembra 2018. K zbranimu znesku sektorja bo polovico sredstev prispevala tudi država, kar bo zneslo skupaj do pol milijona evrov letno. Sredstva se bodo porabila izključno za namen promocije mleka in mlečnih

izdelkov, ki bo vključevala informiranje potrošnikov o načinih pridelave in predelave, lastnostih, koristih in priporočeni rabi mleka in mlečnih izdelkov. Namenjena bo povečanju zaupanja potrošnikov v sistem zagotavljanja kakovosti, sledljivosti in varnosti pri tovrstnih proizvodih. Omogočala bo tudi promocijo sheme Izb rana kakovost ter ponudbe mleka in mlečnih proizvodov, ki bodo označeni s tem znakom.

Ministrstvo bo do konca novembra izdalo podrobnejša navodila o načinu obračunavanja in plačilu prispevka v praksi. Objavljena bodo na spletnih straneh ministrstva, sicer pa bodo vsi zavezanci o načinu zbiranja prispevka podrobneje informirani v jesenskem času. Ministrstvo bo pripravilo tudi triletni program promocije in ga v skladu s pravili o državnih pomočeh skupaj z zakonom o promociji priglasilo Evropski komisiji.

Zakon o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov je bil sprejet leta 2011 in omogoča podlago za izvajanje promocije sektorjev mleka, mesa, sadja, zelenjave, oljčnega olja, medu in žita. Predvideva obvezen prispevek za promocijo za celoten sektor (nosilci kmetijskih gospodarstev in živilskopredelovalna podjetja), ki se samostojno odloči za vstop v promocijo.

Pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete

JASNA PALADIN

Ljubljana – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bo v okviru programa razvoja podeželja 2014–2020 danes, 31. julija, v uradnem listu objavilo prvi javni razpis iz podukrepa, ki naslavlja pomoč za zagon dejavnosti za mlade kmete.

Kot pravijo na ministrstvu, je namen podpore pomoč mladim kmetom za vzpostavitev kmetije in kmetijske dejavnosti. Upravičenci so mladi kmetje, ki so na dan oddaje vloge na javni razpis stari od osemnajst do vključno štirideset let, imajo ustrezno znanje in usposobljenost ter prvič vzpostavljajo kmetijo. Okvirna višina razpisanih nepovratnih

sredstev za letošnje leto je predvidena do vključno dvanajst milijonov evrov, od tega za mlade kmete z zaposlitvijo na prevzeti kmetiji 8,4 milijona evrov, za ostale mlade kmete pa 3,6 milijona evrov.

Za izvedbo omenjenega podukrepa bo Slovenija v celotnem obdobju izvajanja sicer namenila skupno 60,65 milijona evrov, od tega 80 odstotkov prispeva Evropska unija, 20 odstotkov pa država.

Javni razpis bo zaprtega tipa. Vnos vlog v elektronski sistem in vlaganje vlog v fizični obliki bo možno od prvega delovnega dne po izteku 21 dni od objave javnega razpisa v uradnem listu, torej od 24. avgusta do 18. septembra.

Krompirja pojemo vedno manj

Letina krompirja bo dobra, ne pa rekordna, saj je bilo padavin to poletje premalo. Pri koncu je tudi žetev žit, ki so letos prav tako dala povprečen pridelek.

JASNA PALADIN

Spodnji Brnik – Minuli teden je na Spodnjem Brniku potekal Dan krompirja s predstavitev poskusov z različnimi sortami krompirja Semene Ljubljana, družene med kmeti in predstavniki Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj pa je bilo priložnost tudi za oceno letine.

Kot je izpostavila Marija Kalan, specialistka za poljedelstvo pri KGZ Kranj, Gorenjska ostaja dežela krompirja, saj so kmetje tudi letos s krompirjem posadili okoli 700 hektarov polj, kar je več od slovenskega povprečja. Nekateri so krompir posadili že konec marca, in čeprav letos v spomladanskih in poletnih dneh obilo padavin ni bilo, na račun talne vlage suše ni. S plesnijo težav letos ni bilo, se je pa na krompirju zaradi vročine pojavila črna listna pegavost, kar opaža tudi kmetijski svetovalec in tudi sam pridelovalec krompirja in druge zelenjave Robert Golc s Spodnjega Brnika. »Črna listna pegavost se je pojavila v zadnjem mesecu, saj uspeva v suši in temperaturah nad 30 stopinj Celzija. Za to nadlogo imamo žal na voljo manj učinkovitih fungicidov kot pa za krompirjevo plesen. Letina krompirja je kljub vsemu letos povprečna. Rekordna ne bo predvsem zaradi premalo padavin in zato,

Rast posameznih sort krompirja je na svoji njivi predstavil kmetijski svetovalec Robert Golc. / Foto: Gorazd Kavčič

ker večina gorenjskih kmetij nima urejenega namakanja. Žal dobrim letinam ne sledijo dobre cene; te so bile lani katastrofalno nizke in tudi trenutno na tem področju za kmete ne kaže dobro. Slovenci smo sicer znani po tem, da zahtevamo kakovostne sorte, žal pa se na trgu pojavljajo poceni in nekvalitetne sorte iz uvoza in potrošnik v trgovskih centrih ob nizkih cenah ni več pozoren na kakovost,« nam je povedal Robert Golc, ki ima s krompirjem na svoji kmetiji posejana dva hektara, o samooskrbi Slovencev s krompirjem pa dodal tole: »Samooskrba s krompirjem nekoliko pada, a ne tako zelo, ker se po zadnjih podatkih statističnega urada kaže, da

se poraba krompirja pri nas zelo zmanjšuje. Ljudje se ne odločajo več za ozimnice. Mladi pojejo bistveno manj krompirja kot njihovi starši ali stari starši. Včasih so na kmetijah za ozimnico kupili tudi po 100 kg krompirja, teh navad mladi nimajo več.«

Poudarek blaženju suše

Poleg že omenjene črnelistne pegavosti na KGZ Kranj opozarjajo tudi na prisotnost koloradskega hrošča, ki na Gorenjskem sicer ni več tako problematičen, a vseeno svetujejo, naj kmetje svoj krompir opazujejo in ličinke hitro zatrejo, da bodo s tem uničili zalego za naprej.

Marija Kalan je zbranim med drugim povedala tudi

to, da Evropska unija vse večji poudarek namenja blaženju suše. »Krompir je poljščina, ki bo v prihodnje potrebovala namakanje. Nekateri kmetje to že počnejo, bodo pa številni ukrepi v prihodnje usmerjeni v različna povezovanja – na ravni vasi ali občin, na kar bomo morali biti pripravljeni. Prav tako bo povezovanja zahtevala sama prodaja, saj boste lahko le skupaj močnejši pri pogajanju za cene,« je povedala Kalanova in izpostavila močno hrvaško konkurenco, ki je posledica več odkupov v slovenski živilsko-predelovalni industriji.

Zadovoljni tudi z letino žit

Krompir bodo kmetje večinoma izkopal konec avgusta oz. v začetku septembra, je pa zato že pri koncu letošnja žetev. »Menim, da je letina pri žitih kar dobra. Pridelka bo kakšno tretjino manj kot lani, predvsem pri jarih žitih, na katera so vplivali trije vročinski valovi, a moramo biti zadovoljni, tudi večjih težav v sami pridelavi ni bilo. Zaradi sušnih stresov je slama sicer nekoliko nižja kot lani, je bilo pa zato manj polegih žit, žetev je bila lažja in tudi zrnje ob žetvi je bilo bolj suho,« nam je še povedala Marija Kalan in dodala, da na Gorenjskem večino žit pridelamo za krmo, krušnih pa veliko manj, predvsem zaradi zelo nizke odkupne cene.

Gorenjski kmetje pri sosedih

Med udeleženci sobotnega praznika Skupnosti južnokoroških kmetov v Železni Kapli je bilo tudi blizu petdeset kmetov in kmetov z Gorenjske.

JOŽE KOŠNJEK

Železna Kapla – Letošnji tradicionalni kmečki praznik, ki ga organizirata Skupnost južnokoroških kmetov in kmetov in Kmetijska izobraževalna skupnost, je bil v soboto v Železni Kapli. Skupnosti sestavljajo večinoma slovensko govoreči pa tudi dvojezični kmetje z južnega dela Koroške in je s tremi svetniki zastopana tudi v Kmetijski zbornici Koroške v Celovcu. Zadnja leta prerašča praznovanje tudi v srečanje kmetov in kmetov Koroške, Slovenije, Furlanije in Julijske Krajine, Madžarske in Hrvaške. Redno se ga udeležujejo tudi kmetice in kmetje z Gorenjske. Tudi sobotno

srečanje v Železni Kapli ni minilo brez njih, za kar je z brezplačnim prevozom postrelbela kranjska območna enota Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Njeni

predstavnici Majda Loncner in Tilka Klinar sta povedali, da se je za obisk prijazne in prijateljske Železne Kaple in srečanja odločilo okrog petdeset članic in

Med udeleženci kmečkega praznika v Železni Kapli so bili tudi Gorenjci.

članov zbornice od Rateč in Tržiča do Kranja. Gorenjci smo po zaslugi veteranov tamburaške skupine Biserica iz Reteč pri Škofji Loki sodelovali tudi v kulturnem programu. Kmečkega praznika v Železni Kapli, na katerem so predstavile svoje izdelke tudi nekatere koroške kmetije, so se udeležili tudi predsednik Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije Cveto Zupančič, ki je ob 15-letnici delovanja zbornice prejel posebno darilo koroških kmetov, in zastopniki slovenskega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo. Podelili so tudi priznanja koroškim kmetom, ki so bili nagrajeni na ptujski razstavi Dobrote slovenskih kmetij.

Dvosedežnica znova vozi

Velika planina je spet bolj dostopna obiskovalcem. Po letu dni in pol neobratovanja in večmesečni temeljiti obnovi so minuli petek znova zagnali dvosedežnico Šimnovec, v obnovo katere je Občina Kamnik vložila okoli tristo tisoč evrov.

JASNA PALADIN

Kamniška Bistrica – Sedežnico Šimnovec so inšpektorji zaustavili decembra 2013, konec lanskega leta pa so občinski svetniki Občine Kamnik, ki je lastnica družbe Velika planina, potrdili investicijski načrt, ki predvideva njeno temeljito obnovo.

Zaposleni v družbi Velika planina so skupaj z nekaterimi strokovnjaki in podizvajalci morali počakati le še, da se je spomladi stopil sneg, nato pa so se aktivno lotili zahtevne, okoli 320 tisoč vredne obnove, ki bo sedežnici omogočila obratovanje za nadaljnjih nekaj let. »V zadnjih mesecih se je res pokazalo, kako zelo pomembna je dvosedežnica za turizem na naši planini. V času, ko naprava ni

obratovala, je na planino prišlo veliko manj ljudi. Skupin praktično ni bilo, zato smo si ves čas prizadevali, da bi obnovo zaključili kar najhitreje, in to nam je v predvidenem roku pa tudi v okviru finančnih napovedi tudi uspelo,« je zadovoljen direktor družbe Velika planina Leon Keder, ki pravi, da je bila obnova celo malenkost cenejša od načrtovanih 320 tisoč evrov. Lani so z nihalko na Veliko planino pripeljali okoli 30 tisoč potnikov, zdaj pa se bodo spet skušali približati številki 42 tisoč izpred dveh let, ko je poleg nihalko na planino vozila še tudi dvosedežnica.

V sklopu večmesečne obnove so izvedli demontažo vseh 130 sedežev in prižem ter varnostnih komponent (kolesnih baterij) na

Leon Keder, direktor družbe Velika planina, je zadovoljen, da so obnovo dvosedežnice zaključili v roku. / Foto: Gorazd Kavčič

celotni dolžini sedežnice. Opravili so celotno demontažo transportne vrvi in kolesnih baterij iz podpor- nih stebrov dvosedežnice. Vse te elemente so očistili in razstavili na posamezne dele. Odstranili so stari

elektro motor in dostavili novega, zmontirali so regulator krmiljenja ter ležaje in gume na kolesih, speskali in temeljito pregledali so tudi vseh dvajset stebrov, ki so zdaj sive barve, in ne več zelene kot doslej. Kupili in očistili so tudi rabljene sedeže s smučišča Cerkno, ki naj bi bili bolj udobni za vožnjo kot stari, prav tako starih ni bilo treba obnavljati. Skupaj naj bi zamenjali več kot tisoč različnih delov.

Dela so bila zaključena 15. julija, približno dva tedna po prvotni optimistični napovedi, tehnični pregledi pa 21. julija. Dovoljenje za obratovanje je Ministrstvo za infrastrukturo družbi Velika planina izdalo minuli petek, 24. julija, in še isti dan, ob 12. uri, je dvosedežnica na vrh planine že popeljala prve potnike. Vožnja je bila za vse prvi dan brezplačna.

Dvosedežnica Šimnovec povezuje zgornjo postajo nihalko z Zelenim robom na Veliki planini.

Lastnik Heliosa z visoko stopnjo rasti

JASNA PALADIN

Domžale – Avstrijska družba Ring International Holding, ki je lansko leto v sklopu prodaje državnih podjetij kupila skoraj osemdeset odstotkov delnic domžalske družbe Helios, je v zgolj štirinajstih letih od svoje ustanovitve zrastle v družbo z več kot 500 milijonov evrov letnega prometa, ki po vsem svetu zaposluje približno tri tisoč zaposlenih, so minuli teden sporočili iz Heliosa.

Z visoko stopnjo rasti se je družba znašla na prvem mestu na lestvici med najhitreje rastočimi podjetji v Avstriji. Poslujejo z dvema divizijama – pisarniški material in industrijski premazi – več kot dvajsetim proizvodnim lokacijam

v različnih državah pa se je lani, kot rečeno, pridružil tudi Helios. »Ta razvoj je pripeljal do novih, inovativnih rešitev in proizvodov, ki so danes del vsakdana vsakega izmed nas: posebni

premazi za vodne plastenke, temperaturno vzdržni premazi do 600 °C za pečice, visokokakovostna obročna veziva za letalsko industrijo in laki za zelo tanke sloje v avtomobilski industriji,

če naštejemo le nekaj primerov,« pravi v Heliosu, direktor družbe Ring International Holding Gerald Martens pa je povedal: »Izjemno ponosen sem, tako na uspeh naših posameznih podjetij kot tudi na uspeh celotne skupine. S prevzemom velikega premaznega podjetja, kot je Helios, smo naredili pomemben korak v smeri našega cilja. Kljub temu pa je to le majhen korak v primerjavi s tem, kar smo si zadali in si prizadevamo, da bi dosegli. S podjetij v diviziji pisarniškega materiala smo že vodilni v svetu na mnogih nižnjih področjih. Na področju industrijskih premazov pa načrtujemo, da postanemo eno izmed petih največjih premaznih podjetij v Evropi.«

Večinski lastnik Heliosa Ring International Holding je visoko rast zabeležil tudi zaradi nakupa domžalskega podjetja.

Gorenjska banka z dobičkom

Gorenjska banka je v prvi polovici letošnjega leta ustvarila 3,7 milijona evrov čistega dobička.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – »Gorenjska banka je že v leto 2015 vstopila visoko likvidna in kapitalsko trdna, poslovno uspešna pa je bila tudi v letošnjem prvem polletju. Ustvarila je 4,4 milijona evrov dobička pred obdavčitvijo oziroma 3,7 milijona evrov čistega dobička. Uspešno poslovanje se je odrazilo tudi v povečanju kapitala na 187,6 milijona evrov ter v 16,7-odstotni kapitalski ustreznosti banke,« sporočajo z Gorenjske banke.

Obseg poslovanja Gorenjske banke, merjen z bilančno vsoto, se je v prvi polovici leta zmanjšal za 2,5 odstotka na 1,4 milijarde evrov, kar je skladno z načrtom. Znotraj bančnega sistema je tržišni delež znašal 3,71 odstotka. Banka skladno s strategijo

ohranja tržne deleže pri poslovanju s podjetji in povečuje tržne deleže na področju poslovanja s prebivalstvom, kjer se nadaljuje trend rasti tako na segmentu kreditiranja kot zbiranja vlog. Skladno z odredbo Banke Slovenije banka s številnimi internimi ukrepi kontinuirano povečuje svojo kapitalsko ustrežnost. Nadaljuje tudi z iskanjem strateškega investitorja ali investitorjev, ki jo bodo z dodatnim kapitalom podprli pri učinkovitem uresničevanju razvojne strategije in pri hitrejšem doseganju razvojnih ciljev do leta 2019. Povečanje osnovnega kapitala banke najmanj v višini 13 milijonov evrov pričakuje tudi Banka Slovenije kot dodatni blažilnik v primeru uresničitve neugodnega makroekonomskega scenarija.

Najbolj priljubljene banke in zavarovalnice

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Raziskavi GfK Slovenija Bančni monitor in Zavarovalniški monitor letos kažete, da da med bankami po priljubljenosti še vedno izstopa NLB (26 odstotkov), med zavarovalnicami pa Zavarovalnica Triglav. NLB je všečnost po letu 2010 sicer precej upadla, a še naprej prednjači pred drugimi. Sledi Nova KBM (12 odstotkov), katere upad po letu 2008 se je letos končal. Med bolj všečnimi bankami so še SKB, Banka Koper in Delavska hranilnica (vse devet odstotkov). Slednji je všečnost izrazito narasla po letu

2012, medtem ko se je pred tem le redko pojavljala med bolj všečnimi bankami.

Zavarovalnici Triglav, ki je od leta 2007 naprej beležila postopen upad priljubljenosti, se v zadnjih dveh letih všečnost ponovno nekoliko dviguje. Z 39 odstotki tako močno izstopa med vsemi slovenskimi zavarovalnicami. Tudi letos se ji je po priljubljenosti še najbolj približala Zavarovalnica Maribor (18 odstotkov), sledijo Generali (15 odstotkov), Adriatic Slovenica (14 odstotkov) in Vzajemna (13 odstotkov). Slednja beleži največji porast glede na pretekla merjenja.

Še zadnji dan za dohodnino

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Danes, 31. julij, je zadnji dan, da zavezanci za plačilo dohodnine, ki za lani niso prejeli informativnega izračuna, oddajo dohodninsko napoved. Sredi tedna pa se je iztekel rok za doplačilo dohodnine za leto 2014 za zavezance, ki so informativne izračune dohodnine prejeli na začetku junija in niso podali ugovora. Takrat je bilo zavezancev z doplačili 118.922 (25,6 odstotka), 307.544 (66,3 odstotka) z vračili, preostalih 37.359 (8,1 odstotka) pa je bilo brez

vračila ali doplačila. Skupni znesek doplačil je znašal 42 milijonov, vračil pa 166,3 milijona evrov. Povprečni znesek doplačila je 353, vračila pa 541 evrov. Finančna uprava je tistim, ki so plačali preveč dohodnine, denar že vrnila. V prvem svežnju aprila pa je izdala nekaj več kot pol milijona informativnih izračunov in tudi že opravila poračun. Skupaj je izdala 970.878 informativnih izračunov dohodnine za leto 2014 in pri tem odmerila 1,7 milijarde evrov dohodnine, 34,5 milijona evrov več kot leto prej.

Socialno varstveni zavod Taber začel vpisovati varovance

Cerklje – Občina Cerklje na Gorenjskem obvešča, da bo Socialni varstveni zavod Taber jeseni začel sprejemati prve stanovalce v Dom Taber. Za namestitev v dom lahko zaprosijo državljani Republike Slovenije, ki imajo stalno prebivališče na območju RS, ter tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje v RS in so stari nad 65 let. Poleg prošnje za sprejem ali premestitev v institucionalno varstvo morajo zainteresirani predložiti tudi mnenje o zdravstvenem stanju, ki ga izpolni osebni zdravnik. Oba obrazca sta objavljena na občinski spletni strani. V avgustu bodo organizirali tudi dneve odprtih vrat, kjer bodo dom podrobneje predstavili.

Novi župnik na Jesenicah

Jesenice – Z jutrišnjim dnem se iz Župnije Jesenice poslavlja Andrej Ojstrež, ki je bil župnik na Jesenicah zadnjih deset let. Kot nam je povedal, odhaja v Župnijo Velike Lašče na Dolenjsko. Od faranov se je poslovil prejšnjo nedeljo, slovo pa je bilo precej čustveno. Novi župnik na Jesenicah bo postal 27-letni Matevž Mehle, ki je bil doslej kaplan v Grosuplju, novo mašo je daroval leta 2012, sicer pa je doma iz Mengša. V jeseniški župniji duhovni pomočnik ostaja »triglavski župnik« France Urbanija, ki živi v Planini pod Golico.

Umrli prvi župan občine Lukovica

Lukovica – V občini Lukovica žalujejo za Anastazijem Živkom Burjo, ki je občino kot župan vodil v prvih dveh mandatih samostojne občine. Od pokojnika so se poslovili v sredo, 29. julija, na pokopališču v Krašnji, v prostorih občinske uprave pa je bila v terek in sredo odprta žalna knjiga. V terek je v kulturnem domu Antona Martina Slomška v Šentvidu pri Lukovici potekala tudi žalna seja, ki so jo pripravili člani občinskega odbora NSi.

0 Mavškem grabnu!

Spoštovana Suzana Podgoršek Kovačič, napisali ste zelo lep članek o stanju planinskih poti po Sloveniji, med njimi jih je nekaj zaradi posledic lanskoletnega žledoloma še poškodovanih.

Mislil sem, da se bo morda kdo oglasil o tem Mauškem grabnu, ki je bil narobe napisan, pa tega nisem dočakal, zato sem se namenil, da napišem nekaj stavkov. Pravilno je Mavški graben, to izhaja iz starih zapisov, kot tudi Mavčiče, Mavče, Mavčan, Mavčani itd. To ni bilo prvič, se je že večkrat slišalo ali pisalo.

Res je v tem grabnu pot uničena, ker je tam mnogo podtega lesa, nikogar pa ni, da bi popravil pot in pospravil za žledolomom! Pred nekaj dnevi sem bil tam in le redki se podajo na Osolnik, ker je pot slabo prehodna, struga je vsa razkopana in neprevozna.

Nekaj malega bi rad še omenil glede imen naših krajev, na primer Breg ob Savi se imenuje po Bregu zraven in po reki Savi. Včasih sta bila tam mlin in žaga. Na Jami pa so delali kamne za mline, zato se imenuje Jama. V Prašah si vprašal, kjer se gre v Mavče, od tod ime Praše. Tudi tam je bil

mlin, ravno tako v Mavčičah, danes pa je tam elektrarna. Zakaj se pa imenujejo Mavčiče, pa ne vem, naj to odgovori kdo od strokovnjakov. Podreča pa je pod reko, tudi tam so imeli včasih mlin in žago ob Savi. Lepo vas pozdravljam in vam želim vse dobro.

IVAN IZ MAVČIČ

Prošnja

Prosim uredništvo Gorenjskega glasa za to objavo prispevka na vidnem mestu.

Rad bi se zahvalil Bolnišnici Jesenice za nudenje zdravstvenih storitev ob operaciji levega in desnega kolka. Prvi poseg mi je opravil leta 1997 ortoped dr. Boris Rjazancev. Po desetih letih pa me je vzel v roke dr. Andrej Prlja, ortoped. Potem leta 2007 spet dr. Andrej Prlja, letos konec aprila spet dr. Andrej Prlja za desni kolka. Po enem letu in pol me je rešil hudih bolečin. Izhajam iz Haloz. Na Ptuj in v Mariboru niso imeli poguma za tak poseg. Rad bi se po tej poti zahvalil vsemu zdravstvenemu osebju za trud, ki so ga vložili v moje zdravljenje. Bil sem nešteto krat v jeseniški bolnišnici in me niso razočarali.

Prosim urednika Gorenjskega glasa, da na vidnem mestu objavi ta prispevek. Sedaj sem

na rehabilitaciji v Šmarjeških Toplicah po operaciji kolka. Prosim vas, naredite mi to uslugo v zahvalo zaslužnim delavcem Bolnišnice Jesenice. Prav lepo pozdravljeni in hvala vam.

FRANC BERTONCELJ,
ZAVRČ

Ali je to mogoče?

Prebral sem prispevek vaše novinark Danice Zavrč Žlebir, ki je bil objavljen v torkovi številki Gorenjskega glasa 21. 7. 2015, pod naslovom Ustavna presoja za dokup pokojninske dobe.

Ali tisti, ki o tem, kar je napisanega v prispevku, sploh vedo, v kakšnih zakonskih razmerah so živeli kmečki otroci!? Tisti, ki so bili po vojni stari 15 let ali več, niso imeli pravice do zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja. Tudi sam sem bil med tistimi, ki so ostali doma, in sem ostarelima staršema pomagal v mlinu, ki smo ga imeli, in na žagi venecijanki, pa seveda na polju, da smo lahko živeli. Leta 1950 sem šel služiti vojaški rok in se leta 1952 vrnil. Tudi tokrat sem ostal doma. Leta 1962 je oblast zapečatila vse žage venecijanke, v mlinu pa ni bilo več dela. Ostal sem brez dela, zaslužka in socialnih pravic.

Po zvezah sem dobil začasno delo v tovarni Sukno Zapuže. Tam sem ostal do 15. oktobra 1963, dobil sem namreč delo pri Petrolu na bencinski črpalki v Radovljici. Poleg službe sem moral skrbeti za ostarele starše in tako sva z ženo ohranila dom. V osemdesetih letih se je ponudila priložnost za dokup pokojninskih let pod določenimi pogoji. Z zahtevanimi dokumenti sem imel pogoj za dokup 15 let od 1945 do 1950 in od 1952 do 1962. Najprej sem kupil sedem let in nato kasneje še sedem in pol. S tem dokupom sem lahko šel z 58 leti in s skupaj 40 leti delovne dobe v pokoj marca 1988. leta.

Ta prispevek Danice Zavrč Žlebir me je močno vznemirilo. Z ženo imava samo mojo pokojnino, ki že z odtrganimi prispevki znaša 650 EUR, ko pa še poravnava vse položnice, ostane še 400 EUR. Kaj pa zdaj? Če bodo upoštevali neupravičeno delovno dobo z dokupom let, bova z ženo pri 85 letih ostala brez vsega. Kaj vse se bodo še izmislili z novimi zakoni po hrbtu malega človeka. Upam, da bodo s treznimi glavami pravilno in pošteno odločili.

Na to moje pismo bi rad dobil ustrezen odgovor. Hvala.

CIRIL ZUPAN, MOŠNJE

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

Radio **GORENC**

bo v sodelovanju s Trgovino Mojster Jaka
novembra enemu od poslušalcev

Poslušajte
nas tudi
prek spleta!

PODARIL KUHINJO
V
VREDNOSTI **2.500 €** PO
VAŠIH
ŽELJAH

Pošljite nam račun, na katerem je vsaj en izdelek, ki sodi v
kuhinjo (pašteta, krožnik, pijača, kruh...) in se potegujte

ZA ODLIČNO NAGRADO!

Vsak zadnji petek v mesecu žrebamo FINALISTA!

NOVEMBRA bo eden
od vas **ZMAGOVALEC**

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLIED

Največja pa še vedno uide ...

Krištofu Cudermanu iz Tupalič pri Preddvoru je konec junija v enem od francoskih jezer uspelo ujeti ta čas četrtega največjega živečega krapa na svetu, težkega 38,6 kilograma, ki ga imenujejo Big Girl oziroma Veliko dekle.

MATEJA RANT

»S tem sem še izboljšal svoj dosedanji rekord,« ne skriva ponosa 28-letni Krištof Cuderman, ki se ponša s tremi svetovnimi rekordi. Krapa, težkega prek trideset kilogramov, je doslej ujel v petih državah, drugemu za njim je to uspelo v treh državah. Pohvali se lahko še z enim rekordom – je prvi ribič na svetu, ki mu je v enajstih različnih državah uspelo uloviti krape, ki so presejali mejo 50 liber oziroma 22,7 kilograma. Drugemu najboljšemu je to doslej uspelo šele v sedmih državah. Ulov krapov, ki so tehtali več kot 70 liber oziroma 31,6 kilograma, pa mu je uspel v štirih državah.

Ribolov tudi psihično zahteven

Za vsako od jezer, ki si jih izbere za svoj naslednji cilj, že vnaprej ve, katere tri,

štiri ribe bi rad ujel. V zadnjih dveh letih mu je kar na petih jezerih uspelo ujeti največjo ribo. Tako je bilo tudi v Franciji, kjer je iz vode potegnil zadnjega »kapitalca« oziroma največjo ribo jezera. Ob tem je priznal, da si skoraj ni drznil upati tega. »Jezero je namreč veliko skoraj za polovico Bleda, na njem je lovilo 16 ribičev, ta riba pa se ujame le dvakrat na leto, tako da so bile možnosti res majhne,« je pojasnil Cuderman in dodal, da je bilo zato tudi psihično zelo naporno. »Za tega krapa sem 14 dni preživel v Franciji, lovil sem skoraj noč in dan. Nisem mogel spat, celo bruhal sem, take emocije to sproža.« Ko jo je videl, je takoj vedel, da gre za to ribo. Na tak ulov, priznava, se sicer pripravlja kar nekaj časa. »Pozanimam se, kakšne vabe bi bile primerne, zelo je pomembno tudi, kateri položaj ob jezeru si izbereš.« Ukvarja se tudi s

potapljanjem, zato poskuša tudi na tak način določiti lokacijo ribe, pri lociranju si ribiči pomagajo celo s sonarji in navigacijskim sistemom. »Svoje pa naredijo še izkušnje in občutek,« poudari Cuderman. A vse to še vedno ne zagotavlja, da se ti bo posrečil ravno največji ulov. »Prepotuješ več tisoč kilometrov, žrtvuješ veliko dopusta, pa še vedno obstaja tveganje, da nič ne ujameš,« poskuša dodatno razložiti, zakaj to zanj predstavlja tak fizični in psihični napor. »Brez pomoči dveh največjih in najbolj priznanih podjetij na področju krapolova bi bilo to nemogoče,« prizna. Njegov naslednji cilj je Hrvaška konec avgusta, letos ima v načrtu še ribolov na jezerih v Italiji, Avstriji in Belgiji.

Najprej lovil s starim očetom

Za ribolov ga je navdušil stari oče, s katerim je lovil ribe kot otrok, pri svojih petnajstih letih pa se je začel profesionalno ukvarjati s športnim ribolovom, pri čemer se je usmeril v krapolov. »Krap je druga najinteligentnejša sladkovodna riba, samo losos je še bolj, zato ga je težko ujeti, saj so zelo oprezní, vedo, da je hrana lahko vaba,« razlaga svoje navdušenje nad lovljenjem krapov. Po obveznem fotografiranju pa ribo vedno spustijo nazaj v jezero. »Zame je največje veselje ravno to, da ribi vrneš možnost za življenje. Temu je prilagojena vsa oprema.

Big Girl, težka 38,6 kilograma

Rano od trnka najprej razkuzimo, imamo tudi posebne podloge, na katere jih položimo med fotografiranjem in tehtanjem, da ribi ne odvzamemo sluzi. Pomembne so še izkušnje pri fotografiranju, da ne bi padla na tla in se poškodovala,« pravi velik ljubitelj narave in živali. In kaj pravi na šale o ribičih, ki naj bi vedno pretiravali o velikosti svojega ulova? »Danes tega ni več, poznamo vse ribe in vsak ulov se primerja tudi z objavami na spletu in družabnih omrežjih,« v smehu pove Cuderman in doda: »Še vedno pa radi rečemo, da je največja pa ušla.« Ob tem prizna, da tudi sam večkrat povsem resno to pomisli. »Ko se kdaj odpne trnek, si pogosto mislim, ta je bila pa močna, mogoče je bila pa največja.«

Dober poznavalec blejskih krapov

Cuderman je od vsega začetka, kar se je začel resno ukvarjati z ribolovom, član Ribiške družine Bled, več let je že tudi član upravnega odbora. »Nihče ne pozna blejskih krapov kot jaz,« samozavestno trdi in to podkrepi z besedami, da po imenih pozna vseh 239 rib v jezeru, kolikor jih ta čas spremljajo po imenu. Večino jih je poimenoval prav on. Največkrat jih poimenuje po kateri od njihovih značilnosti oziroma na podlagi tega, na kaj ga spominja. Tako je dobil ime tudi največji krap, ki ga je ujel v Blejskem jezeru, 30,7-kilogramski Babyface oziroma Otroški obrazek. »Imel je namreč precej majhno glavo za svoje telo,« pojasni poimenovanje. Pod

gladino je sicer mogoče najti še krape z imeni Bled, Janez, Krompir, Snežak ... Slednjega je ujel pri minus desetih stopinjah. Na Bledu namreč lovi v glavnem novembra in decembra, poleti pa ne, ker so ribiči v zadnjem času deležni veliko zgražanj. »Mi smo postali glavni krivec za onesnaženje jezera, čeprav smo s pomočjo analiz, ki smo jih opravili v sodelovanju z ljubljanskim veterinarskim inštitutom, dokazali, da so vrednosti fosforja v hrani 13-krat manjše, kot so jih navajali v medijih. Kljub vsem dokazilom smo v obeh nekaterih na žalost še vedno onesnaževalci in to nas zelo boli.« Ob tem pa se nihče ne obregne ob obiskovalce in kopalce na Bledu, ki prav tako veliko prispevajo k onesnaženju jezera, še doda.

Krištof Cuderman / Foto: Gorazd Kavčič

Pogovor

S Kamničanko, ministrico za kulturo Julijano Bizjak Mlakar tudi o Avsenikovi glasbi Stran 20

Zanimivosti

Alojzij Žumer pri 83 letih postal častni župan občine Železniki Stran 21

Zanimivosti

Andrej Brlec sestavil električno kolo in z njim krenil na dolgo potovanje Stran 21

Od petka do petka

Zunanji minister Karel Erjavec se za arbitražno afero ne čuti odgovornega, zato odstopil ne bo. / Foto: Tina Dokl

Vlada se je v sredo na Brdu pri Kranju sestala na zadnji seji pred počitnicami. / Foto: Tina Dokl

Upokojenci s pokojnino do 750 evrov bodo danes z julijsko pokojnino prejeli tudi letni dodatek. / Foto: Tina Dokl

Erjavec ne bo odstopil

Vlada je po izbruhu arbitražne afere za novega slovenskega člana arbitražnega sodišča imenovala Ronnyja Abrahama in pričakuje, da bo arbitražni postopek nemoteno teklat dalje.

JASNA PALADIN

Imenovali novega arbitra

Teden je bil na domačem političnem parketu v znamenju arbitražne afere. Vlada je po odstopu dosedanjega slovenskega arbitra Jerneja Sekolca, ki je odstopil zaradi razkritja telefonskih pogovorov o poteku arbitražnega postopka, v torek za novega člana arbitražnega sodišča imenovala francoskega pravnika, predsednika Meddržavnega sodišča Ronnyja Abrahama. Po besedah predsednika vlade Mira Cerarja so tako izpolnili svojo zavezo in odstranili vse ovire, da lahko arbitražno sodišče deluje nemoteno naprej, s tem pa se ne strinja hrvaška stran. Hrvaški sabor je namreč v sredo soglasno izglasoval sklep, s katerim vlado obvezuje, da začne postopek za prekinitve arbitražnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško, saj je Slovenija bistveno kršila njegove določbe. Po njihovem mnenju je sporazum po razkritju telefonskih pogovorov mrtev, afera pa je po dolgem času povsem poenotila hrvaško politiko. Se pa na njihovo odločitev ne ozirajo v Bruslju, od koder so že sporočili, da bo arbitražno sodišče odločanje o meji med državama nadaljevalo ne glede na sklepe

sabora. »Evropska komisija ne vidi nobene realne alternative arbitražnemu postopku in odločno poziva Hrvaško, da ostane del njega,« so sporočili.

Erjavec se za afero ne čuti odgovornega

Dogajanje okoli arbitražnega sodišča je v središču medijske pozornosti postavilo tudi zunanjega ministra in prvaka stranke DeSUS Karla Erjavca, ki pa je pojasnil, da je premier Cerar po njunem pogovoru ocenil, da razloga, da Erjavec po izbruhu prisluškovalne afere ponudi svoj odstop, ni. Odstopil tako ne bo, če pa ga bo doletela interpelacija, bo na očitke odgovoril. Pojasnil je še, da s pogovori med slovenskim arbitrom Jernejem Sekolcem in agentko na sodišču Simono Drenik z ministrstva za zunanje zadeve, ki jih je prejšnji teden objavil hrvaški tisk, ni bil seznanjen in da so bili tudi zanj presenečenje.

Veleposlanica zapravljala javni denar

Na zunanjem ministrstvu so se ta teden ubadali še z eno afero. Lanski nadzor je namreč ugotovil nepravilnosti pri delu veleposlanice v Parizu Veronike Stabej. Po poročanju MMC

RTV SLO je nadzor dela Stabejeve odkril zlorabo službene kartice in vozila, nenapovedane odsotnosti iz države in poneverbe ter oškodovanje proračuna. Da bi nezakonitosti prikrila, je Stabejeva najverjetneje ponarejala listine. Ob uporabi službene kartice za potovanja in nastanitev hčerke so šla v zasebni namen tudi sredstva za reprezentanco. Proti veleposlanici poteka predkazenski postopek, ministrstvo pa ji je tudi skrajšalo mandat z 31. julija 2016 na 31. avgust letos.

Zadnja seja vlade pred počitnicami

Vlada se je v sredo na Brdu pri Kranju sestala še zadnjič pred počitnicami, na seji, ki je trajala skoraj dvajset ur, pa je med drugim sprejela razrez proračunskih odhodkov za pripravo predlogov proračunov za leti 2016 in 2017.

Kot so sporočili iz vladnega urada za komuniciranje (Ukom), je predlagani razrez oblikovan programsko, pri čemer so bile prioritete vlade usmerjene v področja poplavne varnosti, zdravja, izobraževanja, varnosti, sociale, infrastrukture in pravosodja.

Predloga proračunov za 2016 in 2017 zaznamujeta nižji načrtovani ravni prihodkov, kar je predvsem

posledica nižjih pričakovanih prihodkov iz evropskega proračuna zaradi prehoda med izvajanjem finančnih obdobjev EU za 2007–2013 in 2014–2020 ter nižjih nedavnih prihodkov, medtem ko bo raven davčnih prihodkov v obeh letih rasla.

Proračunski uporabniki imajo sicer do 21. avgusta čas, da pripravijo svoje finančne načrte, vlada pa bo končni predlog proračunov za prihodnji dve leti obravnavala in sprejela predvidoma na seji 17. septembra.

Upokojencem danes letni dodatek

Upokojenci s pokojnino do 750 evrov bodo danes skupaj z julijsko pokojnino prejeli tudi letni dodatek. Do dodatka je letos upravičenih skupno skoraj 488.500 ljudi, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa bo v ta namen izplačal nekaj več kot 105,7 milijona evrov. Prejemniki pokojnine v znesku do 414 evrov bodo dobili najvišji letni dodatek, in sicer 390 evrov. Tistim s pokojnino med 414 in 518 evrov bo pripadlo 250 evrov, tistim s pokojnino med 518 in 622 evrov 190 evrov letnega dodatka. Najnižji dodatek, 140 evrov, bodo dobili prejemniki pokojnine, ki je višja od 622 evrov, a ne presega 750 evrov.

Sloenci v zamejstvu (466)

Imena razkrivajo (slovensko) zgodovino

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Občine Bekštanj/Finkenstein, Šentjakob v Rožu/St. Jakob im Rosental, Bistrica v Rožu/Feistritz im Rosental in Šmarjeta v Rožu/St. Margareten im Rosental so bile koroške občine, ki so bile leta 2011 skupaj z občinami zgornjega dela Gorenjske vključene v čezmejni projekt FLU – LED, ki je spodbujal sistematično zbiranje in dokumentiranje ledinskih in hišnih imen v izbranih občinah. Projekt se je na obeh straneh meje »prijel«. Ljudje so se začeli zanimati za to plat preteklosti. Iz pozabe so bila rešena številna imena, ki bodo odslej trajno zapisana tudi na zemljevidih. Spletni portal pa bo prispeval k promociji te pomembne kulturne dediščine.

Povabljen sem bil na sklopno dejanje projekta in na predstavitev njegovega rezultata, zemljevida z ledinskimi in hišnimi imeni v občini Bekštanj/Finkenstein. Ker je občina zaradi bližine Baškega jezera/Faaker See izrazito turistična občina, so v zemljevid vključili tudi turistične posebnosti. Številni slovenski in tudi nemški govoreči zbiratelji starih hišnih in ledinskih imen, domačini, predstavniki kulturnih društev v občini, Slovenske prosvetne zveze, ki je bila na koroški strani vodilni partner projekta, Narodopisnega inštituta Urban Jarnik iz Celovca, Slovenskega planinskega društva iz Celovca in Enotne liste, ki so sodelovali v projektu, so do zadnjega kotička napolnili

Simon Triesnigg

občinsko dvorano v Bekštanju in komaj čakali, da so dobili v roke zemljevid, ki razkriva v pozabo utaplajočo zgodovino, tudi slovensko, svojega kraja. Domačin Simon Triesnigg, vnet slovenski kulturni delavec in človek, ki ne manjka pri nobeni pomembnejši zadevi v kraju, je ponosno pripovedoval,

Mag. Martina Piko Rustia

kako je potekalo zbiranje podatkov, katere karte iz zgodovine so prišle prav in kam v preteklost seže zgodovina hišnih in ledinskih imen. Delo je bilo še dodatno zahtevno zaradi velikosti občine, ki obsega kar 107 kvadratnih kilometrov, preveriti in opisati pa je bilo treba 800 ledinskih in nad 250 hišnih imen.

Vodja Znanstveno raziskovalnega inštituta Urban Jarnik iz Celovca mag. Martina Piko Rustia je poudarila, da so ledinska in hišna imena živa kulturna dediščina, ki je globoko zasidrana v zavesti slovensko in tudi nemško govorečih Korošcev. Imena so važna tudi za razumevanje gospodarskega in socialno-zgodovinskega razvoja Koroške. K trajni ohranitvi teh imen pa seveda največ prispeva njihova uporaba v vsakdanjem življenju, kar je naloga sedanje in prihajajočih generacij. Slovenska ledinska in hišna imena na Koroškem so bila leta 2010 vpisana v Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine v Avstriji, zato imajo novi zemljevidi lahko tudi Unescov logotip.

Po svetu

Pohitite na Kubo!

Ena od svetovnih novic prejšnjega tedna: ZDA in Kuba sta 20. julija 2015 po 54 letih zelo napetih odnosov ponovno odprli veleposlaništvi v Washingtonu in Havani. Kar je velik korak k normalizaciji odnosov med državama ...

MIHA NAGLIČ

Kubo smo že zamudili

Obnova diplomatskih odnosov je bila le prvi korak. Ameriški embargo ostaja, predsednik Obama ga je zaenkrat samo omilil. Najbolj sporna vprašanja med državama so premoženjska, ne ideološka. ZDA zahtevajo vrnitev ameriškega premoženja, ki ga je zaplenila nova oblast po revoluciji. Kubanci zahtevajo med drugim tudi vrnitev vojaškega oporišča v zalivu Guantánamo, ki so ga ZDA pridobile od Kube leta 1903 z izsiljeno pogodbo. Sicer pa nas v tem zapisu ne zanima le zgodovinski in politični okvir kubansko-ameriških odnosov, ampak bolj aktualno stanje na Kubi. Zadnja leta so jo slovenski turisti pogosto obiskovali, razširilo se je tudi namigovanje, da je treba na Kubo pohiteti, dokler je še komunistična in razmeroma poceni. Češ: ko se bo vrnila v kapitalizem, bodo cene privedili ameriškim turistom in bo vse bistveno dražje. Toda: »Na vprašanje, ali je res treba pohiteti na Kubo, da jo vidimo še takšno, kot je bila, lahko v gospodarskem smislu odgovorimo, da je pravzaprav že prepozno. Vsekakor je duh podjetništva na otoku ušel iz steklenice že

pred nekaj leti.« Tako meni Borut Uršič, direktor slovenske akademske potovalne agencije Ars longa. Imenovani je že na pol Kubanec. Otok je začel obiskovati kot turistični vodnik, zadnja leta v Havani tudi živi. »Kuba po cenah ni primerljiva z nekaterimi azijskimi državami, kjer lahko preprost obiskovalec ob skromnih zahtevah preživi z nekaj dolarji na dan. Za sobo v zasebni hiši, ki je registrirana za uradno oddajanje tujcem, je treba odšteti od 20 do 30 evrov na noč, odvisno od lege in kakovosti namestitve.« Tudi sicer ta komunistični otok ni oaza zaostalosti. V zdravstvu je mala velesila. »Kuba nima le dobro organizirane zdravstvene mreže doma in udeležbe na misijah v tujini, ampak razvija tudi medicinski turizem in je eden pomembnejših igralcev v latinskoameriški farmakologiji. Pri tej se ne omejujejo le na obsežno produkcijo generičnih zdravil, marveč imajo tudi vrsto priznanih inštitutov, kjer nadvse kreativno iščejo nova zdravila. Posebej poznani so na primer zdravilo, ki ga pridobivajo iz škorpjonovega strupa in je namenjeno onkološkemu bolnikom, in tablete PPG, ki so izdelane iz voskov sladkornega trsa in nadvse uspešno nižajo stopnjo holesterola v krvi.« Cigare havanka so

slej ko prej zakon. »Za dobro havanko velja, da se mora človeška roka tobaka dotakniti 150-krat. Začne se s sejanjem semena, nadaljuje s presajanjem iz banjic na polje, sledi spremljanje rasti tobaka, paziti je treba, da rastline ne napadejo škodljivci. Če želite posebej dobro ceno, bo tobak rasel pokrit s črno mrežo, da ga ne opeče sonce. Na koncu sledi pobiranje tobačnih listov, sušenje in obdelava v tovarni. Dokler tobačni list ne preide iz polja v sušilnico, je to večinoma moško delo, v sušilnici pa delo prevzamejo ženske. Gojenje tobaka je za razliko od gojenja sladkornega trsa izredno zahtevno. Gojenje trsa je množični posel, v starih časih ste potrebovali predvsem nevalificirano delovno silo, ki je z mačetami trgala trs in ga kuhala. Pri tobaku je drugače, bolj je podobno vinogradništvu, saj je pobiranje tobačnih listov fino delo. Lastnik plantaže se odloči, katere liste se bo pobiralo kate-ri dan. Dober pridelovalec tobaka ima liste namreč ločene. Vrhnji listi dajejo ostrino, pikantnost pri kajenju, spodnji listi pa so mehki, svilnati in se uporabljajo za plašček, ovoj cigare. Če na Kubi stopite v trgovino in kupite škaflo odličnih havank, cena ne bo mnogo nižja kot v Ljubljani. A poleg odličnih cigar

obstajajo tudi skromnejše, ki so domačinom na voljo po za njih dostopnih cenah v bodegah.« (Vir: MMC RTV SLO) Kakorkoli že: kljub temu da Kuba ni več, kar je bila, jo velja obiskati.

Dmitrij Medvedjev v Sloveniji

Pred nedeljskim obiskom Slovenije in Gorenjske je ruski premier komentiral dejstvo, da se je blagovna menjava Slovenije z Rusijo zaradi sankcij EU zmanjšala za skoraj 40 odstotkov. Dejal je: »Razumemo, Slovenija je članica EU, Nata, ima svoje obveznosti, toda menim, da se ne gre veseliti tega, da naši gospodarstvi skupaj nazadujeta, da se zmanjšuje obseg trgovinskega sodelovanja. Kdaj se bo to končalo? Bomo videli. Načeloma sem optimist, menim, da bo enkrat tega konec.« Res bi bil že čas.

Mir se obrestuje

»Pomembno je bilo pokazati, da se mir obrestuje.« To pa je izjavil nemški podkancler in minister za gospodarstvo Sigmar Gabriel, ko je takoj po sklenitvi zgodovinskega dogovora med velesilami in Iranom o iranskem jedrskem programu obiskal Teheran. Nauk za Slovenijo?

Tale Kubanec se nad zastavama obeh držav veseli normalizacije odnosov med Kubo in ZDA. / Foto: Wikipedia

Ko so bili odnosi med EU in Rusijo še dobri: Javier Solana, Janez Janša, Dmitrij Medvedjev in Jose Manuel Barroso, Hanti-Mansijsk, nad reko Irliš, Sibirija, 26. junija 2008.

Predstavniki šestih velesil na pogajanjih z Iranom (Lozana, 2. aprila 2015), ki so jih 15. julija 2015 na Dunaju uspešno sklenili.

Nove knjige (288)

Podivjana celina

MIHA NAGLIČ

»Predstavljajte si svet brez ustanov. Svet, v katerem se zdi, da so se meje med državami razblinile, za njimi pa je ostala samo neskončna pokrajina, čez katero tavajo ljudje, da bi našli skupnosti, ki jih več ni. Tudi oblasti ne delujejo več, ne na državni ne na lokalni ravni. V njem ni šol ali univerz, ne knjižnic ali arhivov, ne da se priti do nikakršnih informacij. V njem ni kinematografov ali gledališč in vsekakor ni televizije. Občasno se sicer oglašajo radio, toda signal je oddaljen, besede pa skoraj vedno v tujem jeziku. Nihče že tedne ni videl časopisa. V njem ni železniških povezav ali motornih vozil, ne telefonov ne telegramov, ne poštnih

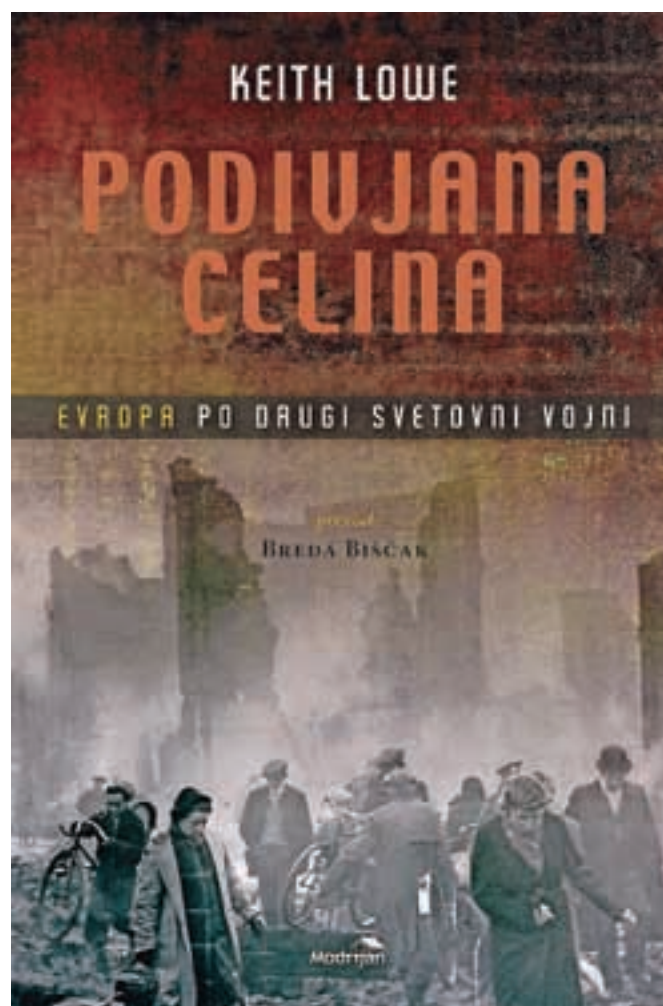
uradov, nikakršnih oblik komunikacije, če odmislimo besede, ki se širijo od ust do ust. / V njem ni bank, kar pa ne povzroča prevelikih težav, saj je denar izgubil vrednost. V njem ni trgovin, kajti nihče nima česa prodajati. V njem se nič ne proizvaja: pomembne tovarne in podjetja, ki so svojčas delovali, so porušeni ali razdejani, tako kot večina drugih zgradb. V njem ni nikakršnega orodja razen tega, kar se da izkoptati izpod ruševin. V njem ni hrane. / Javni red in mir tako rekoč ne obstajata več, saj ne policija ne sodstvo ne delujeta. Za nekatera območja se zdi, da ni več jasne razločevanja med tem, kaj je prav in kaj narobe. Ljudje si prilastijo, kar jim pride pod roke, ne glede na to,

čigavo je – čut za lastnino je dejansko večinoma izpuhtel. Stvari pripadajo le tistim, ki so dovolj močni, da jih obdržijo v svojih rokah, in tistim, ki so jih pripravljeno braniti z lastnim življenjem. Po ulicah se potikajo oboženi moški, ki si prilastijo, kar hočejo, in grozijo vsakomur, ki jim prekriža pot. Ženske vseh slojev in starosti se prostituirajo za hrano in zaščito. Sram je izginil. Morala je izginila. Treba je le preživeti.« (Str. 15)

Tako se začne knjiga, ki prinaša povsem drugačno podobo naše celine po drugi svetovni vojni. Takrat sta

bili Evropi dve: Evropa zmagovalcev in Evropa poraženec. Nas so vzgajali v duhu prve, ta knjiga govori o drugi. O materialnem opustošenju in moralnem razkroju, o maščevanju zmagovalcev nad poraženci, etničnem čiščenju, državljskih vojnah. Če vse to presojava- mo z današnje stopnje varstva človekovih pravic v EU, ne pridemo nikamor. To sta dva svetova, čeprav le 70 let narazen. Bolj ustrezna bi bila primerjava državljanov EU z begunci, ki prihajajo k nam iz nekaterih držav Azije in Afrike, današnjih »podivjanih celin«

Keith Lowe, Podivjana celina, prevedla Breda Biščak, Modrijan, Ljubljana, 2014, 470 strani, 37,40 evra, www.modrijan.si

Pogovor

Avsenikom prednostna obravnava

Julijana Bizjak Mlakar

S kulturno ministrico, Kamničanko mag. Julijano Bizjak Mlakar smo se pogovarjali o Avsenikovi glasbi, narodni zavesti, kulturnem turizmu in o tem, zakaj slovenščina tako nezadržno izginja.

JASNA PALADIN

Zaradi obilice dela sva morali najin pogovor nekajkrat prestaviti, a kljub vsemu si je vzela čas za sproščen klepet ob kavi v eni od kamniških kavarn. Izkazala se je za prijetno sogovornico ter izjemno predano in zagnano ministrico, ki si je zadala izpeljati številne spremembe. S ponosom pove, da je del otroštva preživela v hiši nasproti rojstne hiše generala Rudolfa Maistra na Šutni in da je nedavno prejela javno čestitko tržaškega pisatelja Borisa Pahorja za besede, da v matični domovini pogreša več narodne zavesti. Ujeli smo jo tik pred dopustom, njenim prvim po dveh letih.

Nedavno smo se poslovlili od legende slovenske glasbe Slavka Avsenika. Da smo Slovenci nanj izjemno ponosni, ni dvoma, je pa številne presenetilo dejstvo, da Avsenikova glasba še vedno ni vpisana v nacionalni register žive kulturne dediščine, čeprav je bila vloga za to vložena že leta 2012. Kako je to mogoče?

»Leta 2012 je Koordinator varstva žive dediščine (Slovenski etnografski muzej) začel obravnavo pobude za vpis Avsenikove glasbe v register žive dediščine. Pri tem je strokovno sodeloval z mag. Ivanom Sivcem, glede načina vpisa pa se je povezal tudi s strokovnjaki Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Ministrstvo za kulturo, ki vodi register žive dediščine in vanj enote vpisuje na predlog Koordinatorja varstva žive dediščine, predloga za vpis Avsenikove glasbe do danes še ni prejelo. Koordinator varstva žive dediščine je zagotovil, da bo v letošnjem letu z aktivnostmi glede vpisa nadaljeval. Ministrstvo za kulturo bo predlog za vpis, ko ga prejme, prednostno obravnavalo. To smo dolžni velikemu ambasadorju Slovenije.«

S slovensko glasbo so povezane tudi spremembe zakona o medijih, ki so v javnosti zbudile kar nekaj razprav. Določanje kvot slovenske glasbe na radijskih postajah so mnogi označili za nečloveške, celo nezakonite. Kako sami zagovarjate predlagane spremembe?

»Višin kvot slovenske glasbenismo spreminjali, smopa spreminjali določbo, po kateri bi morali mediji slovensko

glasbo predvajati tudi v dnevnem času, tj. med šesto in dvaindvajseto uro. Trenutno je zakon napisan tako, da omogoča zlorabe, in nekateri, predvsem komercialni mediji, jih krepko izkoriščajo ter obseg predpisanih kvot dosežejo tako, da slovensko glasbo predvajajo le ponoči. Hkrati želimo z zakonsko določbo zaščititi tudi slovenski jezik, zato določamo, da se v sedemdesetih odstotkih te dnevne kvote predvaja glasba v slovenskem jeziku. Ravno v torek smo zakon po pestri javni razpravi in napornih usklajevanjih dokončno oblikovali in ga poslali v postopke za sprejem na vladi. V predlogu zakona smo upoštevali pripombe, za katere je obstajal neki skupni konsenz. Znova se je namreč izkazalo, da na medijskem področju obstaja zelo veliko različnih ali kar povsem nasprotnih interesov. To je razlog, da večina medijskih zakonov že deset let in več ni bilo spremenjenih. Zdi se mi, da smo dialog z vsemi interesnimi skupinami na tem področju uspeli vzpostaviti, kar je tudi osnova za to, da se jeseni lahko lotimo strategije na medijskem področju, temu pa bo sledila celovita sprememba medijske zakonodaje.«

Izpostavljate pomen slovenskega jezika. Kako zelo ogrožen se vam zdi, da je?

»Slovenski jezik je ogrožen, kar vsakodnevno opažam pri svojem delu. Na sestanku na ministrstvu za izobraževanje so me denimo prepričevali, da bi univerze same odločale, v katerem jeziku bodo predavale svojim študentom. Ko sem obiskala Lanthierijev dvorec v Vipavi, ki smo ga dali v upravljanje novogoriški univerzi, so mi tamkajšnji laboratorij predstavili v angleškem jeziku. Pomislite – ministrici za kulturo v angleščini. Tudi, če pogledamo reklamne panoje okoli nas, vidimo, da so številni napisani le v angleškem jeziku. Tako izgubljam nacionalno identiteto. Strinjam se z ugotovitvijo Cirila Zlobca, da smo dobili državo, a izgubljam narodno identiteto.«

Kakšne spremembe zakon prinaša časopisom, denimo Gorenjskemu glasu?

»S spremembami zakona o medijih tokrat ne posegamo v tiskane medije, kar ne pomeni, da je na tem področju vse urejeno. Na splošno v

Ministrca za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar / Foto: Tina Dokl

kulturi marsikaj ni urejeno. Že sam položaj novinarjev, saj je še vedno veliko novinarjev prekarnih delavcev. To trenutno urejamo za druga področja kulture z zakonom o uresničevanju javnega interesa v kulturi, in sicer tako, da morajo vsi, ki so financirani iz javnih sredstev, zagotoviti plačila za delo samozaposlenih v kulturi vsaj v višini najnižjega plačnega razreda, ki ga imajo uslužbenci, ki opravljajo istovrstno delo v javnih zavodih. Podatki kažejo, da je v povprečju tovrstnega izkoriščanja umetnikov in kulturnikov s strani javnih zavodov malo, zato tudi finančne posledice teh sprememb ne bodo velike. So pa zato izkoriščanja na področju nevladnih organizacij toliko večja, kar bomo uredili s spremembo krovnega zakona na področju kulture. Zdi se mi prav, da etična drža glede delovnih razmerij pride prav s področja kulture in se nato uveljavi v celotni družbi. Če bomo še naprej dopuščali sužnjelastniške odnose celo pri tistih, ki so financirani z javnimi sredstvi, smo res slaba država.«

Kmalu bo minilo leto dni od vašega imenovanja in v tem času ste v vlogi ministrice sicer pripravili spremembe osmih zakonov na kulturnem področju. Lahko povzamete bistvene spremembe?

»Vseh osem spremenjenih zakonov je že v postopkih za sprejem na vladi in sprememb je kar veliko. Med pomembnejšimi so denimo že omenjene spremembe zakona o uresničevanju javnega interesa v kulturi, ki prinaša tudi spremembe

pri usposabljanju članov svetov javnih zavodov, ki bo zdaj bistveno poenostavljeno. Odpravljamo tudi različne administrativne ovire, da bo potrjevanje raznih finančnih načrtov hitrejše. Pomembna zakonska sprememba se nanaša za zakon o Slovenskem filmskem centru; gre za denarna povračila tistim, ki bi snemali pri nas. Tudi številne druge evropske države imajo takšne denarne spodbude, saj snemanje filmov prinaša denar, delovna mesta, usposabljanje naše stroke in ne nazadnje zelo veliko promocijo za državo. V letu 2017 bi za to namenili milijon evrov, povračilo državi v obliki prej navedenih učinkov pa bi bilo zagotovo nekajkrat večje. A tudi tu imamo težave s finančnim ministrom, ki postavlja ovire za vsak zakon, ki zahteva neki finančni vložek države. Izjemnega pomena je tudi področje kulturne dediščine, za katero v preteklosti pri nas ni bilo dovolj razumevanja. Hrvaško kulturno ministromstvo je denimo le za ohranjanje kulturne dediščine v tej finančni perspektivi pridobilo 134 milijonov evrov nepovratnih evropskih sredstev.«

Koliko pa smo za to počrpali Slovenci?

»Niti evra. In zakaj? Ker je prejšnja vlada sprejela vsebinsko operativnega programa za leta od 2014 do 2020, po katerem ministromstvo za kulturo ni nosilec nobene prednostne naložbe, kar pomeni, da za svoje projekte lahko le milo prosimo druga ministromstva, ki so nosilci prednostnih naložb. Prav zaradi tega manjka smo pripravili

Zakon o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe v kulturi. Obravnava obdobje med letoma 2016 in 2020 in je težak 184 milijonov, zajema pa tudi tisto kulturno dediščino in javno infrastrukturo, ki je najbolj ogrožena in bi brez posredovanja in denarnih vložkov propadla. Ko pa dediščina propade, jo izgubimo za vedno.«

Zavzemate se tudi za razvoj kulturnega turizma ...

»V okviru evropskih sredstev želimo od ministrstva za gospodarstvo, pod kategega spada tudi turizem, pet milijonov evrov, da lahko začnemo razvijati kulturni turizem. V številnih državah, denimo v Italiji, celotno področje turizma sodi pod kulturo, saj se zavedajo pomena kulture za turizem in za kako pomemben del dohodkov gre. Kulturni voz, ki je v zadnjih letih zaradi nerazumevanja širšega pomena kulture in zato, ker kultura sama z ozaveščanjem ni opravila svoje vloge, zelo nazadoval, moramo potegniti naprej. Kulturi so mnogi zelo predani, včasih pa se premalo zavedajo pomena ozaveščanja o materinščini, kulturni dediščini in narodni identiteti, s katerim bi morali začeti že v vrtcih. Tovrstne vzgoje je v vrtcih in šolah premalo.«

Kje in kako boste preživeli letošnji dopust?

»Skupaj z družino si bom privoščila nekaj izletov v gore in morje, verjetno pa povsem brez politike ne bo šlo, saj moramo biti ministri dosegljivi tudi med dopustom.«

»Kulturni voz, ki je v zadnjih letih zaradi nerazumevanja širšega pomena kulture in tudi zato, ker kultura sama z ozaveščanjem ni opravila svoje vloge, zelo nazadoval, moramo potegniti naprej. Kulturi so mnogi zelo predani, včasih pa se premalo zavedajo pomena ozaveščanja o materinščini, kulturni dediščini in narodni identiteti, s katerim bi morali začeti že v vrtcih. Tovrstne vzgoje je v vrtcih in šolah premalo.«

Zanimivosti

Kar smo delali, ni bilo zaman

»Vesel sem, da se Železniki razvijajo, da je gospodarstvo v dobri kondiciji in da vse tisto, kar smo včasih delali, ni bilo zaman,« ugotavlja častni občan Železnikov Alojzij Žumer.

ANA ŠUBIC

Železniki – Alojzij Žumer je za življenjsko delo na gospodarskem in družbenem področju konec junija pri 83 letih postal častni občan Železnikov. Sin Nika Žumra, ki velja za najbolj zaslužnega za ustanovitev kovinske industrije v Železnikih, je svojo poklicno pot kot univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike začel v razvojnem oddelku tovarne Niko, ki se je leta 1962 pridružila Iskri. Leta 1966 je Iskra Železniki zaradi občutnega zmanjšanja naročil največjega kupca iz ZDA zašla v težave, Žumra, ki je nerad zapustil stroko, pa so imenovali za prisilnega upravitelja. Po uspešni sanaciji podjetja so ga leta 1968 imenovali za direktorja, na čelu podjetja pa je ostal vse do leta 1975. V tistem obdobju so uvedli mednarodne kooperacije s podjetji AEG, Braun, Girmi, leta 1974 pa so dosegli pomemben programski preboj z

uvedbo takrat novega programa sesalne enote, ki se je kasneje razvil v osnovni program današnjega podjetja Domel.

»Tedaj je bil osnovni cilj tega programa reševati tovarno in zagotoviti dovolj dela. Najprej smo program razvijali za ameriško podjetje iz Ohia, do ureditve pa ni prišlo, ker jugoslovanska gospodarska zbornica tega ni odobrila, kasneje sem izvedel, da zato, ker nismo bili iz Srbije. Potem smo prišli skupaj s podjetjem AEG,« se spominja Žumer. Sesalne enote so še vedno temeljni program Domela, kar Žumra ne preseneča: »Očitno so ves čas zraven pravi ljudje, ki sesalne enote znajo tehnološko dopolnjevati. Je pa tako, da sesalec hoče imeti vsaka gospodinja, zato je na tem področju lahko veliko dela.«

Od direktorja do pilota

Leta 1975 se je Iskra v skladu s Kardeljevim zakonom o združenem delu

reorganizirala v branže, Žumru so dodelili široko potrošnjo. »Namen tega zakona, ki je bil povsem skregan z gospodarjenjem, je bilo uspešnim direktorjem odvzeti čim več kompetenc, ker smo imeli pri ljudeh zaslabo in bi bili že lahko nevarni partiji. Iz uspešnih direktorjev so naredili slamnate može, saj brez pristanka Tozdov nisi smel narediti ničesar več. S tem se nisem mogel strinjati in sem se poslovil. Seveda me je skrbelo, da ne bi kakšen vnet partijski aktivist spravil na dan, zakaj sem pustil delo, saj pri tedanji demokraciji gotovo ne bi šlo brez večjih posledic,« pripoveduje Žumer, ki je sicer zelo naklonjen ideji delavskega lastništva, ki so jo uspešno izpeljali tudi v Domelu. »Kapital res izpolnjuje svojo vlogo takrat, ko služi ljudem, ne posameznikom,« je prepričan.

Leta 1977 je svoj hobi – pilotiranje – spremenil v poklic in se pridružil vladnim pilotom.

Kasneje je sedel za krmilo Iskrinega letala, ki pa ni letelo le za potrebe Iskre, temveč so polete začela naročati tudi druga podjetja, med največjimi naročniki pa je bil tedaj zelo uspešen Smelt. »Vozili smo tudi transplantate. V zraku sem preživel deset tisoč ur, videl sem čez dvesto letališč.« Leta 2005 se je upokojil.

Žumer je bil med leti 1967 in 1975 tudi predsednik KS Železniki, ki je v tistem času doživela pravi razcvet. Danes je dokaj neobičajno, da se gospodarstveniki tako zelo angažirajo tudi v lokalnem okolju. »Čeprav se je to takrat smatralo kot politična funkcija, je sam nisem tako vzel, enostavno sem želel nekaj narediti za Železnike, ki so bili v tistem času kar precej zane-marjeni – komunalno in nasploh. Bili so del Občine Škofja Loka, ki se je do nas obnašala zelo mačehovsko: ni bilo asfalta, televizije nismo videli, vodovod je bil slab, v kinodvorani so bili med predvajanjem

Alojzij Žumer / Foto: Tina Dokl

filmov odmori, ker ni bilo prostora za dva projektorja, ni bilo bencinske črpalke ... Rekli smo, da denar teče po Sori, zato smo se borili, da smo ga nazaj dobili več oz. gospodarstvu primerno, saj je bilo slednje v Železnikih že takrat tako razvito, da smo bili znani kot KS, v kateri manjka delavcev,« je pojasnil Žumer.

Na vprašanje, na kaj je pri svojem delu sam najbolj ponosen, odvrne: »Da so Železniki postali mesto. Vesel sem, da se razvijajo, da je gospodarstvo v dobri kondiciji in da vse tisto, kar smo včasih delali, ni bilo zaman. Seveda pa uspeha

ne bi bilo brez pridnih in razumevajočih sodelavcev.« Dodal je še, da mu je v veliko zadoščenje tudi dejstvo, da »je vsa današnja ključna industrija v Železnikih nastala iz od takratne oblasti tako preganjane zadruga Niko. Današnji delavci so z uspešnim delom dokazali, da so vredni nasledniki svojih dedov. Želim jim še naprej tako uspešno delo, ker od tega Železniki živijo, v nasprotjem primeru pa ...«

Žumer si danes čas krajša s pisanjem, rad se odpravi tudi na vikend v Podlonku in na lov. »Skratka, pokoj uživam, tudi v družbi vnukov.«

Na pot s kolesom in soncem

Kamničan Andrej Berlec je združil svoje veselje do kolesarjenja in elektronike in si sestavil unikatno električno kolo, s katerim se je pred dnevi vrnil s skoraj dva tisoč kilometrov dolgega potovanja.

JASNA PALADIN

Kamnik – Andrej Berlec zna pritegniti poglede. To zadnjih nekaj mesecev vztrajno preizkuša na kamniških cestah, pa širše po Sloveniji in tudi tujini, kjer se – kot ponosno pove – za njim obrača staro in mlado.

Petdesetletni Kamničan je svoje navdušenje nad športom in tehniko združil v pravi kolesarski inovaciji. »Z bratrancem Alešem sva od malega rada preizkušala in sestavljala razne tehnične stvari, pa tudi kolesarila sva veliko. S kolesi, takrat še starimi in železnimi, sva bila v Dubrovniku, Benetkah in marsikje drugje. No, po mnogih športno aktivnih letih pa mi je pred petimi leti začelo nagajati koleno in zdravniki so me opozorili, da moram svoje športne aktivnosti prilagoditi. In takrat sem se začel spogledovati z električnimi kolesi,« pravi Andrej Berlec, strojni tehnik

po poklicu, ki je lansko zimo zagnal svoje »zagonsko-balkonsko« podjetje, kot se rad pošali, in doma (na balkonu in v dnevni sobi) začel sestavljati posebno električno kolo, ki ga je dokončal nedavno. »Iz posameznih delov, ki sem jih naročil v tujini, sem sestavil zelo trpežno, tehnološko dovršeno in predvsem praktično kolo. Osnova je polno vzmeteno gorsko kolo z dvema baterijama in 1500-vatnim pogonom. Nanj je pripeta prikolica s sončnimi paneli, vse mi potrebni USB-priključki, lučmi in prostorom za prtljago. A poudarjam, da gre za hibrid, kar pomeni, da moram še vedno poganjati, v tem pa je tudi smisel kolesarjenja. Marsikdo me vpraša, zakaj si nisem sestavil električnega skuterja, a jim odgovarjam – zakaj le, še vedno si namreč v prvi vrsti želim gibati,« še pravi Andrej in doda, da je samo

kolo, v katerega je vložil več tisoč evrov, težko okoli štiri-deset kilogramov, prikolica okoli dvajset, v vodotesno torbo na njej pa lahko spravi še približno trideset kilogramov opreme in vse to zado-stuje za kolesarske dogodivš-čine po Sloveniji in Evropi.

»S soncem se premika sko-ranj 160 kilogramov, če sešte-jem kolo, sebe in vso prtlja-go,« pravi navdušeni kole-sar, ki sončne panele urav-nava z daljinskim upravljal-nikom, moč sonca, izkoris-tek in polnost baterij pa spremlja na zaslonu, pritrjenem na krmilu kolesa. Z dvema baterijama ob znatni pomo-či sonca in lastni energiji in moči lahko prevozi tudi do tristo kilometrov naenkrat. Če bi na daljšem potovanju naletel na dolgotrajno obla-čno vreme in polnjenje s soncem ne bi zadostovalo, baterije lahko napolni tudi na električnem omrežju. A s tem zadnja dva tedna ni

Andrej Berlec s svojim inovativnim električnim kolesom / Foto: Jasna Paladin

imel težav. Vrnil se je namreč s skoraj dva tisoč kilo-metrov dolgega kolesarjen-ja do Monte Carla in nazaj, kjer ga je spremljalo sončno

in vroče vreme. Načrtov ima še veliko, družbe pa malo manj, saj je zdaj edini s prav takšnim kolesom pri nas. Navdušeno spremlja

podvig kolesarjev na elektri-čnih kolesih The Sun Trip, sam pa se bo prihodnje leto odpravil od izvira Save do Črne morja in nazaj.

Na robu

Nikogaršnji otrok, 4. del

Sedem deklet

MILENA MIKLAVČIČ

usode

... »Mislim, da si nihče ne more predstavljati, kako se počuti tisti, ki je čisto sam na svetu. Moja mama, kakršnakoli je že bila, je umrla, bratom in sestram zame ni bilo mar, moža nisem imela več, prijateljic tudi ne. Kakšen dan, ko sem delala v popoldanski izmeni, me je korak zanesel pred bližnjo šolo. Od daleč sem opazovala otroke in si predstavljala, da je eden od njih moj. Ne morem povedati, kako me je bolelo srce!«

Marija je noč in dan sanjala o materinstvu. Hrepenele je po tem, da bi imela lastne otroke in da bi jim lahko nudila, česar sama ni nikoli imela: materinsko ljubezen in družino. Z leti je postala zelo samorastniška, boleče se je zavedala, da pregovor pomagaj si sam, pa te bo

imel Bog rad in ti priskočil na pomoč, če bo sila, še kako velja. Ko se spominja svojega otroštva, si ne more misliti, da je res toliko dni in noči prespala na prostem, pod drevesi, v kakšnih lopah, ker ni imela niti najmanjše možnosti, da bi dobila streho nad glavo. Dni, ko je živela le od sadja, ki ga je pobrala na tleh, in od kakšnega kosa kruha, tudi ni bilo malo.

»Ko danes vidim svoje vnuke, kako vihajo nos za mizo in nočejo jesti, rečem hčerkam, naj jih kar pustijo pri miru. Ko bodo lačni, bodo sami prišli prosit za hrano.« je v trenutkih, ko smo se malo oddahnili od pripovedovanja, delila moralne nauke.

Marija je pogosto zahajala v cerkev, četudi tja ni hodila zato, da bi molila. Ljuba sta ji bila mir in tihotnost, saj je ni nihče motil, ko je premišljevala o sebi in o stvarih, ki so se ji zgodile.

»Nekoč, ko sem sedela v cerkvi skoraj vse popoldne, je pristopi k meni nek moški ter mi rekel, da me je že pogosto videl in naj mu povem, kaj toliko časa počnem v praznem božjem hramu. Bil je zelo prijazen, pa sem mu odgovorila. Izkazalo se je, da je bil organist. Ime mu je bilo Klavdij. Še nikoli nisem slišala za takšno ime. Povedal mi je, da je njegova mama doma iz okolice Trsta, kjer so takšna

imena običajna. Med počasno hojo sva prispela do neke gostilne, povabil me na kozarček vina. Z veseljem sem pristala, saj je bil dan še dolg in se nisem imela kam dati. V pogovoru mi je zaupal, da je vdovec, da mu je žena umrla med porodom in mu pustila hčerko, za katero skrbi njegova sestra, ki živi v isti hiši. Z veseljem sem pristala, ko me je povabil na še en sprehod. Začela sva se srečevati, spoznala sem njegovo hčerko in sestro. Bili so zelo lepa družina. Ko me je po prvem obisku odpeljal domov, sem se mu zjokala na prsih. Šele v tistih trenutkih sem mu bila pripravljena povedati, kakšno življenje imam za seboj. Bil je zelo pretresen, ni mogel verjeti, da je kaj takšnega, kot sem doživela, sploh možno. Kljub temu da sva se poznala komaj štirinajst dni, me je prosil za roko. Dejal mi je, da ne bo nič čakal, da čuti, da sva si usojena. A kljub temu ni šlo tako hitro, kot sem upala. Morala sem prejeti vse zakramente, saj sem želela cerkveno poroko. Ne bom pozabila prve poročne noči. Ravno sva se ulegla, ko je potrkala na vrata njegova hčerkica in nama rekla, da bi spala pri naju. Naredila sva prostor in jo vzela medse. Ves čas, tja do jutra, je grabila z rokami enkrat po meni, enkrat po očetu, kot bi se bala, da so vse skupaj le

sanje in da bo morala zjutraj spet k teti. Zelo sem jovzljubila, mogoče celo malo preveč, saj mi je mož med smehom večkrat očital, da jo razvajam. Bila sem prepričana, da zaradi splava ne bom mogla imeti svojih otrok. A se je zgodil čudež! Kljub temu da za tiste čase nisem bila več rosno mlada, so se začele rojevati deklice. Ena za drugo, v šestih letih jih je šest prijokalo na svet. Mož je upal, da bo tudi kakšen fant, a se je tudi hčerka zelo razveselila. Še danes ne vem, kako smo v tistih letih sploh živeli, saj smo imeli na voljo le malo večjo kuhinjo in spalnico, brez kopalnice in stranišča. Slednje je bilo v spodnjih prostorih, pri njegovi sestri. Nekoč nama je župnik posodil svojega fička, pa smo se odpeljali na obisk k mojim sorodnikom. Z Vinkom sva si ob novem letu izmenjala voščila, videla se pa nisva že več kot deset let. Ob snidenju mi je predlagal, da se skupaj odpravimo k bratu Aleksandru, ki je delal v železarni na Jesenicah. Ne boste verjeli! Na zadnjem sedežu fička sem se drenjala skupaj s svojimi dekleti, spredaj pa sta sedela mož in Vinko! Vso pot smo peli pesem Ko študenta rajžo gre, otroci so se smejali, mi pa z njimi! Vinko nam je predlagal, da se zapeljemo še proti Brniku, kjer se je gradilo letališče. Bilo mi je všeč, saj je bila vse naokoli sama ravnina. Zdelo se mi je, da sonce nikoli ne zaide, ker so bile gore, ki so se na naši levi strani dvigale v nebo, zelo daleč stran. Ne vem, kaj me je pičilo, kar zini-la sem, da bi mi bilo všeč, če bi tu nekje živela. Vinko, ki je

bil bolj razgledan, me je prijel za besedo in mi obljubil, da se bo malo pozanimal za kakšno parcelo. A se mu ni bilo treba. Ko smo prispeli k bratu na Jesenice – naj povem, da sem ga videla prvič v življenju – je beseda dala besedo in njegova žena je omenila, da hiša, kjer se je rodila, propada, kar sta ji umrla starša. Nazaj grede smo si jo ogledali. Bila je res v obupnem stanju, vendar je stala sredi večjega sadovnjaka, tako da mi je takoj prirasla k srcu. Upala sva, da nama bo župnik posodil vsaj za aro. To se je res zgodilo. A preselili smo se šele čez dobro leto, saj mož prej ni dobil službe. Slovo od sestre in ljudi, ki so imeli radi zlasti moža, je bilo težko in ganljivo. Vedela sva, da tako mora biti, saj je postajalo življenje pod isto streho z družino njegove sestre preveč utesnjeno in samo malo je manjkalo, pa bi se začeli grdi prepiri. «

Marija je mislila, da se bo sedaj, ko se je preselila v bližino svojih sorodnikov, z njimi kaj več družila, a ni bilo tako. Bili so si preveliki tujci. Tudi zato se je zaklela, da bodo hčerke med sabo povezane v dobrem in v slabem. Da bodo kot skala kost, kot je večkrat ponovila.

»Bila sem sedmič noseča, ko je moža v glavo brcnil konj. Več dni je bil v nezavesti, zdravniki so se borili za njegovo življenje, a kaj dosti upanja mu niso dali. Umrl je, ne da bi se sploh še kdaj zavedel. Od vsega hudega sem imela spontani splav, preklinjala sem nebo in zemljo ter se spraševala, kaj sem naredila hudega, da me usoda tako

hudo kaznuje. Bila sem brez službe, saj sem imela z otroki doma več kot čez glavo dela, prihrankov ni bilo nobenih, dolg za hišo pa sploh še ni bil odplačan. A so se našli dobri ljudje v fari, kjer smo živeli. Najprej so zbrali nekaj denarja člani cerkvenega zbora, ki ga je mož vodil, marsikateri dinar pa so dodali tudi drugi farani. Pomagali so mi zamenjati dotrajano streho, na novo so mi postavili vgraden štedilnik v kuhinji. Eden od sosedov mi je podaril drva za zimo, drugi mi je prinesel ozimnico. Vseeno je minilo nekaj let, da sem se znebila žalosti in tesnobe, ki se je naselila v srce in mi povzročala tudi nemalo zdravstvenih težav. Ko je šla še najmlajša v prvi razred, sem se zaposlila, potem je bilo lažje. Najprej sem poplačala vse dolgove, šele potem sem si kakšno malenkost privoščila tudi zase. Ko so imele punce prve težave v šoli, pri matematiki, sem ugotovila, da me je Bog obdaroval z občutkom za številke, saj sem jim z lahkoto pomagala. Pa ne le njim, tudi drugim otrokom iz vasi. Neka učiteljica ni mogla verjeti, da praktično nimam narejenega nobenega razreda! Kako se mi je dobro zdelo! Veliko sem tudi brala, žal pa se mi je z leti vid vedno bolj slabšal. Zaradi tega sem bila zelo nesrečna. A so me hčerke hitro potolažile. Dejale so mi, da se tiste glavnega, to pa je ljubezen, tako ali tako ne da videti z očmi, ampak se samo čuti,« je počasi dodala piko na koncu svoje zanimive, a nadvse pretresljive zgodbe.

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Simon Šubic in fizika v slovenščini

PETER COLNAR

Slovenci smo dali Avstro-Ogrski in svetu izredno veliko znanstvenikov. Med njimi so pomembni tudi trije slovenski fiziki, ki so delovali v drugi polovici 19. stoletja na avstrijskih univerzah: na Dunaju Jožef Stefan, v Innsbrucku Nace Klemenčič in v Gradcu Simon Šubic. Med njimi je bil »najbolj slovenski« Šubic, avtor prve fizikalne razprave v slovenščini. Rodil se je 28. oktobra 1830 v Brodeh v Poljanski dolini, umrl pa v Gradcu 27. julija 1903.

Simon Šubic je do dvanajstega leta pastirjeval v domačem kraju, nato pa se je šolal v Škofji Loki, Celju in Ljubljani. Leta 1852 se je vpisal na filozofsko fakulteto dunajske univerze. Kot zaveden Slovenec ni dobil delovnega mesta v domačih krajih in so ga, kot mnogo drugih, skušali uporabiti

kot nemškega civilizatorja drugih nenemških narodov. Leta 1861 so ga po koncu neoabsolutizma skupaj z drugimi »Nemci« izgnali iz Ogrske. Nato je dobil službo na novoustanovljeni realki na Dunaju, vendar se je zaradi bolezni kmalu preselil v Gradec, kjer je od leta 1864 na graški trgovski akademiji učil algebro, fiziko in osnovno mehaniko. Od 1867 je predaval na graški univerzi, kjer je bil tudi imenovan za izrednega profesorja teoretične fizike, vendar brez prejemkov. Prejemal je le koleginino od slušateljev.

Ker je bil razglašen za slovenskega agitatorja, mu je bila pot do napredovanja zaprta, tako da je ostal do upokojitve 1903 neplačani izredni profesor. Ponudbo, da bi na zagrebški univerzi prevzel stolico za fiziko, je zavrnil, vendar je v njenem

glasilu Rad objavljala razne fizikalne razprave v slovenskem jeziku. Te Šubičeve razprave so bile prve znanstvene fizikalne razprave v slovenskem jeziku in so to

ostale skoraj sedemdeset let. V njih je utemeljil osnove za slovensko meteorološko terminologijo in vanjo vnesel tudi razne domače izraze in pregovore o

vremenu. Potem ko je zagrebška akademija zahtevala, da morajo biti njegove razprave prevedene v hrvaščino, ji Šubic prispevkov ni več pošiljal.

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V naselju Ladja pri Medvodah se je 27. 7. 1923 rodil gospodarstvenik Janez Beravs. Bil je generalni direktor Save in kasneje direktor Gorenjske banke v Kranju.
- Na Dobnem pri Mengšu se je 28. 7. 1886 rodil slovenski narodni delavec Frank Aleš. Slovenski narodni podporni jednoti V ZDA je pridružil druge slovenske organizacije.
- V Repnjah pri Vodichah se je 28. 7. 1911 rodil bibliotekar, novinar Cene Kranjc. Med drugim je bil tudi glavni urednik Slovenskega poročevalca. Umrl je 27. 2. 1993 na Golniku.
- Na Slovenskem Javorniku se je 29. 7. 1929 rodil pisatelj Viktor Gregorač. Prvi na Slovenskem je likovno upodobil streljanje talcev.
- V Poženiku pri Cerkljah na Gorenjskem se je 1. 8. 1802 rodil narodopisec in pesnik Matevž Ravnikar - Poženčan. Prvi je začel zapisovati ljudske pravljice in pripovedke.
- V Ljubljani se je 1. 8. 1920 rodil gospodarstvenik Dušan Horjak. Med drugim je bil direktor več velikih tekstilnih podjetij v Trzinu in Kranju.

Zanimivosti

Planinski izlet: Dovška Baba (1891 m)

Baba, Luknja in Zadnjica

so geografska imena, ki jih je v znanem stavku uporabil legendarni Joža Čop, ko je obiskal Dovško Babo: »Ležim na Bab, pa skož Lukno u Zadn co vidm.«

JELENA JUSTIN

Z Babo je mislil Dovško Babo, z Lukno sedlo Luknja med Triglavom in Bovškim Gamsovcem, z Zadnco pa dolino Zadnjico, ki pripelje na sedlo Luknja. In povsem res je, kar je rekel! Dovška Baba je lepota, povsem tipična za verigo Karavank: južna pobočja so travnata, medtem ko je severna stran precej bolj divja; prepadna, skalnata in krušljiva. Ko sem se prvič povzpela na Babo, mi je razgled z vrha vzel dih: ker leži povsem nasproti dolini Vrat, ki jo na koncu zapira severna stena Triglava, z vrha gledaš v nedrje slovenskega očaka.

Na regionalni cesti Jesenice–Kranjska Gora zavijemo desno proti vasi Dovje. Ves čas se držimo desne.

Na koncu vasi, kjer se začne makadam, pustimo avto, kjer nas markirana pot vodi ob potoku Mlinca, potem pa strmo skozi gozd. Večkrat prečimo gozdno cesto. Vzpnejo se mimo Bele peči in po cesti nadaljujemo do Lahovega prevala. No, avto lahko pripeljemo tudi višje, do tistega izrazitega levega ovinka, kjer je smerokaz levo za Dovško Babo. Tam pustimo avto, saj je nadaljnja vožnja dovoljena le za lastnike zemljišč. Če smo se pripeljali do sem, nadaljujemo po cesti, mimo nekaj vikendov, tudi tistega znanelega iz reklame za avstrijsko čokolado, in po cesti dosežemo že prej omenjeni Lahov preval.

Z Lahovega prevala se markirana pot odcepi levo v gozd, kjer se strmo dvigne.

Hitro dosežemo ograjo pašnika, ki ga prečimo, se sprehodimo čez cvetoče travnike, nato pa steza zavije levo v strmo pobočje, na vrhu katerega nadaljujemo skozi gozd. Kmalu dosežemo rob gozda in se povzpnejo do travnika, kjer že zagledamo kočico na planini Dovška Rožca. Koča je last pašne skupnosti, moderna in urejena, s sončnimi celicami na strehi.

Od kočice po travnatem pobočju nadaljujemo do vrha Dovške Babe. Običajno na vrhu močno piha, kar sicer v vročih poletnih dneh zelo prija. No, če se bomo za turo odločili poleti, vzemimo pot pod noge zelo zgodaj, kajti dopoldne se sonce upre v njeno južno pobočje in zna biti peklenko vroče.

Sestopimo lahko po isti poti, ali pa se odločimo za

krožno turo. Z vrha nadaljujemo proti vzhodu, po grebenu. Preko Hruškega vrha (1776 m) sestopimo po širokem slemenu do sedla Rožca (1587), kjer se obrnemo proti jugozahodu ter nadaljujemo mimo lovske kočice do Hruške planine (1375 m). S planine po stezici nadaljujemo do kolovoza, po katerem sestopimo do gozdne ceste.

Iz Dovjega do planine Dovška Rožca bomo hodili približno dve uri do dve uri in pol, od tam do vrha pa še pol ure. Od Babe do sedla Rožca nas čaka še ena ura hoje, od tam do Dovjega pa uro in pol. Tura ni zahtevna; jo pa lahko prilagajamo svoji uhojenosti. Če ne nadaljujemo po grebenu, sestopimo po poti vzpona.

Z vrha Dovške Babe se odpira pogled, ki jemlje dih;

Foto: Jelena Justin

Vrh Dovške Babe je na avstrijsko stran res divji.

trkamo namreč na Kraljestvo Zlatoroga. Triglav v sredini, okoli njega pa Rjavina, Cmir in Stenar, Škrlatica, Kukova špica, Martuljske Ponce, Špik, celo Viš in Montaž v daljavi zahoda.

Planina Dovška Rožca je tudi kolesarska tura. Med hišami v Dovjem prikollesarimo do konca vasi, kjer se začne makadam. Po prijetnih klancih se počasi vzpenjamo. Sem in tja razrita cesta in drseča podlaga povzročata težavnejše kolesarjenje. Največji naklon in težavnost je tik pod vrhom. Ko zagledamo kočico na planini

Dovška Rožca, se strmina umiri. Spust poteka po poti vzpona. Pazljivost in koncentracija morata biti 100-odstotna, saj so drseči klanci zahrbtni in hinavski. Prijeten začetni vzpon nas v drugem delu preseneti s strmimi in drsljivimi klanci, a napor je poplačan na vrhu, ko oko uzre Julijce in Karavanke. A gremo? Gremo. S kolesom al pa peš samo pojdimo.

Nadmorska višina: 1891 m
Višinska razlika: 1130 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Kočica na planini Dovška Rožca. Do vrha je še pol ure.

Razgled na dolino Vrat s Triglavom v zatrepu / Foto: Jelena Justin

Jelena Justin je v tretji knjigi zbrala 92 vzponov, ki jih je opravila v zadnjih štirih letih.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, ga naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Redna cena knjige je 20 EUR. Če jo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je

15 EUR

Gorenjski Glas

Večerja z vitezom

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Dvajseto srečanje mest na Venerini poti vabi v nedeljo v Radovljico. Marsikdo se vpraša, kje, hudiča, pa je ta Venerina pot? Pojasnit jo pride sam vitez in minezenger Ulrik Liechtesteinski, ki jo je natanko opisal v viteškem romanu V službi dame, napisanem v prvi osebi in verzih sredi 13. stoletja. V njem je zapisan tudi prvi slovenski posvetni stavek: Buge was primi, gralwa Venus, Bog vas sprejmi, kraljica Venera. Res da je Ulrik umrl 26. januarja 1275, a med zgodovinarji velja za osebnost, ki je še vedno zelo živa in ne docela raziskana. Seveda je treba Ulrika oživeti, kar bo storil moj prijatelj in igralec Vid, ki si zasluži viteško večerjo. Protokol je pripravljen, flavtistka pride. Ko sem

se naveličala brskati po srednjeveških jedilnikih, sem se raje vprašala, s čim bi mu na Venerini poti morda postregli na prvi postaji v Trevisu in deveti dan v Beljaku.

Piščančja stegna s polento in treviškimi radičem

Za 4 osebe potrebujemo: 4 piščančja stegna, 1 šalotko, 2 vejici rutice, 2 vejici majarona, 1 žlico peteršilja, sol, beli poper, 1 dl neslane zelenjavne osnove;

za omako: 20 g masla, 80 g šalotke, 1 dl rdečega vina, razmaščen sok od stegen;

za polento: 160 g polente, 2 žlici mascarponeja, sol, 40 g masla;

za treviški radič: 4 glavice radiča, 30 g masla, sol, črni poper.

Stegna solimo, popramo in jih povaljamo v mešanici sesekljanih zelišč. V ponvi, primerni za peko v pečici, segrejemo olje in stegna opečemo. Pečico ogrejemo na 210 °C, damo ponev v pečico in spečemo do konca (okoli 15–20 minut). Zalivamo z zelenjavno osnovo.

Polento po navodilu skuhamo, jo zvrnemo v namočen pekač in enakomerno razmažemo na centimeter visoko. Počakamo, da se povsem ohladi. Nato jo razrežemo na kvadrate, kroge ali rombe in na maslu zlatorjavo zapečemo.

Za omako spenimo maslo, dodamo sesekljano šalotko in vino, ukuhamo, da se zgosti, in dodamo razmaščen sok iz ponve, v kateri se je pekeli piščanec.

Štiri glavice radiča razrežemo na polovice, segrejemo 30–40 g masla, dodamo radič, solimo in popramo. Radič naj bo le v eni plasti. Ogenj znižamo na minimum, dušimo 10 minut, nato radič obrnemo in dušimo še 8–10 minut.

Na krožnike damo po eno stegno, zapečeno polento in radič in prilijemo omako. Lahko pa omako serviramo tudi v omacnici.

Postrvi v marinadi

Za 4 osebe potrebujemo: 4 srednje velike šarenke, 1 dl oljčnega olja, pol čebule, tenko narezane, 1 strok narezanega česna, šopek žajblja, poprova zrna, brinove jagode, 2 dl dobrega vinskega kisa, 2,5 dl suhega belega vina, sol, poper, pirino moko.

Očiščene ribe posolimo in popramo. V globlji ponvi segrejemo olje, povaljamo ribe v moki, dobro otresemo in na obeh straneh zapečemo. Pazimo, da jih ne zažgemo. Nato jih damo v ozko porcelanasto ali stekleno posodo. Na olju nato podušimo čebulo in česen, da posteklenita, dodamo žajbelj, kis, vino, začimbe in malo soli.

Zavremo, pustimo kuhljati 10 minut in prelijemo ribe. Posodo zapremo. Če nima pokrova, jo zapremo s kuhinjsko folijo. Posodo damo za 24 ur v hladilnik.

Ribe zložimo na pripravljene krožnike, jih okrasimo s tenkimi rezinami limone in lističi peteršilja in ponudimo.

Pa dober tek!

Hrvaški pohlep

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Ko pišem te vrstice, ne morem vedeti, kakšen bo končni izid nove runde hrvaško-slovenskega mejnega spora. Slovenija je za nadaljevanje in dokončanje arbitraže, Hrvaška išče način, kako jo prekiniti. Zvedeli so, da jim kaže slabo, in se odločili objaviti, kar so ugotovili na sporen vohunski način. Odkrili so nedovoljen način komunikacije med slovenskima udeležencema arbitražnega postopka. Hrvatit so tako na vprašljiv način razkrili nedopustno ravnanje slovenskega para in zgodba, za katero smo že mislili, da se bo kmalu končala, se bo še kar nadaljevala.

Nedovoljena komunikacija sodnika Sekolca in agentke Drenikove naj bi razkrila, da bi po arbitraži Slovenija dobila nadzor nad dvema tretjinama Piranskega

zaliva. Hrvaška, ki zahteva polovico, pa le nad eno tretjino. Toda: kakšna zmaga bi to sploh bila!? Ko pa vendar vemo, da je Slovenija na dan 25. junija 1991 nadzirala cel zaliv, nekoč pa sta občini Piran pripadali tudi katastrski občini Kaštel in Savudrija. Meja bi torej morala potekati po sredini Savudrijskega polotoka in ne po sredini Piranskega zaliva! Mi pa bi se morali zdaj zadovoljiti z arbitražo, ki bi nam namesto tega prisodila »kar« dve tretjini zaliva, in ne »le« polovice. Kakršenkoli že bo izid arbitraže, bo v resnici razlog za nacionalno žalovanje. Hrvaški pohlep bo zmagal.

Izid arbitraže bo torej v vsakem primeru slab. Mogoče bi nas moralo še bolj od tistega, kar se dogaja na teritorialnem, skrbeti to, kar se dogaja na ekonomskem področju. Pomislimo samo, kako poceni so hrvaške firme kupile nekatere prestižne slovenske znamke. Tu ne mislim samo na (finančno že pred prodajo shirani) Mercator, ampak tudi na manjše, a sortne ribe – na portoroške blagovne znamke (Droga Kolinska, Argeta, Barcaffè, Metropol), pa na Žito, ki ga je kupila Podravka, in še marsikaj. V začetku junija smo izvedeli, da je rovinjska Adris grupa prodala Tvornico duhana Rovinj družbi British American Tobacco (BAT) za 505 milijonov evrov! To je znano. Manj znano in bolj nevarno pa je dejstvo, da se Adris grupa ozira po slovenski Zavarovalnici Triglav. Prevzem hrvaške zavarovalnice Croatia osiguranje

ji je že uspel; če bi z rovinjskim denarjem kupila še Triglav (15-odstotni delež v pozavarovalnici Triglav Re že ima), bi postala glavni zavarovalniški igralec na Zahodnem Balkanu. Tudi zato je pomembno, da Triglav ostane strateška naložba, ki ni naprodaj. V simbolnem smislu bi bila prodaja Zavarovalnice Triglav nekaj podobnega, kot če bi Hrvatim prodali Aljažev stolp vrh Triglava. Razlika v ceni je sicer višja od Triglava, simbolni pomen pa je podoben. Kakor je Aljažev stolp simbol slovenske neodvisnosti kot take, je lastništvo nad osrednjo zavarovalnico v državi ključno za slovensko finančno neodvisnost. Oziroma vsaj za manjšo odvisnost od že obstoječe.

Slovenci bi morali biti v odnosu do hrvaškega pohlepa bistveno bolj previdni. Zdaj mu strežemo prostovoljno in vsaj na dva načina. Prvi je ta, da smo glavni kupec hrvaškega turizma, saj poleti dobesečno preplavimo hrvaške obale in otoke; priznam, da sem med temi nomadi že vrsto let tudi podpisani. Drugi način je nov in ga zaznavamo prav v zadnjih mesecih, ko postaja vse bolj očitno, da postajamo vse večji kupci hrvaških prehrambnih izdelkov – kar je logična posledica prodaje Mercatorja in drugih blagovnih znamk. Torej: izguba suverenosti nad Piranskim zalivom je hud poraz, ki pa je bolj simbolne kot dejanske veljave. Še nevarnejše so druge, ekonomske oblike hrvaškega pohlepa. Kako se jih ubranimo?

Vaš razgled

Stavbe jeseniške upravne enote se je med Jeseničani zaradi svojevrstne arhitekture prijelo ime Alcatraz. Priznavajo, da zdaj, ko so se je navadili, ni videti slabo, vreme pa je z dvojno mavrico po vročinski nevihti poskrbelo, da je videti še nekoliko bolje. / Foto: Andraž Sodja

Glej, kako se lepo vidi Skuta! Pa Brana! Je tisto tamle Štruca ali Dolgi hrbet? Niti ni pomembno – razgledi v gorah so čudoviti in tako je tudi na Veliki planini. Ob teje vremenski osvežitvi se nas je večina verjetno držala bolj v dolini, a že prihodnje dni nam bo menda spet vroče. In takrat bo v gorah spet najlepše ... J. P. / Foto: Gorazd Kavčič

Naravna bogastva in tuji lastniki

MARKO JENŠTERLE

Resno, a sproščeno

Ko je Slovenija postala neodvisna, je bilo z drugimi državami med drugim potrebno podpisati tudi nove kulturne sporazume. V Ljubljano so prihajale številne delegacije, v programu njihovega obiska pa je bil tudi izlet. Največkrat na Bled. Tako sem nekoč tja spremljal izraelsko delegacijo. Ker nam je do kosila v gostilni Pri Jožovcu ostalo precej časa, smo se zapeljali še do Vintgarja. Prva reakcija izraelskih gostov je bila: »Joj, koliko vode!«

Tedaj sem se tudi sam prvič zavedel tega, da imamo v Sloveniji neprecenljivo naravno bogastvo, ki pa se ga večinoma ne zavedamo. Nekaj let kasneje nam

je Tomo Križnar s svojim filmom Darfur – bitka za vodo oči odprl še malo bolj, ampak neke širše zavesti se še vedno ne čuti.

Letos sem imel na neki daljši poti priložnost, da sem si čez dan na hitro ogledal Dubaj. Ur čakanja na drugi let je bilo ravno toliko, da smo se lahko zapeljali do enega od mestnih nakupovalnih centrov, v katerem so se ob ogromnem akvariju sredi tiste peklenske vročine ponašali z drsališčem. Perverzija pa se s tem niti slučajno ni končala. V nekem drugem nakupovalnem središču v Dubaju imajo čisto pravo smučišče.

Medtem ko Tomo Križnar opozarja na pomanjkanje

vode v Afriki, se neke na drugem koncu sveta bogati arabski šejki iz nje norčujejo. Vse to lahko počnejo v imenu neke tekočine, ki je niti slučajno ni mogoče piti, vpliva pa na dogajanje po vsem svetu. Če bo enkrat človeštvo namesto nafte našlo nov vir energije, se zdajšnje arabske pravljice lahko podrejo kot hiše iz kart. V zgodovini smo že imeli take primere. Tudi v Manausu, mestu sredi brazilske Amazonke, so nekoč gradili veličastne opere in vanje vabili evropske operne zvezde ter vse skupaj plačevali z denarjem, ki so ga dobili od kavčuka. Potem pa se je tudi ta zgodba končala in Manaus je danes

obubožano in zanemarjeno mesto.

S posebnim pogledom na vodo smo se v maju in juniju lahko srečali v ljubljanskem Mestnem muzeju, kjer je bila v tem času odprta razstava z naslovom Voda. Razstava je imela dve pomembni sporočili. Prvo je bilo to, da vode na našem planetu ne bo zmanjkalo. Zemljo namreč prekriva 70 odstotkov vode, od katere je kar 97 odstotkov morja, dva odstotka sta v obliki leda in le en odstotek je pitne vode. Drugo sporočilo je bilo, da je ta ubogi odstotek po planetu zelo neenakomerno razporejen.

Kot je bilo rečeno že na začetku tega zapisa, imamo

Slovenci z razporeditvijo pitne vode veliko srečo, vprašanje pa je, ali nas bo ta spremljala tudi v prihodnje. Evropski poslanec Igor Šoltes je ob Heinekenovem nakupu naših pivovarn opozoril, da tu ni šlo za nakup pivovarn, ampak za nakup vodnih virov. Heineken je v roke dobil kar 60 odstotkov slovenske vode, namenjene živilski industriji. Cena vode pa je v Sloveniji kar za 230 odstotkov nižja kot na Nizozemskem. Ob nadaljevanju take razprodaje svojih naravnih dobrin se nam čisto lahko zgodi, da bomo že v bližnji prihodnosti tudi mi vodo plačevali tako drago, kot sedaj plačujemo bencin.

TRAVELTIP

GG

ORLOVO GNEZDO

Tokrat smo se izletniki Gorenjskega glasa skupaj s turistično agencijo Kompas odpravili na obisk znamenitega Orlovega gnezda, obiskali rudnik soli in se z ladjico zapeljali po bavarskem Kraljevem jezeru. Žal nam jo je tu malce zagodel dež.

Alenka Brun

V sobotnih zgodnjih jutranjih urah smo se Gorenjci odpravili do Berchtesgadna v Nemčiji, najprej pa smo se ustavili še v Obersalzbergu, ki leži zelo blizu avstrijske meje, se presedli na posebne avtobuse in se popeljali po šest in pol kilometrov dolgi gorski cesti Kehlstein do predora. Vožnja je trajala slabih dvajset minut in navdušila – tako zaradi ceste same kot zaradi razgleda. Na zgornji avtobusni postaji smo se sprehodili do dvigala, o katerem smo tako kot o Orlovem gnezdu, Adolfu Hitlerju in njegovi Evi Braun precej izvedeli že na poti, za kar je poskrbela Kompasova turistična vodnica Lili. Dvigalo nas je popeljalo do Gnezda na višini 1827 metrov, ki slovi po enkratni

legi, čudovitem razgledu in kot Hitlerjeva rezidenca, namenjena uživanju. Slikovita planinska kočica naj bi bila darilo Hitlerju za abrahama, cena izgradnje ceste pa je bila vrtooglavo visoka. Hitler se sicer v Gnezdu ni veliko zadrževal, je pa verjel, da je neosvojljivo ...

Danes je Orlovo gnezdo priljubljena turistična točka, od koder se vidi v lepem vremenu vse do Salzburga na eni strani, na drugi pa na primer Kraljevo jezero, v njegovi bližini pa pritegne pozornost posebna konstrukcija: steza za bob in skeleton ter sankanje, ki so jo dokončali leta 1968 in velja za prvo stalno umetno hlajeno tovrstno stezo na svetu.

Na Orlovo gnezdo se marsikdo odpravi tudi peš. Najbolj zagnani od izhodiščne avtobusne postaje, precej pa je takih, da se ob vračanju sprehodijo od vrha pa do zgornje avtobusne postaje.

Rudnik soli

Sledil je obisk rudnika soli v dolini – v Halleinu, kjer vas najprej oblečejo po rudarsko, potem posadijo na rudniški vlakec, čaka pa vas tudi nekaj malega hoje. Ker je očitno med obiskovalci ogromno Slovencev, so razlage ob vseh zanimivih točkah v rudniku v slovenščini. Ogledali smo si filmček, ki je pripovedoval zgodbo o preteklosti teh krajev; izvedeli smo, da je rudnik danes namenjen turističnim ogledom, sol pridobivajo le še iz najglobljega rova; videli smo jamo iz solnih kamnov, ki so jo zgradili v spomin pravljичnemu kralju, slepi rov, oročja, jezero ogledal, se zapeljali s splavom po slanem jezeru, veliko smo izvedeli o soli sami. Največje doživetje tako za male kot velike otroke pa so zagotovo posebni tobogani, ki so postavljeni na določeni predelih in si posameznik z njimi skrajša pešpot – pa še zabavni so.

Po rudniku nas je čakala še zadnja turistična postaja: vožnja z ladjico na električni pogon po slikovitem osemkilometrskem bavarskem jezeru Königsee oziroma Kraljevem jezeru.

Dež in sv. Jernej

Vožnja v lepem vremenu je med vsemi tistimi vrhovi do polotoka in cerkve sv. Jerneja verjetno čudovita. Pogled nanjo je bil iz ladjice izjemen – kljub dežju. Cerkev se sicer prvič omenja že v 12. stoletju, današnja baročna podoba s kupolnimi strehami pa je dobila v dobi baroka. Na poti nazaj je dež prešel v rosenje, megla se je malo razkadila in očaral nas je še slap.

Kljub dežju v iztekajočem se dnevu smo se iz Berchtesgadna vračali polni vtisov in bogatejši za novo turistično izkušnjo. Prijetna utrujenost pa je poskrbela, da je vožnja z avtobusom minila hitro.

Gorska cesta Kehlstein je res nekaj posebnega. / Foto: A. B.

Orlovo gnezdo, ki ga poznamo tudi pod imenom Hitlerjeva čajnica, je zelo obiskana turistična znamenitost. / Foto: A. B.

Glasovce so v rudniku soli navdušili tobogani. Takole pa so izgledali v polni opravi po ogledu rudnika. / Foto: A. B.

Na tokratnem izletu se je nabralo za kar cel avtobus izletnikov in naročnikov Gorenjskega glasa. / Foto: A. B.

Ladjico na električni pogon lahko drugače vidite tudi na Bohinjskem jezeru. / Foto: A. B.

Cerkev sv. Jerneja s svojimi kupolnimi strehami zbuja precej pozornosti. / Foto: A. B.

KRIŽEM KRAŽEM

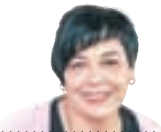
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Že vnaprej boste vedeli, da vmešavanje ne bo obrodilo dobrih sadov, a vseeno se boste zapletli v situacijo, ki bo po eni strani tudi neizbežna. No, na koncu se tako in tako vse dobro zaključi. Vi pa boste imeli dober občutek.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Vedno bolj hrepenite po ljubezni, a vse premalo naredite, da bi bili srečni. Vse, kar je bilo slabega, je v glavnem že za vami, zato se neahajte ukvarjati s preteklostjo, saj s tem zapirate vrata prihodnosti, ki komaj čaka na vas.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Premišljevali boste o tem, ali ima vse, kar počnete, sploh kakšen smisel ali ne. Iskali boste odgovore na razna vprašanja, ki jih seveda ne morete dobiti. Črne misli vam še ob pravem trenutku prežene nekdo, ki vas ima resnično rad.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Pri denarju bodite v naslednjih dneh še posebno previdni. Investicija, za katero se boste odločali, ne bo tako dobra, kot boste mislili. Na čustvenem področju bo zelo očitno, da prihaja do velikih dobrih sprememb.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Na vidiku imate odprte težave, ki pa se jim lahko izognete. Vse je za nekaj dobro. Vprašanje oziroma dilema bo le v vaši trmi in v kakšni meri boste pripravljeni sprejeti posledice. Nič se ne ve, morda boste presenetili tudi sami sebe.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Polni elana se boste spustili v nove zmage, saj vam je dopust zelo koristil. Tekmece vam bo uspelo očarati in to vam bo v dodatno potrditev, da vse zmorete, če le hočete. Ljubljena oseba si bo želela romantičnih trenutkov v dvoje.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Naveličali ste se že stalnih finančnih kriz, a do sedaj še niste bili nikoli pripravljeni narediti česa v to smer. Včasih je treba upoštevati nasvete, čeprav se ne zdijo sprejemljivi, a nekje je pač treba začeti. Odločitev je vaša.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Čeprav se bo nekdo zelo trudil okoli vas, boste vi še vedno trmasto vztrajali in še nekaj časa postavljali ljubezen na stranski tir. Na poslovnem področju vam bo z dobro voljo uspelo nekaj, da kar verjeli ne boste uspehu, ki bo sledil.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

V tem tednu se vam bo marsikaj spremenilo na bolje. Poslovno boste kar se da uspešni, saj ste si nabrali novih moči. Spoznali boste kar nekaj novih prijateljev in imeli boste tudi čudovito možnost, da se zaljubite, kar je dobrodošlo.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Včasih je treba malo več narediti za ljudi, ki jih imamo radi. Prav nobena stvar ali dejanje ni samoumevno. Tudi roža ne bo rasla in cvetela, če je ne bomo negovali. Premislite, ali ste res naredili vse, kar je bilo v vaši moči.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

V domu in tudi v službi boste imeli zelo mirno situacijo, zato se boste lahko v večji meri, kar je bilo v zadnjem času nemogoče, posvetili samo sebi, svojim interesom in notranjemu duhu, ki je ravno tako pomemben kot človek sam.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

V osebnem življenju se boste počutili zmedeno, hujših posledic ne bo, razen tega, da se boste malce oddaljili od svojih zastavljenih ciljev. Na delovnem mestu ne boste zmogli sami dokončati nekega projekta in nikar se ne branite ponujene pomoči.

FESTIVAL Z VIŠINO

V osrčju pojočih gora, natančneje na idilični jasi sredi gozdov Soriške planine, je potekal prav poseben VelikoNočni festival.

Samo Lesjak

Na dvodnevni oz. dvonočni festival, namenjen vsem, polnim energije ter željnim svežega zraka in kakovostne glasbe, je na zanimiv način vabilo že predhodno duhovito sporočilo: »Atmosfersko stanje bo kot kaže ugodno, da se združimo pod smrekami na krajkah, v konstelaciji, ki blagodejno vpliva na vaše astrološko znamenje. Plakati so že pritrjeni z risalnimi žeblički po večjem delu Zahodne Evrope, 'jumboti' prilimani po strateških točkah v širši okolici Berlina, letaki bodo padali iz aeroplanov po vseh večjih mestih v Dalmaciji. Vzdušje je na vrhuncu. Za tiste, ki bodo doživeli abstinenčno krizo, imamo pripravljene pleskavice. Zadihajte.«

Koncertno dogajanje festivala, katerega korenine segajo v leto 2012, je postreglo z nastopi skupin raznovrstnih žanrov, vse od roka, folka in elektronskih ritmov, skupni imenovalc vseh pa

je bila avtorska kakovost in ljubezen do glasbe. Vse obiskovalce je navdušilo veličastnih sedem: Tamara Obrovac Quartet, Ida & Other Bears, Moveknowledgment, Duetto, Čompe, Demolition Group in Helahirn. Tudi spremljevalni program je bil specifičnemu okolju in zbrani družini primerno pester, med drugim pa je vseboval: voden pohod po Rapalski meji, zdravljenje s kravjeki, polnočno mašo (po želji), za ločene in tiste tik pred ločitvijo hojo nad prepadi, za samske (za protiplačilo) svojo lastno smreko, za vse psihološko načete pa varno hojo po uhojenih poteh.

»Po glasbeni plati so bili prav vsi koncerti nad pričakovani in tudi sobotni dežni naliv ni preprečil, niti gledalcem niti tehnik, da se ne bi stvari iztekle maksimalno dobro. Pohvala tako vsem glasbenikom, tehnik in publiki, da so vztrajali v tako rekoč nemogočih vremenskih razmerah, kar le še toliko bolj govori v prid kakovostni glasbi, ki smo je bili deležni,« se je ob koncu VelikoNočnega koncertnega konca tedna

Temni angeli usode: skupina Demolition Group / Foto: Andrej Tarfila

Čompe: Janez Škof in Žiga Saksida / Foto: Andrej Tarfila

vsem zahvalil pobudnik in glavni organizator dogodka, glasbenik in igravec (pa tudi vesten pastir) Žiga Saksida ter obljubil, da se koncertno rajanje 'med kravjeki spodaj in pod zvezdami zgoraj' naslednje leto spet vrne.

Na Bazen prihaja zasedba Terapin

Koncertna idila na Savskem otoku: v idili ob kavarni Bazen vsak petek potekajo akustični koncertni večeri. Tako sta se nedavno predstavila Marjan in Melisa Spruk, oče in hči, ki sta preko zvokov kitare, basa in vokalov ustvarila prijetno glasbo. Danes ob 20. uri pa na Savski otok prihaja Terapin, mlada dvočlanska zasedba iz Ljubljane, ki jo sestavljata Jure Bajt (akustična kitarar) in Polona Vozel (vokal in orglice). Preigravata akustični folkblues, katerega vir navdiha so Robert Johnson, Big Bill Broonzy, Little Walter, Sonny Boy Williamson, Woody Guthrie in Lisa Kindred. Repertoar pa dopolnjujejo tudi avtorske pesmi z izpovedno in družbenokritično tematiko.

Poletne melodije na Bazenu: Melisa in Marjan Spruk / Foto: Igor Srakar

LAŽJI SUDOKU

2		3	1		4		7
4				2	5		1
6			9			2	8
			8	7			1
5	9			6			3
	2			3	9		
9	3			4			5
1		7	5				9
8		6			7	2	

Rešitev:

6	7	2	1	0	9	5	9
2	2	5	1	9	0	6	6
9	0	1	0	2	5	2	0
0	5	0	6	7	1	1	2
7	2	1	9	2	0	5	5
2	1	6	5	2	0	9	5
1	9	5	1	9	5	2	6
1	9	5	2	0	6	4	7
4	6	7	9	1	6	5	2

TEŽJI SUDOKU

7	5		8			9	
		8					3
	9			2	7	6	8
9	7				1		
			4				5
	2	5	7	3			9
	4					8	
		7			8		4
							3

Rešitev:

5	7	9	6	2	2	1	9
2	2	5	1	9	0	6	6
9	0	1	0	2	5	2	0
0	5	0	6	7	1	1	2
6	1	2	0	6	9	5	5
1	9	5	1	9	5	2	6
1	9	5	2	0	6	4	7
4	6	7	9	1	6	5	2
1	2	6	7	9	1	6	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

GG | IZLET // sobota, 22. avgusta 2015

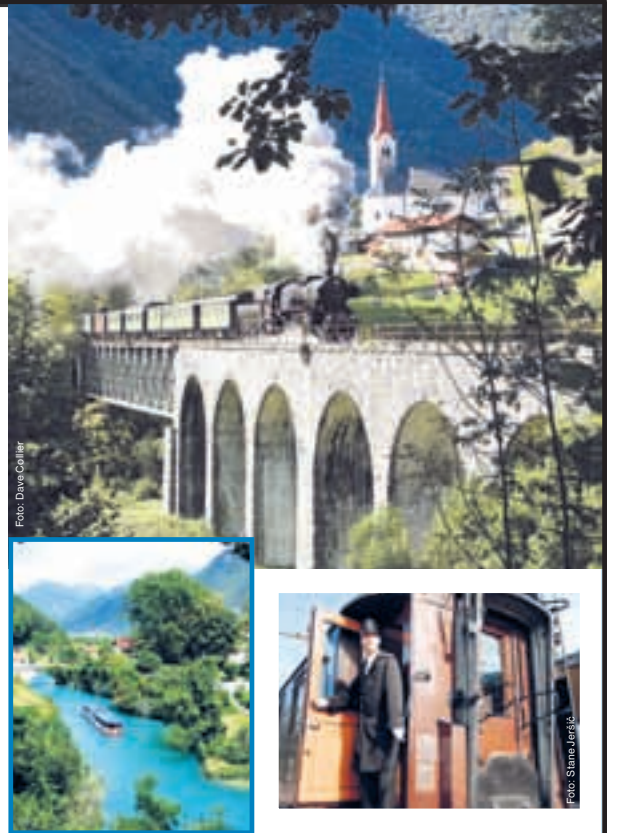
Z MUZEJSKIM VLAKOM DO MOSTA NA SOČI

Vabimo vas na enodnevni izlet, ki obeta nepozabno doživljate. Ob 8.30 se dobimo na železniški postaji na Jesenicah. Muzejski vlak bo odpeljal ob 8.53. Na postaji Bled-Jezero se dobimo ob 8.50, vlak bo s postaje odpeljal ob 9.07. Peljali se bomo mimo Bohinja do Mosta na Soči. Med potjo se bomo naužili čudovitih pogledov na Blejsko jezero, na številne soteske in grape, uživali bomo v vožnji skozi predore, med katerimi je najdaljši dolg kar 6327 m. Na vlaku nas bodo spremljali vodniki in animatorji. Z izstopne postaje v Mostu na Soči se bomo peš odpravili do akumulacijskega jezera. Sledil bo pohod po kulturno-zgodovinski poti, nato pa se bomo vkrcali na ladjico na smaragdni Soči. Na ladjici bomo kosilo, po pristanku bo sledila vrnitev na železniško postajo, kjer nas bo ob 17.25 že čakala parna lepota, da nas zapelje nazaj na Gorenjsko.

Redna cena izleta je 61 EUR/osebo. Če se na izlet prijavite na Gorenjskem glasu, je cena le **52 EUR/osebo**. Redna cena za otroke, stare od 6 do 12 let, je 34 EUR osebno, če otroka prijavite na Gorenjskem glasu, je cena le **29 EUR/osebno**. Otroci do 6. leta v spremstvu ene odrasle osebe potujejo **brezplačno**.

Cena vključuje: vožnjo z muzejskim vlakom po Bohinjski progi do Mosta na Soči, voden pohod po kulturno-zgodovinski poti »Čez Most po modrost«, ogled vseh znamenitosti na poti, vožnjo z ladjico po jezeru, kosilo na ladjici, organizacijo in DDV.

Do zapolnitve prostih mest oz. do 14. 8. se lahko prijavite na Gorenjskem glasu, na Bleiweisovi 4 v Kranju, vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, po telefonu št.: 04/201 42 41 ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

Organizator izleta je ABC Rent a car in turizm d.o.o.

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	OFICIR	ODER	OPERA RICHARDA STRAUSSA	MALAJSKA BLAZNOST	ZGORANJI DEL STOPALA
PRAŠČIJI PODOČNIK		2			
JAPONSKI VULKAN					
NAKAZEN				11	
KRILO POSLOPJA					
PRINC IZ MAHAB- HARATE				OPREMA	ZVOK

TEPEC					KMEČKO VOZILO	GORENJSKI GLAS	ZOBNA GNILOBA	SOZVOČJE TONOV	ZGRADBA ZA HRANILNE VINA	IVO MOJZER	DEL OBRAZA	OMOT	GORENJSKI GLAS	POLOŽAJ V JOGI	LOVRO TOMAN	LUKA NA SICILJI	PRILOGA ČASNIKA DELO	GLASBENIK TOPIC	ZVEZNA DRŽAVA V INDIJI	POMOŽNI DUHOVNIK	PEVKA DEŽMAN	RALNA ZEMLJA	
RUSKI ŠAHIST (ANATOLIJ)				8		IGRALNICA							ŠPANSKI REŽISER (PEDRO)			4							
GORENJSKI GLAS	JED IZ KORUZNEGA ZDROBA	KLASNO SEME	OKORNA OSEBA			RUSKI SLIKAR (IVAN)							NAJEMNINA ZA STANOVANJE										
KOŽNA LUKNJICA					ŽIVALSKO LEGLO					NAŠA REKA													
SPONA					ZDRAVILNA RASTLINA	PRIDELOVALEC SIRA				RISALO			IGRALEC ŽNIDARŠIČ									6	
NAŠ PESNIK (TOM)						ČASOPIS, KI IZHAJA TEDENSKO ALANDSKO OTOČJE							DRŽAVNIK HUSEIN										
HERCEGOVEC		9		ČETRTI PLANET						IZOLA (IT. ZAPIS)	15					LEPO VEDEDNJE							3,14
NEZNANEC			MUČENEC	ŠAHISTKA KUŠNIR				OPERNA HIŠA V MILANU							KINEMATOGRAF	JUDOISTKA SRAKA							
MRAK TEMOTA				DRŽAVA OB IRANU				DELEŽ (NAREČNO) UDELEŽNEC ALKE			ČEBER						ŠČETKA						1
ČIPKAŠ OKRAŠ NA OBLAČILU					ZNAČAJ REKRUTACIJA												CEVKA ZA ODVAJANJE SEČA						
ADORF AKIMOV ASAJMA ČANDALA MARSALA	IGRALEC SANDLER		INDIJSKA RAJA	SPOJ ROKE S TRUPOM		12							13										
TROPSKA PALMA							VULKAN NA FILIPINIH		MESTO V SLOVENIJI														
24 UR				TROPSKI SADEŽ V LUPINI																			
ZDRAVILO ZOPER VROČINO		10		NATRIJ																			
CEVASTA TESTENINA						5				KAJETAN KOVIČ													

Nagrade: trije romani Ivana Sivca Očetove zgodbe

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 12. avgusta 2015, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	

DRUŽABNA KRONIKA

SPREHOD SKOZI OKUSE

V Kranjski Gori ste že pozimi lahko ob četrtkih doživljali kraj skozi kulinariko, tovrstnega doživetja, ki vas popelje skozi Kranjsko Goro in na njem okusite pet različnih jedi na petih različnih lokacijah, pa se lahko udeležite tudi poleti.

Alenka Brun

Tokrat smo v skupini, ki se je podala na kulinarčno pot po Kranjski Gori, slišali največ angleščine. Trije družinski člani iz Yorkshira so bili nad okusi navdušeni, njihova angleško govoreča vodička Nicola pa je glasno razmišljala, kdaj bo restavracija hotela Skipass ponovno organizirala kakšno večerjo, ker je bilo zadnjič, ko je tam jedla, božansko. A kljub temu da smo bili Slovenci tokrat v manjšini, nam ni bilo žal, da smo se odločili in četrtkovo popoldne preživeli

v družbi jedilnega pribora, kozarcev in nasmehov.

Z nami se je skozi Kranjsko Goro sprehodila Karin Čemažar, ki je skrbela, da je skupina pravočasno prispela od ene do druge kulinarčne točke.

Začeli smo v Ramada Hotel & Suits s pozdravnim govorom vodje hotela Tanje Švigelj, potem so postregli brezalkoholne in alkoholne ter ravno prav osvežilne koktajle, ki jih je pripravil barman, celo master, Ivica Mišič. Sledila je hladna predjed, pri kateri smo lahko izbirali med kranjsko klobaso v testu, kanapeji s sirovim zeliščnim namazom in domačimi kruhki iz krušne peči z

olivami, ješprenj z zelenjavo pa so postregli na malce drugačen način. Toplo predjed, ričota z ješprenjčkom, zelenjavo, parmezanovo skorjico in pečeno panceto, smo okušali v restavraciji Skipass Hotela, kjer sta nas pozdravila tudi lastnika zakonca Justin. Seveda brez kozarca rdečega ali belega primorskega vina ni šlo.

Tretja kulinarčna postaja je bila Restavracija Kotnik, kjer so na krožniku kot glavno jed postregli svinjsko ribico s suhimi slivami in vinsko temno omako, cvetačo in domačimi slanimi štruklji. Tudi tu vina ni manjkalo.

Nadaljevali smo do Hotela Lek, sprejel nas je Jadran

Kostić in nas razveselil s posebnim pozdravnim koktajlom s štajersko penino ter kaktusovim sokom. Kekčev torto je tokrat zamenjala brezglutenska Vandotova sladica z orehi, za konec pa smo se vrnili mimo izhodiščne točke do Gostilne in pizzerije Bor, kjer smo okušali rateške okuse. Postregli so nam z rateškimi štruklji s hruško, cimetom in medom. Komur hruška ni ustrezala, pa se je odločil za borovnice v štruklju – kar je storila večina tujih turistov v skupini. Moje mnenje: v dveh urah pet hodov s pijačo, kratek sprehod in dobra družba za slabih triindvajset evrov – ni slabo niti ne drago.

Tanja Švigelj in Karin Čemažar, ki je v angleščini in slovenščini skrbela, da je kulinarčna pot potekala gladko. / Foto: A. B.

Za uvod smo izbirali med alkoholnimi in brezalkoholnimi koktajli. Oboji so bili izjemno osvežujoči in okusni. / Foto: A. B.

Simpatično postrežena hladna predjed, ki jo je sestavljalo več prigrizkov. / Foto: A. B.

Topla predjed: okusna Skipassova ričota na drugi kulinarčni postaji / Foto: A. B.

Vesela družba na terasi Hotela Lek / Foto: A. B.

Vandotova sladica / Foto: A. B.

VRTIMO GLOBUS

Elton John že petindvajset let brez alkohola

Elton John (68) je četrto stoletje treznosti in četrto stoletje, odkar je nehal zlorabljati droge, obeležil s torto. »Hvaležen, srečen in blagoslovljen,« je zapisal pod fotografijo torte na Instagramu. Pevec je leta 2012 izdal knjigo, v kateri opisuje bitko z drogami in alkoholom. Z drogo se je prvič srečal v sedemdesetih, predstavil pa naj bi mu jo njegov menedžer. Kot pravi, mu je droga vlivala samozavest na odru. Kljub treznosti pa priznava, da še vedno velikokrat sanja, da jemlje kokain, in je srečen, ko ugotovi, da so bile to le sanje.

Terrence Howard ima tudi agresivno plat

Michelle Ghent nekdanjega soproga Terrence Howarda (46) toži zaradi napada, ki naj bi se zgodil leta 2013 na Costa Rici. V obtožnici je zapisano, da jo je igralec udaril v obraz, jo prijel za vrat in jo celo davil. Dejanje naj bi ustavil njegov sin. Igralec se ni prvič znašel na zatožni klopi zaradi nasilja. Ghentova je leta 2011 zahtevala prepoved približevanja, ker naj bi jo igralec skušal ubiti. Leta 2001 pa je bil aretiran zaradi napada takratne soproge Lori McCommas.

Sin Angeline bo snemal skupaj z mamo

Najstarejši, štirinajstletni sin Angeline Jolie in Brada Pitta ima že službo. Maddox, ki sta ga pri sedmih mesecih posvojila in prihaja iz Kambodže, bo sodeloval pri njenem zadnjem filmu, ki govori o deklici, ki je živela pod krvavim režimom Rdečih Kmerov. Štirinajstletnik bo to seveda opravljal po pouku. Angelina bo posnela film po knjižni predlogi, ki vsebuje resnične izseke aktivistke Loung Ung.

Ben Affleck zanika afero z varuško

Ben Affleck (42) je zanikal, da je imel razmerje z nekdanjo varuško svojih otrok. »Zgodba je grda laž,« je izjavil igralec. Osemindvajsetletna Christine Ouzounian je na Beverly Hillisu priznana varuška, za Affleckove je delala le nekaj mesecev.

Z igralcem sta ostala v stikih, po razhodu z Jennifer pa naj bi jo najel za pomoč pri treh otrocih.

Anja Oman šteje 23 let in je 'ta domača' pri Kotniku v Kranjski Gori. Hotelirstvo je študirala v Švici, je pa tako nanese, da je tokrat ona sprejela kulinarčno skupnico na popotovanju med okusi Kranjske Gore in razložila tradicijo domačega gostinstva in hotelirstva. / Foto: A. B.

Slovenski kosci na evropsko prvenstvo

Najboljši slovenski kosci in kosice se odpravljajo na evropsko prvenstvo v ročni košnji, ki bo letos v Španiji, v baskovskem mestu Loiola.

JANEZ KUCHAR

Kranj – Tekmovanje bo konec avgusta, sodelovale pa bodo Nemčija, Švica, Avstrija, Italija-Južna Tirolska, Španija-Baskija in Slovenija. Pred dnevi so predstavili ekipo, ki bo zastopala Slovenijo v Španiji. Kot je povedal predsednik koscev in kosic Slovenije in vodja ekipe Matej Pibernik, bodo v Španiji tekmovali kosice Petra Kolar (Pletovarje), Marija Veršič (Brezovica pri Ljubljani), Sabina Čarman in Romana Krek (obe Jama pri

Kranju) in Mateja Čarman (Topol pri Medvodah). Med kosci pa bodo Slovenijo zastopali Tomaž Oblak in Jaka Krek (oba Jama pri Kranju), Jože Oblak (Zalog pri Golniku), Miha Čarman (Topol pri Medvodah), Matej Pibernik (Moravče), Janez Vivod (Kozjak pri Mislinji), Miha Podkubovšek (Blato pri Slovenskih Konjicah), David Avgustinčič (Vrhtrebnje pri Trebnjem) in Darko Čas (Šmartno pri Slovenj Gradcu). Prvič se bodo evropskega tekmovanja udeležili tudi mladinci. Slovenijo bosta zastopala

obetavna štirinajstletna Zala in dvanajstletni Maj Janža, ki ju trenira njun dedek Janez Koren. Glavni sodnik letošnjega evropskega prvenstva bo Lojze Križnar. Na avtobusu za Španijo je prostih še nekaj mest, zato vabijo vse, ki bi si želeli ogledati ta spektakel, da čim prej pokličejo predsednika Mateja Pibernika po telefonu številka 051/429-114, tudi za dodatne informacije. Na poti v Španijo se bodo ustavili tudi v Lurdu.

Letošnje državno prvenstvo koscev in kosic je bilo

sestavljeno iz treh regijskih tekmovanj, in sicer za pokal Gorenjske konec aprila na Jami pri Kranju, pokal Primorske konec maja in junija pokal Štajerske na Slogu na Ponikvi. Naslov državnih prvakov so osvojili pri mladincih Zala Janža (Bratonci), pri mladincih Tilen Jereb iz Polic pri Cerknem, v ženski kategoriji Petra Kolar iz Pletovarjev, v seniorski kategoriji je zmagal Viktor Borštnik, Kamnik pod Krimom, v moški kategoriji A Janez Urbar iz Škofljice, v moški kraljevi kategoriji pa Tomaž

Vodja slovenske ekipe Matej Pibernik iz Moravč in Lojze Križnar s Štefanje Gore kot glavni sodnik prvenstva (s koso)

Oblak iz Jame pri Kranju. V nedeljo, 26. julija, pa je poteklo tekmovanje koscev in kosic za pokal osrednje Slovenije na Kmečkem prazniku v Moravčah. Najboljši so bili pri mladincih Zala Janža, pri ženskah Petra Kolar in v moški kategoriji Darko Čas.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
Kopalni avtobus v **IZOLO**: 1. 8., 3. 8., 6. 8., 8. 8.; **GOLI OTOK**: 6. 9.; **MADŽARSKÉ TOPLICE**: 4.–8. 10.; **BANJA VRUČICA, Z OGLEDOM SARAJEVA**: 25.–28. 10.; **MEDŽUGORJE**: 18.–20. 10.; **MORJE: DUGI OTOK** – več terminov, **MURTER**: od 30. 8. do 5. 9. **AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Zeleni škrat raziskuje življenje v jezeru

Stara Fužina – Na Petkovem popoldnevu v parku danes, v petek, 31. julija, ob 17. uri boste lahko spoznali, kakšni so videti organizmi v Bohinjskem jezeru, kako živijo in kje v jezeru jih lahko vidimo. Najbolj drobne boste lahko opazovali pod lupami in mikroskopom. Ogleдали si boste lahko tudi novo razstavo z naslovom Jezero.

Zvezdoslovje na Voglu

Vogel – Triglavski narodni park vabi na opazovanje nočnega neba na Voglu jutri, v soboto, 1. avgusta, in v soboto, 29. avgusta (vožnja z nihalko ob 21. uri) z vrhunskim strokovnjakom prof. dr. Tomažem Zwitterjem, profesorjem astronomije in astrofizike na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani, in ljubiteljskim astronomom Tilnom Kuharjem. Uvodni predstavitvi osnov astronomije bo sledil praktični del, kjer boste s prostim očesom, daljnogledom in teleskopom imeli možnost podrobneje spoznati nočno nebo.

Zgodbe ob ognju v kampu Šobec

Šobec – V Triglavskem narodnem parku so številna naselja in v njih že stoletja nastajajo zgodbe ljudi, ki so in še vedno živijo v njih. Številne so se izgubile, nekatere pa so se ohrani-

nile do danes. Vsak četrtek do 20. avgusta lahko v organizaciji Triglavskega narodnega parka ob 21. uri v kampu Šobec prisluhnete zanimivim zgodbam o naravi in ljudeh v Triglavskem narodnem parku.

IZLETI

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi 4. avgusta na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Šenturška gora–Kranj. Odhod bo ob 8. uri izpred društva. S kolesi boste šli do Poženika, nato pa naprej peš na Šenturško goro.

Ojstnik–Bistriška planina

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 13. avgusta, na planinski izlet Ojstnik (2052 m)–Bistriška planina. Odhod bo ob 7. uri izpred Globusa. Pohodniki bodo hodili tri ure in pol do štiri ure, planinci pa približno pet ur. Oprema naj bo pohodniška (palice, visoki čevlji), hrano in pijačo imejte v nahrbtniku. Prijave zbirajo do ponedeljka, 10. avgusta.

Vodenje po Soški poti

Triglavski narodni park organizira vsak četrtek do konca avgusta vodenje po Soški poti od izvira Soče proti Bovcu. Lažji pohod povezuje steze in mirne, manj znane dele doline ter ponuja ogled čudovite naravne in kulturne dediščine. Posebna zanimivost so brvi, po katerih večkrat prečkamo Sočo. Zborna mesto je pri koči pri izvira Soče ob 9. uri.

Matajur

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 8. avgusta, planinski izlet na Matajur (koča Pelizzo–Dom na Matajuri–Matajur–Glava–Mrzli vrh–Avsa–Perati–Livek). Skupne zmerne hoje bo štiri ure. Informacije in prijave zbira do četrta, 6. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Izvir Kolpe

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v sredo, 12. avgusta, pohod na izvir Kolpe (Gorski Kotar, Hrvaška). Skupne zmerne lahke hoje bo okoli štiri ure. Informacije in prijave zbira do ponedeljka, 10. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 1. avgusta, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Kdo lahko očisti v svoji krvi? Pogovor bo povezoval Janez Borse. Vstopnine ne bo.

PREDSTAVE

Alpska filmoteka v Bohinju

Stara Fužina – Triglavski narodni park vabi na ogled filmov Aljažev stolp – Ta pleh ima dušo danes, v petek, 31. julija, in Zadnji tovor – Zgodbe iz čebelnjaka v petek, 14. avgusta. Oba filma bosta na ogled brezplačno pred kulturnim domom v Stari Fužini ob 20.30.

Nagrajenci nagradne križanke

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji Jurij 10. julija 2015, je bilo podjetje **Baldrijan, d. o. o.**, iz Kranja, ki poklanja lepe nagrade petim nagrajencem. Ti srečni nagrajenci so: 1. nagrado – bon v vrednosti 30 evrov – prejme **Mojca Vreček**, Šenčur, 2. nagrado – bon v vrednosti 20 evrov – prejme **Marija Perne**, Šenčur, 3.–5. nagrado – bon v vrednosti 10 evrov – prejmejo **Nikita Žun**, Šenčur, **Slavica Šetina**, Kranj in **Uroš Ropret**, Šenčur. Nagrajencem čestitamo!

Izvedeli boste, da za pripravo večine odličnih domačih omak, prelivov in namazov ne rabimo veliko časa, dovolj so kakovostne sestavine, še najboljše so tiste z domačega vrta, in kuharska domišljija, ki jo lahko obogatimo s pestrim izborom receptov iz novega priročnika in s tem postavimo piko na mnogim znanim jedem.

Cena priročnika je

Če tudi vi večkrat uporabljate vnaprej pripravljene kupljene omake, lahko to navado spremenite s pomočjo tega priročnika.

12⁵⁰
EUR

* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasju, Bleiweisova 4 v Kranju ali jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure, ali po e-pošti na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunalna Kranj, javno podjetje, d.o.o.

ZAHVALA

V 87. letu smo se 23. julija poslovili od

JANEZA HAFNERJA
p. d. Papirmanovega ata, rojenega 1928

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot, za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in svete maše.

Vsi njegovi

OSMRTNICA

V nebesih sem doma ...

Sporočamo žalostno vest, da nas je nepričakovano, tiho zapustil naš oče, brat in stric

FRANC KALAN
iz Zg. Bitenj 252

Od njega se bomo poslovili v petek, 31. julija 2015, ob 16. uri na pokopališču v Bitnjah. Do pogreba bo krsta v mrliški vežici od četrta od 13. ure dalje.

Vsi njegovi domači

ZAHVALA

21. julija 2015 nas je za vedno zapustila draga mama

MARIJA MINKA SAJOVIC
roj. Varl

Iskreno se zahvaljujemo vsem za darovano cvetje, sveče, molitve in za vsa izražena sožalja. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti v Poljanah nad Škofjo Loko.

Sin Janez in hči Barbara z družinama

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil

MARIJAN ZUPANČIČ
p. d. Anžov ata s Posavca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Na svetu mnogo je poti,
a samo ena vodi tja, kjer boš ti,
po tej poti za teboj pridemo mi vsi.*

ZAHVALA

V 88. letu je svojo življenjsko pot sklenila naša draga

MARIJA BERCE
iz Selc

Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in drugo pomoč. Hvala tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred, sosedom, pevcem, dr. Ani Marn, negovalki Barbari in podjetju Akris. Vsem imenovanim in neimenovanim iskrena hvala.

Žalujoci vsi njeni

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le ugasne luč življenja.*

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

ANTONA ŠUBICA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, bivšim sodelavcem in znancem za izrečena sožalja, sočutne stiske rok, darovano cvetje in sveče. Posebej se zahvaljujemo žal že pokojnemu dr. Alešu Kogoju za dolgoletno zdravljenje in skrb. Hvala osebjem Zdravstvenega doma Škofja Loka, Doma ostarelih Škofja Loka in Bolnišnice Golnik za lajšanje težav v zadnjih mesecih življenja. Iskrena hvala g. župniku Antonu Fajdigi za opravljen pogrebni obred, pogrebni službi Komunale Škofja Loka, pevcem kvarteta Škrjančki za zapete žalostinke in duetu violin za tankočutno zaigrano poslovilno pesem.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Škofja Loka

ZAHVALA

V 66. letu starosti se je po težki bolezni od nas poslovil naš ljubljeni sin, mož, oči, dedi, tast, brat in stric

MARJAN URH
iz Zaloga pri Cerkljah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče, sv. maše ter ostale darove, posebej pa še za to, da nam v teh težkih trenutkih stojite ob strani. Iskrena hvala hematološkemu oddelku KC Ljubljana za vso skrb, Pogrebniku za vso pomoč, g. Stanetu Gradišku za pogrebno sv. mašo in ostalim duhovnikom, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in molili zanj. Hvala Združenim cerkljanskim zborom, animatorjem in celotni cerkljanski župniji za vse, kar ste v teh dneh storili zanj in za nas. Hvala ribičem, še posebej pa g. Juretu Pohorju za ganljiv poslovilni govor. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, in vsem, ki ga imate v svojih mislih in molitvah. Hvala vsem in vsakemu posebej.

Vsi njegovi
V Zalogu, julija 2015

*Pošle poslednje so moči,
zaspale preutrujene so zdaj oči.*

ZAHVALA

V 64. letu je za vedno zaspal naš dragi

JOŽE KNIFIC
s Prebačevega

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala vsem za izrečena sožalja, iskren stisk roke, spodbudne besede, sveče, svete maše in denarno pomoč. Zahvaljujemo se tudi UKC Ljubljana, g. župniku, pevcem in pogrebni službi Navček ter vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga v času bolezni spodbujali in ga na njegovi zadnji poti v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: žena Kristina, hčerka Špela in sin Matej z družinama ter brat Janez in sestra Jelka z družinama

*Srce nam žalost je ranila,
ker te več med nami ni.
Čeprav te zemlja je pokrila,
duh tvoj z nami še živi.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

LADISLAVA BEVKA

se iskreno in iz srca zahvaljujemo vsem našim in njegovim prijateljem, sorodnikom, sosedom in bivšim sosedom, vsem znancem ter bivšim sodelavcem kolektiva Iskraemeco in Iskra Hidria Perles ter nepregledni množici, ki je bila z nami v času njegovega slovesa. Zahvaljujemo se tudi vsem za darovano cvetje in sveče, vsem vam za vaše lepe misli in besede tolažbe, predvsem pa za prečudovit govor, ob katerem smo se poslovili od njega. Vsem, ki ste z nami v teh naših težkih trenutkih, iskrena hvala za vso vašo podporo in zavedanje, da kljub hudi izgubi nismo ostali sami.

Žalujoci njegovi: žena Pavla, sin Beno z Majo, hči Ksenija z Janezom, brat Stane z ženo Majdo, nečak Alen z Urško ter nečakinja Alja z družino

ANKETA

Slovenščina
je super

NEŽA ROZMAN

Na poletni šoli slovenščine v Planici so se znanja željni otroci učili našega jezika. Prihajajo iz različnih delov sveta, imajo pa nekaj skupnega, njihovi predniki izhajajo iz Slovenije. Kaj jim je pri šoli najbolj pri srcu? Ali doma govorijo slovensko?

Foto: Tina Dokl

Sara Andela Andrejević, Sarajevo (BiH):

»Pri taboru mi je najbolj všeč druženje in igranje s prijatelji, ki sem jih spoznala tukaj. Tu sem prvič in še bi rada prišla. Doma redko govorim slovensko, večinoma bosansko.«

Julie Marjanovičova, Praga (Češka):

»Na taboru mi je všeč prav vse, še najbolj pa plezanje, risanje in ustvarjanje v prostem času. Rada bi se naučila čim več. Doma govorim slovensko z očetom.«

Sofija Đurović, Kustovec (Srbija):

»Včasih govorimo slovensko, večinoma srbsko. Najbolj mi je všeč naša prijazna učiteljica Barbara. Seveda me veseli tudi učenje slovenščine in igranje s prijatelji.«

Scott Korell, Texas (ZDA):

»Slovensko ne govorim in sem se tabora udeležil prvič. V Sloveniji na obisku pa sem že tretjič. Doma ne govorimo slovensko, zato niti ne znam govoriti. Všeč so mi športne dejavnosti na taboru.«

Maša Garić, Sarajevo (BiH):

»Moj oče in babica govorita slovensko, zato se z njima pogovarjam slovensko, s svojo mamo pa ne. Na taboru sem prvič in do sedaj mi je bilo najbolj všeč, ko smo plezali.«

Fini grižljaji po fer ceni

S takšnim geslom goste vabita mlada kuharja Mitja Horvat in Janez Karlin, ki na poti z modrim kamiončkom navdušujeta s pripravljanim jedi, ki jih je navdihnili slovenska tradicija, minuli konec tedna pa sta se ustavila tudi v Kranju. In Gorenjce navdušila tudi s ceno ...

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Najin načrt je, da bi prek poletja obiskala čim več različnih mest in vasi po Sloveniji. Povabljeni sva bila že na Kransko kuhno, vendar sva bila takrat že zasedena, danes pa sva izkoristila priložnost in obiskala Kranj,« je povedal Janez Karlin, ki je s prijateljem Mitjo Horvatom minulo soboto prijazno sprejemal goste razložil nenavaden cenik na kamiončku.

»FerFud se imenujemo zato, ker imamo fer cene, prav tako imamo fer odnos do svojih gostov. Pri nas plačate toliko, kolikor želite, vse, kar zasluživa, pa gre za donacijo v podporo projektu Botrstvo v Sloveniji. Hofer zagotavlja sestavine, Luka Jezeršek je s predelavo kamiončka poskrbel, da sva lahko vedno na poti,« je povedal 21-letni Luka, ki obiskovalce in predvsem obiskovalke modrega kamiončka očara tudi s svojimi kuharskimi brki.

»Šesti teden se voziva in kuhava po Sloveniji. Bila sva že na Kekčevih dnevih v Kranjski Gori, na Blejskih dnevih in tako naju tudi na Gorenjskem že kar dobro

Janez in Mitja sta fer kuharja, ki skrbita za zanimivo ponudbo hrane po vsej Sloveniji, minulo soboto pa sta se pripeljala tudi v Kranj. / Foto: Primož Pičulin

poznajo. Delala bova vse do konca septembra oziroma do takrat, ko bo primerno vreme,« pravita Janez in Mitja, ki sicer nista popolna kuharska začetnika. Mitja Horvat je v podobnem tovarnjaku že pet let pekel piščance, Janez Karlin v gostinstvu dela tri leta.

Ker se fanta očitno spoznata na svoj posel, sta se odločila, da bosta hrano, ki jo pripravljata, navdahnili s slovensko kulinarčno tradicijo.

»Danes imava na jedilniku polento s šugom oziroma paradižnikovo omako in bio kozicami. Poletna je zelo kremasta, saj ji dodava parmezana in smetano, in zbita tako, kot so mnogi vajeni. Druga današnja jed je poštolka s piščančjim nabadalom. To je na star način pripravljena različna zelenjava, saj skuha cvetačo, brokoli, krompir, ohrovt, korenje ... Ko se vse to skuha in prekuha,

dodamo še maslo in začimbe ter vse skupaj s kuhalnico poštokljamo. Nastane nekakšen pire in na vrhu damo še piščančje nabadalo. Za sladico sva pripravila malinčico, jogurtovo strnjenko z malinovim prelivom,« je recepte na hitro izdal Janez, obiskovalci pa so se ob pokušanju oblizovali in verjamemo, da vsak po svojih močeh dobrodelno prispevali za imenitno sobotno kosilo.

Slovensko romanje na Višarje

JOŽE KOŠNJEK

Višarje – V nedeljo, 2. avgusta, bo že 27. romanje treh Slovenij na Višarje v Kanalski dolini v Italiji. Namen romanja je povezovanje Slovencev iz Slovenije z rojaki iz zamejstva in izseljenstva. Program nedeljskega romanja k 1766 metrov nad morjem ležečemu Marijinemu svetišču se bo začel ob 10.30 na prostoru za cerkvijo, kjer bo tržaški časninar in publicist Ivo Jevnikar razmišljal o

dogajanju pred 70 leti, ki je spremenilo vse tri Slovenije. Opoldne bo maša, ki jo bo daroval upokojeni ljubljanski nadškof Alojz Uran, ki živi zadnja leta na Tržaškem in pogosto mašuje tudi na Višarjah. Rafaelova družba, ki je soorganizator romanja, bo tudi letos organizirala Višarske dneve mladih. Začeli se bodo v petek in končali v nedeljo na Višarjah. Udeleženci bodo spoznavali pota slovenskih povojnih izseljencev in obiskali Ziljsko dolino.

Na Češko kočjo tudi tekli

Jezerško – Med dogodki, ki so slavili 115. obletnico postavitve Češke kočje na Zgornjih Ravneh in so vrhunec doživeli na sobotni slovesnosti, je bil preteklo soboto tudi tek na Češko kočjo. Tekalci so morali premagati višinsko razliko 640 metrov. Cilj je v najkrajšem času (32 minut in 31 sekund) dosegel Luka Kovačič, za njim sta do Češke kočje pritekla David Rogelj in Anže Šenk. Med tekačicami je slavila Manca Šolar, ki je bila hkrati tudi zmagovalka v kategoriji mladink. Absolutni zmagovalci Luka Kovačič je bil tudi prvi v mladinski kategoriji, med člani David Rogelj, med veterani Metod Močnik, med članicami Barbara Markun in med veterankami Mihaela Tušar.

Dan spomina pod Storžičem

Tržič – V nedeljo, 2. avgusta, bo pri spomeniku v bližini Doma pod Storžičem tradicionalni Dan spomina na začetek partizanskega upora proti okupatorju. Svečanost se bo začela ob 11. uri. Slavnostna govornica bo tržaška rojakinja profesorica Marta Ivašič, v kulturnem programu pa bosta sodelovala Pihalni orkester Tržič in pevski zbor Gorščaki. Ob 7. uri se bo na parkirišču v Grahovšah začel pohod do kraja proslave. Pohodniki bodo hodili pod pobočjem Tolstega vrha. Zagotovljen bo tudi brezplačni avtobusni prevoz na proslavo. Avtobus bo odpeljal izpred osnovne šole Tržič ob 9. uri dopoldne.

vremenska napoved

Danes bo sprva še oblačno, čez dan bo večinoma sončno, v gorah pa lahko nastane kopasta oblačnost. Jutri bo sončno, popoldne in zvečer se bo od zahoda zmerno poočalo. V nedeljo bo spremenljivo oblačno s krajevnimi plohami, popoldne tudi posameznimi nevihtami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

13/24 °C

SOBOTA

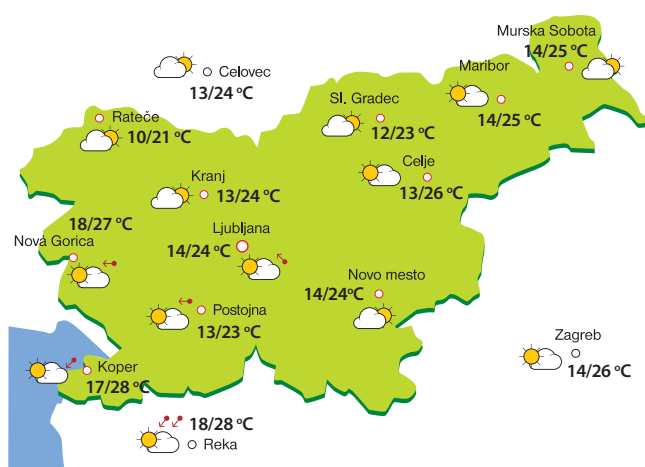

11/27 °C

NEDELJA

15/26 °C

RADIO KRANJ 97.3

25 LET

E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si

04 / 28 12 220 - 051 303 505

GORENJSKI megasrček